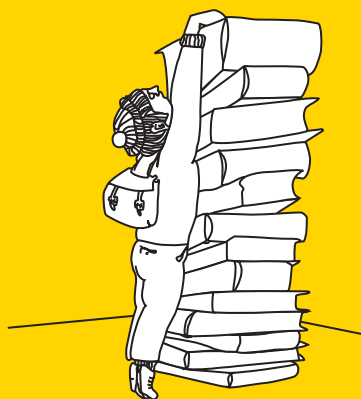

ILYENEK VAGYUNK

Pedagógiai program
és tanterv
2008

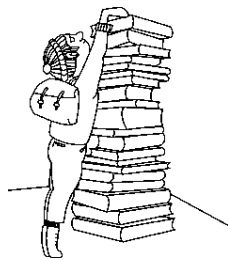

Közgazdasági
POLITECHNIKUM

Gimnázium és Szakközépiskola
1096 Budapest, Vendel u. 3.
Tel.: 215-4900 Fax: 215-4906
Internet: www.poli.hu
e-mail: titkar@poli.hu

1. kötet

A Közgazdasági Politechnikum Gimnázium és Szakközépiskola Pedagógiai Programja

1. kötet

Tartalomjegyzék

A Közgazdasági Politechnikum rövid bemutatása.....	5
Jogi státusz	5
Az iskola története, az alapítók célkitűzései	5
A képzés általános jellemzői	6
Az iskola sajátos intézményei, programjai és hagyományai.....	8
Demokratikus döntéshozatal, választott vezetők	8
Bizottságok, testületek, intézmények	8
Kötelező és szabadidős tanórán kívüli programok, rendezvények.....	9
Hagyományaink	11
Az oktató-nevelő munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségbiztosítási rendszere	15
A szakmai képzés általános jellemzői	16
Az iskola finanszírozása.....	17
NEVELÉSI PROGRAM	18
Pedagógiai alapelvek, célok, feladatok, eszközök, eljárások.....	18
Alapelvek, célok, feladatok.....	18
Személyközpontú pedagógia.....	18
Esélyegyenlőség, szociális elkötelezettség.....	18
Kompetenciafejlesztés.....	18
A demokratikus értékek tisztelete, demokráciára nevelés.....	19
Felkészítés a továbbtanulásra és a munkavállalásra	19
Változások iránti érzékenység, a megújulás képessége.....	19
Az iskolai célok megvalósítását szolgáló eljárások, módszerek	20
Tanulásszervezési eljárások a hagyományos, 45 perces órák keretében:	20
Tanórai kereten kívüli oktatási formák	21
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	22
Személyes kompetenciák fejlesztése.....	22
Kognitív készségek fejlesztése.....	22
Társas kompetenciák fejlesztése	23
A személyiségfejlődést támogató értékelési rendszer	23
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	24
Az iskolai közösségfejlesztés feladatai	24
A közösségfejlesztés színterei	24
A beilleszkedési, magatartási zavarok kezelésével kapcsolatos feladatok	26
A probléma kezelésének folyamata.....	26
A tanulók megismerése	26
Szükséges intézkedés tervének, gondozás folyamatának megbeszélése, rögzítése.....	26

Problémakezelés.....	26
Tehetség, képesség kibontakoztatása.....	28
Gyermek- és ifjúságvédelem.....	30
A gyermek és ifjúságvédelmi munka területei.....	30
A gyermek- és ifjúságvédelmi munka erőforrásai	30
A gyermek- és ifjúságvédelmi munka szinterei és tevékenységformái.....	30
A tanulási kudarcnak kitett diákok felzárkóztatását segítő program	32
A kudarcok okai	32
A nehézségek feltárása, intézkedési terv készítése	32
Problémakezelés.....	32
A sajátos nevelési igényű diákok nevelése, oktatása	33
A szociális hátrányok enyhítése, esélyegyenlőség.....	34
A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	35
Az oktató-nevelő munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségbiztosítási rendszere.....	36
A szülők, diákok, tanárok együttműködésének formái, a továbbfejlesztés lehetőségei	37
A Közgazdasági Politechnikum Gimnázium és Szakközépiskola Egészségnevelési Programja	40
Az egészségnevelés szinterei:	40
Az egészségnevelés területén alkalmazott módszerek:	40
Szűrések; bemeneti mérés, egyéni fejlesztés, szaktanácsadás	40
A tanulási, magatartási, beilleszkedési problémák kezelése	41
Az egészséges életmódra nevelés és a testkultúra oktatás – mindennapos testmozgás	41
A tanulók fizikai állapotfelmérése	42
Az éves egészségnevelési program általános ütemterve:	43
A Közgazdasági Politechnikum Gimnázium és Szakközépiskola Környezeti Nevelési Programja	44
A környezeti nevelés alapelvei.....	44
A környezeti nevelés célja, feladatai.....	44
A környezeti nevelés erőforrásai.....	45
Az iskolán belüli (iskolapolgárok közti) együttműködés.....	45
Iskolán kívüli együttműködés	46
A környezeti nevelés szinterei iskolánkban	46
Tanórai foglalkozások.....	46
Tanórán kívüli programok.....	48
A környezeti nevelés módszerei, eszközei.....	48
Iskolánk konkrét környezeti nevelési feladatai	49
A környezeti nevelés taneszközei és kommunikációja	50

HELYI TANTERV	51
A Közgazdasági Politechnikumban folyó képzés rendje, a megszerezhető végzettség	51
Képzési idő és képzési szakaszok	51
A képzési szakaszok a 4 ill. 6 évfolyamos tagozatokon.....	51
A képzési szakaszok a nyelvi előkészítő évvel kibővített 5 ill. 7 évfolyamos tagozatokon.....	52
Az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célok alapján kidolgozott órakeretek – az egyes tantárgyak óraszámai évfolyamonként.....	53
Tagozatos és fakultációs kínálat (választható tantárgyak) a felső középfokú képzési szakaszban.....	56
Az érettségi vizsgát követő szakképző szakasz.....	57
Az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célok alapján kidolgozott órakeretek – az egyes tantárgyak óraszámai szakkézésenként	58
Tananyag, követelmények, a tankönyvek/taneszközök kiválasztásának elvei	77
A tananyag és a követelmények.....	77
A tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei.....	77
A tanulók tanórán kívüli (otthoni) terhelése az alsó és felső középfokú szakaszban	79
Az értékelési rendszer	82
Alapelvek, kapcsolódásuk az iskolai célokhoz; pedagógiai funkciók	82
Az értékelés szempontjai.....	83
Az értékelés szereplői, az értékelés formái (a helyi eszközrendszer), rendszeressége.....	83
Az értékelési rendszer a 7-8-9. évfolyamon.....	83
Az értékelési rendszer a 10-13. évfolyamon	84
A nyilvánosság – szülők és diákok tájékoztatása a követelményekről, az órákon folyó munkáról és a tanulók előrehaladásáról.....	85
Az iskolai továbbhaladás feltételei, a tanév teljesítése, belső mérési pontok, a tanulmányok zárása.....	86
Sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása.....	87
Középszintű érettségi témakörök	88

A Közgazdasági Politechnikum rövid bemutatása

Jogi státusz

Neve:	Közgazdasági Politechnikum Gimnázium és Szakközépiskola
Székhelye, telephelye:	1096 Budapest, Vendel u. 3.
Alapítója:	„Politechnikum Alapítvány” 1096 Budapest, Vendel u. 3.
Fenntartója:	„Budapesti Politechnikum Alapítvány” 1096 Budapest, Vendel u. 3.
Az Iskola irányítója:	Az intézmény élén a fenntartó által kinevezett igazgató (pedagógiai vezető) áll.
A működési engedély:	A Fővárosi Önkormányzat Főpolgármesteri Hivatal Művelődési és Sport Főosztálya 1991. július 22-én kelt 7847/2/91. számú határozata szerint
Az alapítás időpontja:	1995. január 1.¹
Statisztikai számjele:	18072811-8021-529-01
OM azonosító:	035464

Iskolánkban 4 és 6 évfolyamos gimnáziumi képzés is folyik, amelyet felmenő rendszerben a nyelvi előkészítő évvel kiegészített 5 és 7 évfolyamos gimnáziumi képzés vált fel, valamint érettségi utáni szakmai képzés folyik.

Az iskola története, az alapítók célkitűzései

A Közgazdasági Politechnikum megalapítása a rendszerváltáshoz kötődik: az iskolát 1990-ben pedagógusok kilenc fős csoportja alapította azzal a szándékkal, hogy az akkori középfokú közoktatási intézmények egy lehetséges, előremutató alternatíváját nyújtsa a közoktatás résztvevőinek számára. Akkori céljaink között szerepelt az oktatás tartalmának, kereteinek és módszereinek megújítása, ezek alkalmazása a napi gyakorlatban, alkalmazkodás a munkaerő piaci elvárásokhoz és diákjaink felkészítése ezekre a kihívásokra, személyiségfejlesztés és a diákok személyes igényeinek és törekvéseinek fokozott támogatása, a szülők bevonása az iskola mindennapjaiba és az ehhez szükséges feltételek és színterek biztosítása, demokratikus döntési rendszer, és általában a demokratikus értékek, az autonómia, a tolerancia, a társadalmi és kulturális sokféleség tisztelete és a személyes felelősség értékeinek képviselése. Ezek a célkitűzések ma, 2008-ban magától értetődőek, 1990-ben azonban nem voltak azok.

Az alapítók az iskolát közszolgáltatnak tekintették, és elismerték a diákok és szülők jogát arra, hogy az iskola arculatának meghatározásában szerepet vállaljanak. Az iskola önfejlesztését minden iskolapolgár (diák, szülő, tanár) közös ügyének, közös felelősségének tekintették, és az erre szolgáló iskolai fórumokat, intézményeket is megteremtették. Mindez összhangban volt azzal a célkitűzéssel is, hogy a demokrácia játékszabályait ne tananyagként, hanem az iskola napi működésének gyakorlatában sajátítsák el diákjaink. Ehhez az iskola demokratikus döntési rendszere, a tanárok érték közvetítő magatartása is hozzájárult.

---

¹ Jogelődje az 1990. október 26-án alapított Politechnikum Alapítvány által működtetett Közgazdasági Politechnikum

A beleszólás joga, a kritika szabadsága, az együtt-cselekvés lehetősége és a diákok személyes igényeire mindig reflektáló, barátságos tanári magatartás révén félelem-mentes iskola épült fel, ahová a diákok örömmel járnak.

A Közgazdasági Politechnikum képzési programjának első megalkotói a komplexitás megvalósítására és a társadalmi környezet támasztotta igények kielégítésére törekedtek. Az első törekvés az integrált tantárgy-blokkokban folyó oktatásban öltött testet. A második törekvés – abból kiindulva, hogy 1990 után az egyik legfontosabb változás Magyarországon a vállalkozás szabadságának megteremtése volt – a gazdasági ismeretek önálló közismereti tantárgy keretében történő átadásában és a vállalkozói készségek gyakorlati fejlesztésének programjában valósult meg, mindkettő beépült az iskolai órarendbe.

Nem sokkal az iskola megalapítása után létrehoztuk az 1 ill. 2 évfolyamos, érettségi utáni szakmai képzést nyújtó, nappali tagozatos kurzusainkat, amelyek elvégzése részben az iskolánk tanulói, részben más jelentkezők számára biztosítja az OKJ-ban szereplő egyes szakmai képesítések megszerzését.

A társadalmi és a szűkebb közoktatási környezet változásai és iskolánk jellegzetességei egyaránt úgy hatnak, hogy a Politechnikum a mai napig folyamatosan megújuló iskola, alapításkori célkitűzéseink azonban ma is érvényesek.

A képzés általános jellemzői

A Közgazdasági Politechnikum általános gimnáziumi és szakképzést biztosító, vállalkozói szemléletet és szakértelmet közvetítő középiskola.

A Közgazdasági Politechnikum igénye a tanulásbeli kompetencia fejlesztése, s ezáltal a sokrétű, korszerű műveltség átadása; a képzés tartalma megfelel a NAT, az akkreditált tanterv és a kétszintű érettségi követelményeknek.

Célunk, hogy diákjaink a megszerzett tudás alkalmazására képes, új tudás befogadására kész, legalább egy idegen nyelvet készségszinten használó felnőtté váljanak.

Képzési rendszerünk egységes alapokon nyugszik, többfokozatú, törekszünk arra, hogy diákjaink az életkori sajátosságoknak és személyes érdeklődésüknek is leginkább megfelelő oktatásban részesüljenek. Mind a követelmények, mind a tananyag-tartalmak, mind a jellegzetes tevékenységformák szempontjából elkülönül egymástól a 7-8. évfolyam, a nyelvi előkészítő (9.) évfolyam, a 10-11. évfolyam, a 12-13. évfolyam és az érettségi utáni szakképzés

Tantárgyszerkezetünket úgy alakítottuk ki, hogy az megfeleljen a korszerű oktatás követelményeinek, és egyben felkészítsen a középfokú oktatás kimeneti követelményeinek (érettségi) teljesítésére.

- A holisztikus látásmód kialakítására, a hagyományos oktatás során elkülönülő ismeretek és tapasztalatok reintegrálására törekszünk, és ennek érdekében integrált tantárgyblokkokat hoztunk létre.
- Az időben eltolt nyelvtanítás lehetővé teszi, hogy diákjaink elfogadható szintű, jól használható angol nyelvi készségek birtokában, és ezekből újabb motivációt merítve kezdjék meg egy második idegen nyelv sikeres elsajátítását.
- A gazdasági tantárgyakat – az életszerűség követelményének eleget téve - a közismereti tantárgystruktúra egyenrangú elemeként kezeljük, és a hétköznapi életben mindenki számára szükséges ismeretek átadása mellett gyakorlati vállalkozói készségfejlesztésre is lehetőséget biztosítunk.
- Fakultációs rendszerünk lehetővé teszi, hogy diákjaink felkészülhessenek mind a közép-, mind az emeltszintű érettségire.

Tevékenységszervezés:

- Tanórai tanulás osztálykeretben és bizonyos tantárgyakból csoportbontásban.
- A tanórákon a hagyományos frontális óraszervezés mellett más tanulásszervezési eljárásokat is alkalmazunk, részben a motiváció növelése, részben a sokoldalú személyiségfejlesztés, a kognitív és a szociális kompetenciák fejlesztése céljából (csoport- / kooperatív csoportmunka, rövidebb és hosszabb projektfeladatok).
- Nem tanórai keretben szervezett kötelező tevékenységek: témahét, városi iskola, erdei iskola, tolerancia nap, tanulmányi kirándulás.
- Az önálló, otthoni tanulás keretében különböző információgyűjtési és –feldolgozási, írás- és gondolkodási készségeket fejlesztő feladatok, kisebb kutatómunkák, önálló alkotás.

Értékelési rendszerünk sajátos eleme a szöveges, fejlesztő értékelés. Emellett alkalmazzuk a hagyományos – osztályzattal minősítő - értékelést is. A teljesítmények mérése előre meghatározott és közzétett (honlapon hozzáférhető) követelményrendszer szerint, előre egyeztetett és mindenki számára ismert időpontban, a diákok törvényes jogainak biztosítása mellett történik.

Iskolánkban tanulási, beilleszkedési nehézségekkel, magatartási problémákkal küzdő, valamint sajátos nevelési igényű ezen belül szakértői véleménnyel rendelkező testi, érzékszervi, beszéd fogyatékos, autista, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének - organikus okra visszavezethető vagy vissza nem vezethető - tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulókat is fogadunk, biztosítjuk számukra a speciális szükségleteiknek megfelelő nappali rendszerű integrált középiskolai nevelést, oktatást.

Az iskola sajátos intézményei, programjai és hagyományai

Demokratikus döntéshozatal, választott vezetők

A Közgazdasági Politechnikum működésének jellemző vonása a sokféle személyes és csoportos autonómián alapuló, demokratikus döntési rendszer. Ennek feltétele az információ áramlása, a nyilvánosság, a kölcsönös bizalom, a szakmai kompetencia és a felelősségvállalás. A Közgazdasági Politechnikum tanárai nem munkahelyi vezetőiknek alárendelt munkavállalók, hanem választó és választható polgárai egy demokratikus iskolának.

Az iskolában folyó szakmai és iskolaszervezési munka különböző bizottságokban és testületekben folyik, ezek vezetőit az iskola pedagógusközössége választja titkos szavazással. Az iskolavezetés feladatait az öttagú Koordinációs Bizottmány látja el, akiket három évre választ az iskola pedagógusközössége.

A döntési kompetenciák és mechanizmusok részletes leírását az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

Bizottságok, testületek, intézmények

Szakmai Bizottmány

Tagjai a szakmai munkacsoportok vezetői, a koordinátorok, az Iskolatanács titkára, az érettségi utáni szakképzés felelőse. Az oktatással kapcsolatos szakmai kérdésekben illetékes középvezetői testület, tagjait háromévente választja a pedagógusközösség.

Gazdasági Bizottság

Az iskola költségvetésével, anyagi ügyeivel foglalkozó háromtagú bizottság. Tagjai a pedagógiai vezető, az ügyvezető koordinátor és a gazdasági igazgató.

Felvételi Bizottság

A Felvételi Bizottság szervezi meg évente a februári felvételi vizsgákat, és tanév közben intézi az átjelentkezőkkel kapcsolatos ügyeket. A Bizottság felelős az évente megrendezésre kerülő nyílt nap megszervezéséért, a felvételi eljárás megszervezéséért és lebonyolításáért, a felvétellel kapcsolatos tájékoztatásért és a szülőkkel való kapcsolattartásért a felvételi időszakban.

Osztálykonferenciák

Az osztálykonferencia az egy osztályban tanító tanárok közös tanácskozása, nem azonos tehát az év végén tartott osztályozó konferenciával. Funkciója az osztály egészét és az osztályba járó egyes diákok helyzetét érintő információk megosztása, véleménycsere, adott problémákra megoldási javaslatok tétele, az összehangolt cselekvés tervének kialakítása. A személyközpontú pedagógiai cselekvés egyik legfontosabb színtere, mert intézményes lehetőséget teremt a diákokkal kapcsolatos tapasztalatok összegzésére és olyan eljárások kialakítására, amelyekben a különböző tanárok összehangolt tevékenységének hatása egymást erősíti.

Pedagógiai Műhely

Alkalmilag ülésező, változó összetételű testület. Szintén fontos pedagógiai színtér, de sikerességének feltétele a résztvevők személyes érdekeltsége, ezért a részvétel a munkában önkéntes. A Pedagógiai Műhely ülésein az iskolai élet egyes problémáit beszéljük meg és közösen

keresünk megoldási alternatívákat. A Pedagógiai Műhely munkájának célja kölcsönös támogatás nyújtása, álláspontjaink ütköztetése, értékrendünk felülvizsgálata, megerősítése, újrafogalmazása.

Csütörtökök

A csütörtök délután az az idő, amikor az iskola különböző bizottságai és testületei üléseznek. Ez nem mindenki számára jelent ugyanolyan mértékű megterhelést, de általában havi két délutánt minden tanár az iskolában tölt. A csütörtökök programját általában egész évre előre megtervezzük, hogy a kiszámítható időbeosztás enyhítse a plusz megterheléssel járó nehézséget. A csütörtök délutáni közös munka minden politechnikumi tanár személyes hozzájárulása a demokratikus működés fenntartásához.

Kötelező és szabadidős tanórán kívüli programok, rendezvények

Tolerancia-nap

A Tolerancia napról már volt szó egy korábbi fejezetben. Célunk ezzel a programmal az, hogy a diákok az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott értékek iskolán kívüli képviselőivel és a cselekvő részvétel különböző lehetőségeivel ismerkedjenek meg a segítő szervezetek munkájától a globális világ problémáig bármi lehet a téma. A részvétel kötelező, a Tolerancia-nap tanítási napnak számít, de a diákok választhatnak a Tolerancia-nap széles kínálatából.

Témahetek

A témahét sajátos tanulási forma – erről is volt már szó a korábbi fejezetekben.. Évente egyszer minden évfolyam számára kötött témával, de azon belül választható programokkal három napos öröm-tanulás – ez a témahét. Ilyenkor az egyes témák különböző tantárgyi vonatkozásait szervezzük izgalmas, kreatív foglalkozásokba. A témahéten a gyerekek csoportokban dolgoznak, a kreatív feladatok megoldása közben folyamatosan kommunikálniuk kell egymással, a tanárok pedig sokkal inkább a szervező, facilitátor szerepében vannak jelen.

Tavaszi Művészeti Találkozó (és előestéje: az Osztályszínjátszó Fesztivál)

A Tavaszi Művészeti találkozó eredetileg kétnapos rendezvénysorozat volt, amely mostanra már három tanítási napot követő délutánt, sőt sokszor estét vesz igénybe.

Programja:

- osztályszínjátszó fesztivál (a jelentkező osztályok maguk írják a darabot, tanári segítséggel készülnek az előadásra sokszor heteken át, és általában az a törekvésük, hogy lehetőleg az osztály minden tagja színpadra lépjen),
- zenei produkciók (ének és hangszeres zene, minden lehetséges műfajban, hangszeren és összeállításban, előfordulnak tanárok és diákok vegyes produkciói is),
- táncelőadások,
- rövidfilmek fesztiválja (az iskolába járó diákok által készített filmek bemutatása, amelyet filmhez értő, neves meghívott művészek bírálnak és a közönségzavazatok díjaznak),
- bármilyen egyéb produkció, amellyel a diákok szeretnének fellépni,
- irodalmi verseny (a pályaművek beérkezése és publikálása a TMT műsorfüzetében már a TMT előtt megtörténik, a TMT programján a pályaművek nyilvános bírálata szerepel).

A TMT az iskola egyik legsikeresebb programja, amely minden évben sok diákot, valamint volt diákokat, szülőket, egyéb külső érdeklődőket is vonz.

Poli-Szüli-Nap

Minden évben, április-májusban egy pénteki napon megünnepeljük az iskola születésnapját. Délelőtt játékos városi vetélkedőt rendezünk az osztályoknak, délután pedig állófogadásra hívjuk a családokat és a támogatókat.

Tornaházi parti, Nagy Durranás és egyébek – a Testkultúra Munkacsoport rendezvényei

Iskolánkban a tanórán kívüli sportolás, a szabadidős sportesemények meghatározó jelentőségűek. Szervezésükkor a mindennapos testnevelés lehetőségének biztosítását, továbbá a tömegsportra vonatkozó igények kielégítését tartjuk szem előtt. A számos délutáni sporteseményen túl fél-, egész-, sőt több napos, néhány esetben az országban egyedülálló rendezvények alkotják a testkultúra egész tanévet átívelő programját. A résztvevők jelenlegi és visszatérő diákjaink, igen nagy számban tanárok, esetenként szülők, vendégek.

Célunk olyan események rendezése, amelyeknek a testedzésen túl nagy összetartó, összehozó ereje van, amelyeknek jellemzője az örömsport, a vidámság, a nem mindennapi kihívás, a magával ragadó hangulat, az egy életre szóló élmény megszerzése.

Házibajnokságok

A testkultúraórákon tanultak kipróbálását, a versenyzési lehetőséget szolgálják a 10-12 sportágban megrendezett háziversenyek. A hagyományos formákon (csapat-labdajátékok, atlétika, úszás) túl néhány érdekesség is helyet kap: pl. a minitenisz, a floorball, az országúti kerékpározás.

24 órás röplabda

Önkéntes résztvevők egész napos (24 órás) hétfégi programja. Két csoportban több csapat mérkőzik egymással, megközelítőleg 60-90 játékos vesz részt a küzdelemben. Cél a közösen eltöltött 24 óra öröme (nehézsége), a jó játék.

POLImpia

Iskolánk egyik legnagyobb sportvállalkozása ez a majd 56 órás rendezvény, amikor 10-12 sportágban szinte megállás nélkül folynak a sportversenyek, tanulóink közel felének részvételével. Igyekszünk hagyományt teremteni: ez egy „igazi” olimpia, ahol van zászlófelvonás, lánggyújtás, eskütétel, fair play díj.

Nagy Durranás

Iskolánk másik nagy, közel két és fél napos sportvállalkozása a Nagy Durranás. Ennek keretében 1996-ban megszerveztük és sikeresen teljesítettük az ORSZÁGFUTÁS-t. Rajkától Záhonyig, folyamatos menetben, 600 km-en át, stafétaszerűen futottunk keresztül hazánkban. Néhány további példa a következő évekből: az Országfutás mintájára közel 1000 km-t ORSZÁGKERÉKPÁROZ-tunk, majd az előző kettőt kombinálva, NAGY TALÁLKOZÁS „címmel”, lábon és két keréken, ugyancsak stafétaszerűen teljesítettünk közel 750 km-t. Azután ismét a kerékpárt hívtuk segítségül, amikor FELÜLKEREKEDTÜNK magunkon és a Kékesen, hiszen az ország legalacsonyabb pontjától indulva a legmagasabb csúcsot céloztuk meg. Ezúttal mindenki elejétől végéig teljesítette a 270 km-t. Majd a Tiszát ért megpróbáltatásokra (ciánmérgezés, árvíz) tekintettel „Öntsünk TISZA-vizet a pohárba” jelszóval elbicikliztünk az iskolától – nem váltásban, hanem mindenki kerékpározott – a folyóig és vissza. Ez csak néhány példa egy olyan, az iskola számos diák és tanár tagját megmozgató programra, amelyben szülők, pályázati programok és szponzorok támogatását is igénybe szoktuk venni, hiszen a professzionális, baleset-megelőzést is szem előtt tartó szervezés sok erőforrást igényel, és amelyet diákjaink évről évre várnak.

Sítábor

A síelés fontos része a testkultúra programnak. Minden tudásszinten képzett oktatók tanítanak, külön figyelemmel a kezdőkre, akik először találkoznak a síeléssel. Az iskola kiemelten támogatja a síelést, a hátrányos helyzetű tanulók a részvételhez jelentős mértékű hozzájárulást is igényelhetnek a Szociális Bizottságtól.

Tornaházi parti

Iskolánk történetének egyik nagy eseménye volt Tornaházunk felépülése. Születésnapját minden évben megünnepeljük. A kora délutántól másnap hajnalig tartó rendezvényen a Diák - Tanár mérközések mellett a programot sportbemutatók színesítik, amelyeken többnyire diákjaink és alkalmanként tanáraink lépnek fel különböző, színvonalas produkciókkal. Az est folyamán mindenki számára lehetőség nyílik sportolásra is, továbbá a partik hangulatát idéző zene és tánc is helyet kap.

Egyéb hétfégi programok

Az iskola igyekszik lehetőséget és helyet biztosítani a szabadidő értelmes, ellenőrzött eltöltésére a hétfégeken is. Évente egy vagy két alkalommal kétnapos túrát szervezünk a vállalkozó csapatok számára. Helyet biztosítunk a különböző hétfégi maratonoknak, amikor az érdeklődők sok órán át intenzíven foglalkoznak pl. egy zeneszerző munkásságával (Mozart-maraton), vagy egy rendező filmalkotásaival (David Lynch-maraton), és az osztályok farsangi és egyéb rendezvényeinek. Minden diákcsoport számára rendelkezésre álló intézményes lehetőség megpályázni az ilyen rendezvények megrendezésének jogát, és általában a megrendezéshez szükséges tanári felügyelet ellátására is találnak vállalkozót. A hétfegén zajlanak sokszor a színházi próbák és az osztályszínjátszó fesztivál előkészületei is.

Hagyományaink

Tantárgyfelelősi rendszer

A tantárgyfelelősi rendszer célja a diákok bevonása a tantárgyakkal kapcsolatos szakmai, pedagógiai kérdések megvitatásába, illetve annak lehetővé tétele, hogy a tanulók kulturált, átgondolt, jogszerű módon érvényesítsék érdekeiket, tolmácsolják véleményüket képviselőjük közreműködésével.

A tantárgyfelelőst a tanulócsoport a tanév elején az osztályidőn titkos szavazással választja. Azokban a csoportokban, ahol több osztályból tanulnak diákok, a tantárgyfelelőst a tanórán választják. Célszerű olyan diákot választani, aki szereti, szívesen tanulja az adott tárgy anyagát, jó eredményt ér el abból, megfelelő a szaktanárral a kapcsolata, és ha kell, plusz munkát is vállal. Egy tanuló egy tantárgy tantárgyfelelőse lehet.

A tantárgyfelelős feladata, hogy

- közvetítse a szaktanárnak a tanulócsoport tárggyal kapcsolatos észrevételeit, kérdéseit, kéréseit, javaslatait;
- adott esetben tájékoztassa társait a tantárgyra vonatkozó aktuális információkról, melyeknek kihirdetésére a tanórán nem kerülhetett sor, vagy ha valaki hiányzott.
- Az óra előkészítésében segítheti a szaktanárt; vállalhatja a szertárosi munkára emlékeztető feladatok elvégzését.
- Jelzi a szaktanárnak a tantárgy elsajátításával kapcsolatban felvetődő problémákat. Kezdeményezheti tanulópárok megszervezését. Részt vehet a szaktanár által javasolt tanulmányi szerződések végiggondolásában, megfogalmazásában.
- Indokolt esetben kérheti a szaktanártól a témazáró dolgozatok időpontjának megváltoztatását,

- Különleges esetben, ha a szaktanár hiányzik és a pedagógusközösség nem tudja megoldani a szakszerű helyettesítést, a tantárgyfelelős a szaktanárral folytatott konzultáció alapján megtartja a tanórát, közvetíti az elvégzendő feladatokat, vezeti a gyakorlást, majd beszámol a szaktanárnak a végzett munkáról.
- A felelések, bemutatók, javítóvizsgák alkalmával meghallgathatja társai feleletét, megtekintheti írásbeli munkáikat.
- Ha bármilyen elégtelenséget, részrehajlást, jogszerűtlen megnyilvánulást észlel, jelzi az osztályfőnöknek, illetve fordulhat az adott tantárgy munkacsoport-vezetőjéhez, a szakmai koordinátorhoz, az ügyvezető koordinátorhoz vagy a pedagógiai vezetőhöz, továbbá – mint bármely iskolapolgár – az Iskolabírószághoz. A megkeresett személynek vagy testületnek érdemi választ kell adnia.
- A tantárgyfelelős kötelessége, hogy részt vegyen a munkacsoportok által szervezett tantárgyfelelősi fórumon.
- Véleményezési joga van azokon a munkacsoport-megbeszéléseken, ahol a tantárgy aktuális helyzetét vagy a tervezett változtatásokat, újításokat vitatják meg.

Tanári értékelés

A Közgazdasági Politechnikumban kezdettől fontosnak tartottuk, hogy évente megkérdezzük a diákok véleményét tanáraink munkájáról, és az így nyert információkat, értékeléseket visszacsatoltuk, ezzel is elősegítve a tanári munka javítását. A kötelező teljesítményértékelési rendszer bevezetése óta a diákok tanári értékelését a teljesítményértékelési rendszer részeként működtetjük.

Osztálynév választás

A személyesség mint iskolánk légkörének meghatározó eleme érvényesül abban is, hogy az osztályok egyediségüket, minden más osztálytól különböző voltukat kifejezhetik nevük szabad megválasztásával is. A névválasztás az egyik legrégebbi politechnikumi hagyomány, mindig az első évkezdő táborban bonyolítjuk le (a tábor utolsó napján). Így nálunk nincs számozás és személytelen betűjel, a választott nevet minden osztály érettségig viseli. Az osztálynevek védettek, nem ismétlődhetnek.

Személyes kommunikáció

Az érintkezési formákban a kulturáltság, az egymás tiszteletét kifejező kommunikáció mellett nagy súlyt helyezünk a személyességre. Egyöntetűen keresztnéven szólítjuk egymást diákok és tanárok, azon a néven tehát, amellyel a leginkább azonosnak érezzük magunkat. Ezzel a névhasználattal épül az első híd diákok és tanárok között.

Az iskolai helyzetek egy része formalizált, ahol a kommunikációnak korlátai és kötött formái vannak, de számos olyan helyzet adódik (pl. órai moderált vita, kötetlenebb beszélgetés osztályidőkön), ahol a résztvevők szabadon megnyilvánulhatnak. Ezekben a helyzetekben közösen alakítjuk ki az iskolában töltött évek alatt a személyközi kommunikációnak azokat a formáit, amelyekben kifejeződik az egyenrangúság, amelyekben fontos szerepe van az értő figyelemnek, a kulturált önkifejezésnek és általában a hiteles kommunikációnak.

Bőrönd-szemétkosár

A végzős évfolyam legutolsó tanítási órája rendhagyó módon zajlik. Bensőséges környezetben, a többcélú tornaterem szőnyegein szétszórtan ülve, halk zeneszó mellett egy-egy papírra felírják azt a három dolgot/történetet, amit magukkal vinnének az itt töltött évek emlékeként; valamint azt a hármat, amelyet kidobnának a szemétkosárba. A bőrönd és a szemétkosár tartalma megjelenik az Útilap(u) hasábjain – utóbbi a ballagó batyú folyóirata, melyet a tanárok-felnőttek írnak-készítenek a búcsúzó évfolyamnak -, és a „nagy nyilvánosság” is olvashatja a gyűjteményt a Poligráfban, hiszen tanulságai nem érdektelenek.

Nomád tábor

A nomád tábor helyszíne minden nyáron Nyugat-Magyarország egyik gyönyörű vidékén, a Kistolmács nevű falu határában van, ahol a sátrak az erdő szomszédságában állnak, a vizet a közeli forrás adja és nem messze a táborhelytől fürdésre alkalmas tó is van.

A tábori program egy közös portyával kezdődik. Útközben a csoportok keresnek egy helyet, ahol éjszaka megszállnak (a közeli falvak iskolái már számítanak erre), és másnap a táborban babléves és sütemény várja az érkezőket. Szerencsére ilyenkor csak a kétnapos túrához legszükségesebb holmit kell vinni, a többi csomagot teherautó szállítja a vonatállomástól a táborhelyre.

A tábori mindennapok szerves része a vízfordás, a közös főzés, közös étkezések, közös mosogatás, az esti tábortűz (ha gyűjtöttünk rőzsét) és az éjjeli örködés. Aki éppen nem konyhás, azt változatos délelőtti és délutáni programok várják, amelyben a kreatitásnak is mindig helye van. A nomád tábor egy teljesen másik világ, ahol a lényeg az, hogy együtt legyen a csapat; ahol csak minimális civilizációval találkozunk; és ahol nagyon jó eltölteni 10-12 napot. A nomád tábori élmények és a nomádtábori közösség összetartozása életre szóló élmény.

A nomád tábor szervezésében és működtetésében az iskola önként vállalkozó tanárai mellett végzett diákok is részt vesznek.

Díjak a Politechnikumban

Évente egyszer minden iskolapolgár (diák, szülő, iskolai dolgozó) jelölést adhat le az Iskolatanács által meghirdetett díjakra írásban, indoklással. A jelölések alapján a díjak odaítéléséről az Iskolatanács dönt titkos szavazással a tanév végén. A díjak átadására a tanévzárón kerül sor.

Az Év diákja-díj

Olyan diák kaphatja, aki sikeres a tanulásban, az iskolai közéletben aktívan részt vesz, kimagasló eredményt, teljesítményt nyújt valamilyen szabadidős tevékenységben vagy annak szervezésében. Jutalma: az iskola külön szolgáltatásait egy éven keresztül ingyenesen használhatja (táborok, kül- és belföldi utazások stb.) Tárgyi jutalom: a hagyományosan lila, emblémás póló, táska, oklevél.

Az Év folyam diákja-díj

Olyan diák kaphatja, akinek az adott évfolyamon mind tanulmányi, mind közéleti munkája kiemelkedő. Jutalma: mappa, oklevél.

Az Év szülője-díj

Az a szülő iskolapolgár kaphatja, aki aktívan, segítőkészen részt vállal az iskola életében, munkájában. Jutalma: lila, emblémás póló, oklevél.

Politzer-díj

Olyan iskolapolgár kaphatja, aki valamilyen iskolai médium munkájában rendszeresen részt vesz, alkotásaival gazdagítja, színesíti az iskolarádió/KPTV/Poligráf/PoliÉszter/egyéb kiadványok arculatát. Jutalma: gravírozott töltőtoll, oklevél.

Post-Politechnikum-díj

Olyan végzett politechnikumos diák kaphatja, aki középiskolai tanulmányai befejezése után is tesz valamit (rendszeres tevékenység, szolgáltatás, alkotás stb.) az adott tanévben a Politechnikumért. Tárgyi jutalomban, oklevélben részesül.

Fülig Jimmy-díj

Olyan (nem tanár) felnőtt dolgozó kaphatja, aki kimagaslóan tevékenykedik az iskolai közélet valamely területén – munkakörén kívül. Jutalma: tengerészsapka, oklevél.

A Legjobb osztályközösség-díj

Olyan a tagjaira odafigyelő, egymást elfogadó, együttműködő közösség kaphatja, amely aktív résztvevője az iskolai rendezvényeknek is. Jutalma: 15.000 Ft

Fehér holló-díj

Az adott tanévben a legjobb tanulmányi eredményt elérő osztály kapja. Jutalma:15.000 Ft.

Az Év csoportja-díj

Olyan spontán szerveződő iskolai csoport kaphatja, amelynek tagjai a tanév során folyamatosan, közösen tevékenykedtek, és ebből a ténykedésből valamilyen közös produkció, produktum született. Jutalma: 20.000 Ft

Az oktató-nevelő munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségbiztosítási rendszere

A tanári teljesítményértékelési rendszer bevezetésének elsődleges célja – a törvényi kötelezettség mellett – a tanári munka színvonalának emelése, különös tekintettel a tanórai tevékenységre. A tanári teljesítményértékelés során a vezetés informálása is megtörténik az iskola működtetésével kapcsolatos problémákról.

A bevezetendő rendszer jellegét tekintve nem minősítő, hanem fejlesztő jellegű. Ez annyit jelent, hogy a tanári tevékenység minőségének emelésére koncentrál. Ennek alapfeltétele az őszinte, bizalmi légkör, így nem célszerű a bérezési rendszerrel történő összekapcsolása. (Kivétel ez alól az új tanárok esete, ahol a folyamat végén munkajogi döntés születik.)

A bevezetendő rendszer óralátogatásokra, a diákok értékelésére, önértékelésre és véleménykérésre épül, amit egy dokumentumokra épülő beszélgetés követ. (Az új tanároknál ezen dokumentumok közé tartozik a „bérlet” – az iskolai élet színtereinek végiglátogatását igazoló kis könyv- is.)

A tanárok értékelésére háromévente kerül sor. Egy adott tanár óráit a munkacsoport-vezetője, egy koordinátor és egy véletlenül kiválasztott, másik munkacsoport-hoz tartozó munkatárs látogatja. A teljesítményértékelésben való részvétel kötelező. Az óra értékelése a Huhogás – a pedagógusközösség plenáris értekezlete - által elfogadott szempontrendszer alapján történik. Az óralátogatást rövid idő elteltével – még az értékelő beszélgetést megelőzően - követi annak megbeszélése.

A munkacsoport-vezető három, a koordinátor és a véletlenül kiválasztott munkatárs két-két órát látogat. Egy tanárnál minimum öt órát látogatnak, két órán ketten vesznek részt. Az értékelt tanáron kívül ők vesznek részt az értékelő beszélgetésen is. A munkacsoport-vezető óráit egy, a munkacsoport által választott tanár értékeli, aki az adott munkacsoport tagja.

Azt, hogy egy adott évben kit és kik látogatnak, (intézményi szinten) a pedagógiai koordinátor tervezi meg. A konkrét óralátogatásokat viszont (egy adott tanárnál mikor és ki látogat) - hogy azok megfeleljenek a minimum öt óra; két órán ketten vesznek részt előírásoknak - egy adott szaktanárnál a munkacsoport-vezető koordinálja, ütemezi.

A diákok a tanárok értékelését előre megadott szempontrendszer alapján végzik. Ez évente kétszer történik meg. A diák értékelések nyilvánossága korlátozott: a tanárok saját értékelésüket, a munkacsoport vezetőik saját és a velük egy munkacsoportban dolgozó kollégák, az osztályfőnökök az osztályukban tanító tanárok, a koordinátorok minden kolléga értékelését láthatják.

Az értékelő megbeszélés előtt a tanár számítógépen kitölti az önértékelésre vonatkozó kérdőíveket.

Az értékelő megbeszélésen megtörténik az erősségek megállapítása, valamint a fejlesztendő területek kijelölése.

Az adatlapok kitöltése számítógépen történik. Az értékelő megbeszélésig az anyagok azok számára férhetőek hozzá, akik az adott szaktanár értékelésében részt vettek. Az értékelő megbeszélés után a dokumentáció az értékelt munkatárs, valamint a munkacsoport-vezető és az iskolavezetés számára elérhető (kivéve a diákok tanári értékelése, amelyre a már említett hozzáférés vonatkozik). Az értékelés folyamata során keletkezett információk bizalmasak, ennek megfelelően a résztvevőknek gondot kell fordítani etikus kezelésükre.

Minden tanév végén az iskolavezetés beszámolót készít a teljesítményértékelés tapasztalatairól, amelyet a Szakmai Bizottság megtárgyal.

A szakmai képzés általános jellemzői

A szakmai képzés nappali rendszerű oktatás keretében folyik, egy ill. két éves akkreditált képzési programok keretében OKJ-ben szereplő képesítést nyernek diákjaink. Az oktatás szervezeti keretei részben hasonlóak a középiskolai keretekhez: a tanítás 45 perces tanórákon folyik (kiv. a külső helyszínen megtartott gyakorlati órák), a diákok osztályokba szerveződnek, az osztályok élén osztályfőnök áll. A diákok a tanév folyamán osztálykirándulásra mennek, osztályidő (ez az osztályfőnöki óra megfelelője) áll rendelkezésükre a közérdekű informálódásra, az osztály közös ügyeinek megbeszélésére. A szakmai képzésben résztvevő diákoknak „saját” osztálytermeik vannak, mint minden politechnikumi osztálynak, és ezen túl természetesen rendelkezésükre áll az iskola összes közös rendeltetésű helyisége. Részt vesznek az Iskolabírószám munkájában, képviseltetik magukat az Iskolatanács ülésein. Célunk az, hogy az érettségi utáni szakképzés diákjai is otthonosan érezzék magukat a Politechnikumban, teljes jogú iskolapolgárok legyenek. Ugyanakkor – mivel nagykorúak – számos kérdésben más szabályok vonatkoznak rájuk, mint a középiskolásokra (pl. napközben is kimehetnek az épületből, hiányzásaikról nem kérünk szülői igazolást stb.).

A tanév beosztása a szakmai képzésen eltérő a középiskolai tanévétől: a képzést a téli és a nyári vizsgaidőszak tagolja.

Szakmai középfokú oktatás

Szakközépiskolai érettségire épülő oktatás kizárólag szakképzési évfolyammal az (1/13, 1/14, illetve 2/14, 2/15 évfolyamon) iskolarendszerű szakképzés nappali munkarend szerint.

OKJ szerinti besorolás:

Szakképesítés	OKJ szám	Évfolyamok száma és jele	Szakképzési évfolyamok száma	Óraszám
Marketing- és reklámügyműintéző	52 342 01 0000 00 00	1/13,	1	1000
Fitness - wellness asszisztens	52 813 01 0010 52 01	1/13,	1	1000
Sportszervező, -menedzser	52 813 02 0000 00 00	1/13,	1	1000
Eseményrögztítő	51 213 01.0010 51 01	1/13, 2/14	2	2000
Filmlaboráns	51 213 01 0010 51 02	1/13, 2/14	2	2000
Pénzügyi-számviteli ügyintéző	52 3432 04	1/13, 2/14	1,5	-
Vállalkozási ügyintéző	52 3432 03	1/13, 2/14	1,5	-

Felsőoktatás

Felsőfokú Idegenforgalmi szakmenedzser OKJ szám 55 812 01 0010 55 01iskolarendszerű szakképzés a Budapesti Gazdasági Főiskola Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskolai Karával 2008. április 26-án kötött együttműködési megállapodás alapján (regisztrációs szám: FI 82314) közösen nappali munkarend szerint.

OKJ szerinti besorolás:

Szakképesítés	OKJ szám	Évfolyamok száma és jele	Szakképzési évfolyamok száma	Óraszám
Idegenforgalmi szakmenedzser	55 812 01 0010 55 01	1/13, 2/14	2	-

Felsőfokú Idegenforgalmi szakmenedzser OKJ szám 55 7872 01 iskolarendszerű szakképzés a Budapesti Gazdasági Főiskola Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskolai Karával Budapest, 2002. január 31-én kötött együttműködési megállapodás alapján közösen nappali munkarend szerint.

Szakképesítés	OKJ szám	Évfolyamok száma és jele	Szakképzési évfolyamok száma	Óraszám
Idegenforgalmi szakmenedzser	55 7872 01	1/13, 2/14	2	-

A szakmai középfokú és felsőfokú oktatás elméleti órái a Közgazdasági Politechnikum Gimnázium és Szakközépiskolában folynak, (cím: 1096. Budapest Vendel u. 3. OM azonosító: 035464) a szakmai gyakorlati képzés (évközi gyakorlati órák, és nyári szakmai gyakorlat) szervezését, és lebonyolítását együttműködési megállapodás alapján, a székhely: Központi Szakképzési Intézet Zrt. (Levelezési cím: 1094 Budapest, Balázs Béla utca 18. cím: 1096 Budapest, Vendel utca 3. adószám: 14229705-1-43 statisztikai számjel: 14229705-8532-599-01 bankszámlaszám: 10300002-10392006-49020015) végzi, a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény szerint létrejött tanulói szerződésekre vonatkozó megállapodás alapján.

Az iskola finanszírozása

Iskolánkat több forrásból finanszírozzuk. Az állami normatív támogatást kiegészíti a családoktól kért költségtérítést, a pályázatok útján elnyert összegek, az érettségi utáni szakképzés céljaira kapott szakképzési hozzájárulás.

NEVELÉSI PROGRAM

Pedagógiai alapelvek, célok, feladatok, eszközök, eljárások

Alapelvek, célok, feladatok

Személyközpontú pedagógia

A személyközpontú pedagógia feltétele egy sajátos nyitott, toleráns, empátikus attitűd, amellyel a felnőttek diákjaik felé fordulnak. Alapja a diákok személyes megismerése, ami lehetővé teszi személyre szabott pedagógiai eljárások alkalmazását.

A pedagógiai folyamat tartalmát, ütemezését és az alkalmazott pedagógiai eljárásokat és módszereket alárendeljük a személyiségfejlesztés hosszú távú céljainak. Tiszteletben tartjuk az életkori sajátosságokat, figyelembe vesszük diákjaink eltérő fejlődési ütemét. Az intézmény munkarendje és a tartalmi szabályozás elősegíti kreativitásuk kibontakozását, szolgálja mozgásigényüket, érdeklődésüket; módot ad az alkotásra. Időt ad szülőnek, diáknak a választásra.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a barátságos, támogató iskolai légkörnek, a partneri jellegnek a tanár-diák-szülő kapcsolatok minden viszonylatában. Értékelési rendszerünk hangsúlyos eleme a szöveges formában megjelenő fejlesztő értékelés.

Esélyegyenlőség, szociális elkötelezettség

Célunk a nyitott, befogadó iskola fenntartása, amelyben megjelenik a mai magyar társadalom sokfélesége. Ennek biztosítására az iskola felvételi rendszere nyitott. Ez a nyitottság megnyilvánul mind a középiskolai felvételi időszakban lebonyolított felvételi eljárás, mind a közbeeső időszakban lebonyolított átvételi eljárás követelményeiben és azok gyakorlati alkalmazásában.

A szociális és készségbeli hátrányok leküzdésére szűrő, felzárkóztató és szociális támogatási programokat működtetünk. A szűrőprogram minden belépő diákra kiterjed, az eredmények ismeretében fogalmazzuk meg ajánlásainkat a családok számára, és nyújtunk felzárkóztató délutáni foglalkozásokat, szükség esetén egyéni vagy kiscsoportos fejlesztő foglalkozásokat.

Szociális támogatásra szoruló diákjaink az iskola Szociális Bizottsága által megítélt támogatást kapnak. A támogatás odaítélése egységes szempontrendszer alapján történik. A szociálisan nehéz helyzetben lévő diákok problémáinak egyéni gondozásával szükség esetén az iskola pszichopedagógusa foglalkozik

Kompetenciafejlesztés

Kiemelt célunk a Nat-ban rögzített, a felnőtt élet szempontjából is meghatározó jelentőségű kulcskompetenciák fejlesztése. Ennek megvalósításához számos lehetőséget biztosítunk, amelyekben egyaránt megjelenik a tanulási időszervezés hagyományostól eltérő módja, az iskolán kívüli színtereken folyó tanulás, az órákon a hagyományostól eltérő tanulásszervezési eljárások és tanulói tevékenységek.

Tanárainkkal szemben támasztott elvárás a kompetenciafejlesztést szolgáló sokoldalú módszertani felkészültség. A tanári kompetenciák fejlesztéséhez az iskola intézményesen is hozzájárul központilag szervezett továbbképzésekkel és a módszertani felkészültség folyamatos fejlesztését biztosító belső műhelymunkával.

A demokratikus értékek tisztelete, demokráciára nevelés

A gyermeki jogok, diákjogok, személyiségi jogok tisztelete iskolánk legalapvetőbb értékei közé tartozik. Tételesen is megfogalmazzuk, hogy a demokratikus értékek tisztelete többek között azt jelenti, hogy

- a tanárok és diákok jogait egyenlő súllyal kell tiszteletben tartania mindkét félnek a mindennapok gyakorlatában,
- a diákoknak joguk van a félelemmentes iskolához,
- a diákok és szülők szervezeteinek joga van véleményt nyilvánítani, különböző eljárásokat kezdeményezni az iskola ügyeiben,
- az iskolai konfliktusok rendezésében olyan intézmények működnek, amelyek lehetőséget biztosítanak minden érdekelt félnek (diák, tanár, szülő, fenntartó) álláspontja kifejezésére, és a döntéseket is ezeknek az álláspontoknak a figyelembevételével kell meghozni,
- az iskola polgárai egymást minden helyzetben partnernek tekintik,
- az iskola szervezeti és döntési rendszere demokratikus elvek szerint, vagyis a szabad véleménynyilvánítás, választás és képviselő elvei alapján működik,
- tiszteletben tartjuk a lelkiismereti szabadságot, elfogadjuk és értéknek tekintjük a kulturális sokféleséget.

A demokráciára nevelést egy olyan iskolai közegben valósítjuk meg, amelyben a diákok részben egy demokratikusan működő intézmény napi működését megfigyelve, részben maguk is cselekvő résztvevőként közreműködve sajátíthatják el a demokratikus magatartásformákat és értékeket.

Felkészítés a továbbtanulásra és a munkavállalásra

A felkészítés a továbbtanulásra minden középiskolának alapvető célja. A tudatos, felépített kompetencia fejlesztés és a korszerű ismeretek átadása egyaránt ezt szolgálja. Kiemelt szerepe van itt az egész életen át tartó tanulásra való felkészítésnek, az ehhez szükséges kulcskompetenciák készség szintű elsajátításának – ez egyben a sikeres munkavállalói szerep megalapozását is szolgálja. A felkészítés részét képezi a pályaelemzés segítése is a 11-12. (ill. 12-13.) évfolyamokon. Ennek támogatása nagyrészt az osztályfőnökök feladata, ill. ez az utolsó évben az osztályfőnöki munka lehangsúlyosabb részét képezi.

Érettségi utáni továbbtanulási lehetőséget biztosít maga az iskola is nappali rendszerű szakképzés keretében, amelynek során az OKJ-ban szereplő szakképesítést lehet szerezni.

Változások iránti érzékenység, a megújulás képessége

A Politechnikum szakmai-pedagógiai programjában a folyamatos fejlesztés során minőségi megoldásokban kell tükröződnie a társadalmi, kulturális környezet változásainak, a munkaerőpiacon zajló folyamatoknak. Folyamatos önfejlesztéssel reagálunk azokra az új kihívásokra, amelyekkel az oktatásügynek szembe kell néznie, mint például az oktatással kapcsolatos társadalmi elvárások megváltozása, a tartalmi fejlesztéssel kapcsolatos új igények, az iskola hagyományos feladatainak kibővülése, az iskola fenntartásával kapcsolatos új nehézségek és az ezek leküzdését segítő lehetőségek kihasználása.

Az iskolai célok megvalósítását szolgáló eljárások, módszerek

Iskolánk változatos tevékenységformákat és módszertani eljárásokat alkalmaz kitűzött céljainak megvalósítására.

Tanulásszervezési eljárások a hagyományos, 45 perces órák keretében:

a) Csoportmunka

A csoportmunka célja a személyes részvétel és a tanulásért vállalt személyes felelősség erősítése, az önállóság fejlesztése, a motiváció erősítése, az együttműködésben rejlő energiátöbblet felszabadítása. A csoportmunka céljainak megvalósítására kitűnő lehetőség a kooperatív tanulás megszervezése, amely a feladatok és az együttműködés strukturálása révén éri el célját.

b) Differenciálás

A differenciálás több formában is megvalósul. A csoportmunka, a kooperatív tanulás során mód nyílik az öndifferenciálásra (részfeladatok választása), és a tanári irányításra is a feladatadásban. A differenciálás másik lehetséges módja az otthoni feladatok ill. a tanórán kívüli projektfeladatok differenciálása. Bizonyos tananyagrészeknél mód van az egyéni ütem szerinti haladás támogatására is.

Az érdeklődés szerinti differenciálásra nyújt lehetőséget a 11-12. (a nyelvi előkészítő évvel kibővített tagozaton a 12-13. évfolyamon) megvalósuló fakultációs rendszerünk.

Nem támogatjuk hosszú távon a szintek szerinti homogén csoportok kialakítását, mivel ez a gyengébb teljesítményűek lemaradását konzerválja. (Ez nem azt jelenti, hogy egyáltalán nincs tere ilyen alkalmi csoportok létrehozásának, csak azt, hogy rendszeresen, hosszú távra nem hozunk létre ilyen csoportokat. Az egyetlen kivétel a nyelvoktatás.)

c) Projektek

A projektben egy közösen kitűzött (tantervi) célt valósítanak meg az erre létrehozott csoportok, a megvalósítás módját, útját önállóan határozzák meg. A projektmunka az alsóbb évfolyamokon célzott tanári segítség mellett zajlik, de a cél az, hogy a diákok idővel egyre önállóbban legyenek képesek projektjeiket megszervezni, irányítani. A tanórai projektek rövidebb időt – általában 1-4 tanórát – vesznek igénybe, és minden esetben bemutatóval és közös értékeléssel zárulnak.

d) Tantárgyközi együttműködés, kereszttervi célok megvalósítása

A tantárgyközi együttműködésnek számos lehetőségét kihasználjuk: bizonyos kompetenciák fejlesztését összehangoljuk a különböző szakórákon (pl. írásbeli kifejezőképesség fejlesztése, térképhasználat, logikus gondolkodás, informatikai ismeretek alkalmazása, stb.), a szaktanárok közötti egyeztetés folyamán (bizonyos ismeretanyag megosztása a tantárgyak között, a kölcsönös hivatkozások egymásra épülő rendszere, illetve az egyes diákok motiválásával, készségfejlesztésének támogatásával kapcsolatos információk cseréje) és az iskola speciális tanórán kívüli programjainak (pl. témahetek komplex programja) és a kisérettségi vizsga követelményeinek kialakításában.

A tantárgyközi együttműködés egy speciális formáját képviselik az angol nyelvi modulok a 9. évfolyamon, amelynek keretében diákjaink a tanév folyamán négy ún. modulban foglalkoznak angol nyelvű prózai irodalommal, drámával, zenével és filmmel.

Ugyancsak tantárgyközi együttműködés keretében valósul meg a 9. évfolyamon a tanulásmódszertan oktatása, a diákok tanulási készségeinek fejlesztése.

f) Oktatástechnikai eszközök alkalmazása

Minden szakórán törekszünk arra, hogy az iskola rendelkezésére álló eszközöket minél teljesebben kihasználjuk. Ezt támogatja az iskolai oktatásszervezés a terembeosztás kialakításakor, az ilyen eszközökkel ellátott termék hozzáféréseinek megteremtésével. A rendelkezésünkre álló eszközök között szerepel több teremben digitális tábla, lap top és projektor, dvd-lejátszó televíziókészülékhez csatlakoztatva, és ezt egészítik ki mobil audio, audiovizuális és informatikai eszközeink, valamint a számítástechnikai szaktantermek azokban az órákban, amikor ott nem folyik informatikai oktatás. Tanáraink folyamatosan továbbképzik magukat ezeknek az eszközöknek a használatában.

Tanórai kereten kívüli oktatási formák

A tanórai kereten kívüli oktatási formák megvalósítása részben iskolai, részben iskolán kívüli helyszíneken történik.

a) Szakmai kirándulások

Minden tanévben többnapos szakmai kirándulással kezdik a tanévet diákjaink, és az itt végzett szakmai feladatok részét képezik a tanév során teljesítendő követelményeknek, amelyeket értékelünk. Minden évfolyamnak előre megadott programja van, amelyhez strukturált feladatok társulnak. A kirándulások témája például: falukutatás, magyarországi várak, növénytan, üzemlátogatás.

b) Témahetek

A témahetek évfolyamonként különböző, rögzített szakmai programmal és komplex, tantárgyközi együttműködéssel megvalósuló tanulási formát képviselnek. Ilyenkor 3 ill. 5 napos program keretében foglalkoznak diákjaink a görög demokráciával (7.évfolyam), a középkor történelmével (8. évfolyam), médiaismerettel (9. évfolyam), idegen nyelvi kultúrákkal (10. évfolyam), természetismerettel (11. évfolyam), közgazdaságtannal (12. évfolyam).

c) Tolerancia nap

A tolerancia nap eredetileg a másság (pl. a kisebbségek, a fogyatékkal élők) iránti tolerancia erősítésére szolgált, mára a rendezvény tematikája kibővült és helyet kaptak benne pl. a környezetvédelem, a globális problémák, a civil kezdeményezések témái is. Ezen a napon változatos programokat ajánlunk fel diákjainknak, akik 3 x 90 percben kötelezően választanak ezek között. A Tolerancia nap számos, önkéntes alapon működő iskolai kezdeményezéshez kapcsolódik, ill. ilyenek létrejöttének ösztönzője (pl. iskolai szelektív hulladékgyűjtési program, a magyarországi holokauszt még élő áldozatainak felkutatása pályázati program keretében, közös hétvége mozgásszervi vagy más fogyatékkal élőkkel stb.).

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Személyes kompetenciák fejlesztése

Célunk, hogy hozzájáruljunk diákjaink önmagukkal és környezetükkel kapcsolatos harmóniájának kialakításához. Meggyőződésünk szerint ennek alapvető feltétele a helyes önismeret és önértékelés, az önmagunk elfogadásán alapuló önbizalom és az örömeire való képesség. Csak ennek birtokában lesznek képesek diákjaink arra, hogy céljaik megvalósításában kezdeményezően lépjenek fel, szabadon és felelősen képviseljék érdekeiket, a demokratikus értékeket tiszteletben tartó, autonóm állampolgárokká váljanak – ezeket szintén a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatunknak tekintjük. Ebből a szempontból alapvető az a támogató és oldott légkör, amelyben a Politechnikum diákjai mindennapjaikat töltik, a tanárok személyes figyelme, segítő és partneri viszonyulása, valamint az iskolai élet számos rendszeres programja és sokoldalú szabadidős kínálata. Különösen jól szolgálják az önismeret és az önbizalom fejlesztését, a személyes kiállás bátorságának gyakorlását az órarendbe épített drámaórák a 7-8. évfolyamon, a beszédművelés órák a 9. évfolyamon, a heti rendszerességgel megtartott osztályidők, az önállóságra és személyes felelősségre építő tanulási formák minden tantárgyból.

Az érdekképviselő, a felelős szerepvállalás az iskolai mindennapok állandóan megjelenő, intézményes biztosítékokkal ellátott eleme. Diákjaink demokratikus eljárással választott képviselői jelen vannak és egyenrangú félként szavazati joggal rendelkeznek az Iskolatanácsban és az Iskolabírószágban, tanulással és értékeléssel kapcsolatos problémáikat az általuk megválasztott diák tantárgyfelelősök képviselik, ezenkívül részt vesznek az évkezdő táborok szervezésében, és kezdeményezhetik egyéb iskolai programok megrendezését, részt vehetnek azok megvalósításában.

A környezettel kapcsolatos felelősségre is nagy súlyt helyezünk: a környezettudatos magatartásra nevelés megjelenik tanórai és tanórán kívüli programjainkban. Célunk, hogy diákjaink környezettudatosan éljék, a fenntarthatóságot személyes ügyének érző állampolgárokká váljanak, akik képesek az ezzel kapcsolatos problémákat azonosítani és megoldásuk érdekében aktívan fellépni.

A személyes felelősség egy további vonatkozása az önmagunkkal kapcsolatos felelősség, és ezzel kapcsolatban az egészséges, felelős életvitel. Ennek fejlesztésére folyamatosan mód nyílik az osztályidőkön, az évente ismétlődő drogprevenció foglalkozásokon, tantárgyi keretben a természetismeret órákon, az életvitel órákon, ezen túlmenően számos olyan iskolai programot kínálunk, ahol a diákok személyes élményeket szerezhetnek az egészséges életvitel pozitív hatásairól.

Kognitív készségek fejlesztése

A személyiség fejlesztésében az iskola kiemelt feladata a kognitív készségek fejlesztése. Kiemelten fontos feladatnak tekintjük az információgyűjtés, információ rendszerezés, információ feldolgozás állandó gyakorlását és fejlesztését, valamint a különböző információforrások megismerését és értő, autentikus használatát is.

Ugyancsak kiemelt fontosságú a gondolkodási képességek fejlesztése: az elemző gondolkodás, az értelmezés képessége, a logikus gondolkodás, a problémamegoldó gondolkodás, az absztrakció. Ezek fejlesztése az életkori sajátosságok és a személyes fejlődési utak figyelembevételével történik a közismereti tantárgyak keretében, valamint az iskola tanórán kívüli programjai során.

Az értő nyelvhasználat, és általában a nyelvi készségek fejlesztése minden kognitív készség fejlesztésének a feltétele – ennek fejlesztésére szintén nem csupán a művészetismeret órákon, hanem minden tantárgy óráin figyelmet fordítunk.

Végül nagyon fontos a kreativitás fejlesztése is. Ennek érdekében támogatjuk új dolgok létrehozását, szokatlan megoldásokat, a diákok egyéni kezdeményezéseit tanórai és tanórán kívüli keretben egyaránt.

Társas kompetenciák fejlesztése

A társas kompetenciák fejlesztésében kihasználunk minden olyan lehetőséget, amit az iskolai élet mindennapjai kínálnak. Mivel sokfélék vagyunk, meg kell tanulni a beilleszkedést, alkalmazkodást, konstruktív együttműködést. Nem várjuk el, hogy diákjaink ezekkel a képességekkel érkezzenek hozzánk, hanem segítjük őket abban, hogy ezek a készségek, képességek kialakuljanak bennük. A beilleszkedés és konstruktív együttműködés csak toleráns, előítéletmentesen gondolkodó, mások problémáira érzékeny és empátikus szereplőkkel képzelhető el – ezeknek a személyiségvonásoknak pozitív értéket tulajdonítunk. Az iskolai közösségfejlesztés feladatainak megvalósítása a társas kompetenciák fejlesztését is szolgálja.

A személyiségfejlődést támogató értékelési rendszer

Az osztályzatokkal történő, minősítő értékelést évente két alkalommal szöveges értékeléssel egészítjük ki. A szöveges értékelésben a tanárok előre megadott szempontok alapján értékelik minden egyes, általuk tanított diák fejlődését. A szempontokat a tantárgyi munkacsoportok állították össze, és vizsgálják felül évente egyszer, és az iskola Szakmai Bizottsága véleményezi. A kognitív készségek és a tanulási készségek szempontjai mellett értékeljük a társas készségeket is.

A szöveges értékeléseknek a célja elsősorban a megerősítés, a pozitív folyamatok kiemelése, a következő időszak feladatainak megfogalmazása, de módot adnak a problémák jelzésére és az ezzel kapcsolatos javaslatok megtételére is. A szöveges értékelés egyaránt szól a diáknak és szüleinek is, és mindkét félnek módja van szóban vagy írásban reagálni a kapott értékelésre.

A Közgazdasági Politechnikum értékelési rendszerének minden részletre kiterjedő bemutatását a helyi tanterv tartalmazza.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Megtartó-képes iskolai közösség megteremtésében vagyunk érdekeltek. Szándékunk az, hogy a gyerekek számára az intézményes kereteken túl is fogódzót adjunk a beilleszkedéshez, kötődéshez, hogy folyamatos, személyes kapcsolatot teremthessenek az őket minden bajaikban, törekvéseikben segítő pedagógussal. Ezért mérsékelt létszámú, általában 25-28 fős osztályokat alakítunk ki, melyek azonban elég nagyok ahhoz, hogy esélyt adjanak a közösségen belüli változatos kapcsolatrendszer kifejlődésére. Bevált az osztályfőnök párok hagyománya (az, hogy két egyenrangú pedagógus közösen irányítja, szervezi, moderálja a rábízott diákközösség életét, az intézmény intenzív kapcsolatait a szülői házzal).

Nem formálunk igényt a gyermekek egész napjára, azt valljuk, hogy tiszteletben kell tartanunk iskola utáni életprogramjukat - ez is része a személyiség integritásának. Közösségi programokat, a tantárgyakhoz kötődő ismeret- és készségfejlesztő foglalkozásokat azonban bőségesen biztosítunk a délutáni időszakban, alternatívaként.

Célunk, hogy a tanulási és személyiségfejlődési nehézségeken átsegítsen az otthonosság, az alkotás lehetősége. Fontos, hogy képesek legyünk megtartani a nehéz embereket, programot adjunk a különleges képességekkel rendelkezőknek, és az iskola közössége ezt is, azt is befogadja. Akkor jó az iskola, ha mindenki otthon lehet benne.

Az iskolai közösségfejlesztés feladatai

- befogadó, nyitott, egymás értékeit tisztelő iskolai közösség megteremtése és folyamatos megújítása,
- támogató, barátságos iskolai légkör kialakítása és őrzése – olyan iskola, ahová a diákok minden nap szívesen jönnek el,
- a Politechnikum értékeinek és hagyományainak tisztelete,
- pozitív, a tanulást, az önfejlesztést és a cselekvő részvételt értéknek tekintő normarendszer fenntartása, átadása,
- élénk és színes iskolai közélet működtetése, amelyben sokféle érdeklődésű diák közeget talál törekvéseihez, és az osztályokon, évfolyamokon túlnyúló kapcsolatrendszert alakíthat ki,
- egymást támogató, szolidáris osztályközösségek kialakítása
- egymással szakmai kérdésekben együttműködő, az iskola pedagógiai programjának elkötelezett, összetartó és jó hangulatú pedagógusközösség.

A közösségfejlesztés szinterei

A közösségfejlesztés első szintere a „nulladikos” osztálykirándulás, amely a tanév és egyben a politechnikumi tanulmányok bevezetése. Diákjaink itt ismerkednek meg egymással és osztályfőnökeikkel, itt szereznek tudomást az iskola hagyományairól és azokról a lehetőségekről, amelyeket az iskola a tanórák mellett még kínál számukra. Az évkezdő táborban megismerkednek felsőbb évfolyamos diákokkal is, akik minden iskolai hagyomány és érték legautentikusabb képviselői, és azzal a szereppel, amit a programszervezésben vállalnak, megadják az első mintát a cselekvő részvételre.

A közösségfejlesztés szintere az osztályidő is. Az osztályidő a hagyományos információátadás és kötelező szervezési feladatok mellett minden osztályban egyedien kialakított, bár közös elvek mentén szerveződő együttlét. Itt folyik a közös programok kialakítása, és gyakori forma a beszélgetőkör, ahol az osztályt érdeklő aktuális kérdéseket beszélnek meg. Az osztályidők programjára az osztályfőnökök évente tervet készítenek.

Az osztályok közös programjai egyaránt szolgálják a hagyományőrzést (felkészülés a Gólyabálra, IT és IB képviselők megválasztása, közös karácsony, osztályügyelet megszervezése, megemlékezések szervezése az egész iskola számára vállalás alapján) és új hagyományok teremtését (a 11. évfolyam „ajándéktánca” a 12. évfolyamnak a szalagavatón – a nyelvi előkészítő évvel kibővített tagozaton értelemszerűen a 12. és 13. évfolyamról van szó), az osztály belső összetartozásának erősítését (az osztályterem arculatának közös kialakítása, iskolán kívüli közös programok) és a bekapcsolódást az iskolai életbe (pl. osztályszínijátzó fesztivál).

Az ügyeleti rendszer évente egyszer lehetőséget biztosít minden osztálynak arra, hogy két héten át részt vegyen az iskola napi feladatainak ellátásának (reggeli érkezők fogadása, ebédügyelet), és bemutatkozzon az iskola nyilvánossága előtt különféle programok szervezésével a szünetekben, délután, sőt a rendezvénykódex szabályai szerint esti programra is pályázhatnak. Érdemes ötletesnek lenni, mert a felnőttekből álló ügyeleti pontozó bizottság értékelése alapján a tanév végén a győztes csapat pénzjutalomban is részesül, amit a következő tanévben közös osztályprogram keretében használhat fel.

Az iskola nagy közössége számára jelentős esemény minden évben a Poli-Szüli-Nap, amely az egész iskola jó hangulatú közös reggelijével kezdődik, a délelőtti folyamán osztályok közötti vetélkedővel folytatódik, és este fogadással zárul, ahová meghívja az iskola a diákokon és tanárokon kívül támogatóit, a szülőket, a régi diákokat és munkatársakat. Az este szervezésében részt vesznek a szülők, az esti programban pedig közreműködnek az iskola jelenlegi és volt diákjai is.

Közösségalkotó hatású az iskolai sportélet is. Évente többször szervezünk túrelő túrákat, hétvégi iskolai versenyeket (1000 pontos röplabda, Polimpia)– ilyenkor gyakran több napon át éjjel-nappal folynak a mérkőzések a tanárok és a diákok különböző csapatai között -, és évente egyszer van egy nagyszabású kétnapos biciklitúra (Nagy Durranás). Ezeken a rendezvényeken diákjaink jelentős hányada vesz részt.

Az iskolai nagy sportrendezvények nem az ügyesek és erősek programjai, hanem mindenkié, mint ahogyan pl. a színjátszókör sem a tehetséges leendő színésznövendékek terepe, hanem minden érdeklődőé, aki hajlandó részt venni a közös munkában. Helye van ezeken a programokon a kicsiknek, a beszédhibásoknak, a mozgásukban korlátozottaknak, vagyis mindenkinek, aki a színjátszáshoz vagy közös sportoláshoz kedvet érez – a közösség és a közönség minden teljesítményt támogat és értékeli.

Az iskolai közélet fontos eseményei az Iskolatanács ülései és az iskolabírószági tárgyalások. Mindkettő nyilvános, döntéseiket pedig az iskola újságja (Poligráf) teszi közzé.

Az iskolai közéletéről és a közös rendezvényekről, az iskolát érintő eseményekről folyamatosan beszámol az iskolaújság, amelyben tanulmányi pályázatok és kiemelkedő diákmunkák is megjelennek, és amely teret ad bármely, diákoktól származó problémafelvetés, vitairat, beszámoló, irodalmi alkotás, egyéb írás megjelenésének is.

Nyári közösségi program a nomádtábor.

A beilleszkedési, magatartási zavarok kezelésével kapcsolatos feladatok

A beilleszkedési, magatartási zavarok kezelését hosszú távra szóló, tudatos, tervszerű gondozáson alapuló, csak toleráns, megértő viszonyulással megoldható feladatnak tekintjük. Célunk nem a problémáktól való megszabadulás vagy a problémák áthárítása, hanem a megoldáshoz vezető út megtalálása.

A probléma kezelésének folyamata

A tanulók megismerése

- szűrővizsgálat az iskolába lépéskor (7. ill. 9. évfolyam) – ez számos egyéb körülmény mellett a részképesség zavarokra utaló jelek diagnosztizálására is kiterjed, illetve már a szűrővizsgálat idején tett megfigyelések informatívak lehetnek,
- kapcsolatfelvétel az iskolába érkező diákok családjával, ismerkedő beszélgetés során az esetleges probléma feltérképezése, szakértői igazolások, diagnózisok bekérése
- tanárok, osztályfőnökök megfigyelései, jelzései (alkalmi konzultációk keretében ill. az évente rendszeres pedagógiai eset-megbeszélési céllal összehívott tanári évfolyam-konferencián)

Szükséges intézkedés tervének, gondozás folyamatának megbeszélése, rögzítése

- az iskola pedagógiai koordinátorának, a pszichopedagógusnak, szükség esetén az iskolapszichológusnak, a fejlesztő pedagógusnak, az érintett osztályfőnököknek a részvételével a probléma körvonalazása, ajánlások megfogalmazása
- a szülők tájékoztatása, a szülők és az iskola együttműködésének kialakítása
- ha lehetőség van rá, konzultáció az érintett diák fejlesztését végző korábbi szakemberekkel
- a diákot tanító tanárok tájékoztatása a szükséges teendőkről

Problémakezelés

Egyénre szabott problémakezelési eljárásokat alkalmazunk. Ennek során irányadó egyrészt az elvárható követelmények konzekvens képviselése, másrészt olyan speciális, csak az adott diákra vonatkozó szabályrendszer érvényesítése, amely számára kivételt jelent bizonyos iskolai szabályok betartásával kapcsolatban. Nagyon fontos, hogy az osztályban tanuló többi diák megértését is biztosítsuk, ugyanakkor a tanulás zavartalan körülményeit is biztosítani lehessen – mindezt az érintett diák személyiségi jogainak tiszteletben tartása mellett. Ez komplex, a tanulási folyamat minden részvevőjétől sok türelmet és figyelmet igénylő feladat. Néhány példa az alkalmazott eljárásokra:

- személyre szabott egyéni feladat adása,
- kiemelt személyes figyelem biztosítása,
- az érintett diák időleges felmentése a tanórai foglalkozás alól (ez szólhat tíz percre vagy akár az egész tanórára, de csak azzal a megszorítással, hogy ilyenkor a diák felügyeletét és foglalkoztatását meg kell oldani például a pszichopedagógus, az iskolapszichológus, az osztályfőnök segítségével),
- az átlagosnál gyakoribb beszélgetés a diákkal, ezek során rövid távra szóló, egyszerű megállapodás megkötése (ilyenkor néhány szabályt rögzítünk, amelynek betartását a tanárok követik, a letelt határidő után az osztályfőnök visszajelzést ad),

- amennyiben a magatartási zavar hátterében valamilyen tanulási részképesség zavar áll, akkor gondoskodni kell a fejlesztésről vagy iskolai fejlesztő foglalkoztatás keretében, vagy külső szakemberhez irányítással,
- folyamatos kapcsolattartás, konzultáció a családdal.

A beilleszkedési, magatartási zavarok oka sokféle lehet, és a probléma jellege is változhat attól függően, hogy a hátterében múltó személyes probléma vagy például tanulási részképesség zavar áll. De bármi is a probléma oka, az iskola elfogadó légköre, a személyközpontú pedagógia gyakorlatába illeszkedő kiemelt figyelem biztosítása adja meg azt a hátteret, amelyben a tudatos, tervezett problémakezelés eredményes lehet.

Tehetség, képesség kibontakoztatása

Sokféle érdeklődésű gyerekek számára nyújtunk lehetőséget a személyes ambíciók, a speciális tehetség kibontakozáshoz a tanórai és tanórán kívüli tevékenységek során. Célunk, hogy minden idejára diák számára egyenlő esélyeket biztosítsunk tehetségük kibontakoztatásához, és iskolánk számos intézménye és programja éppen az egyenlő esélyek megteremtését szolgálja. Néhány olyan területen, amelyek az általános készség-képességfejlesztés szempontjából, ill. a későbbi munkaerőpiaci esélyek szempontjából fontosak lehetnek, különös gondot fordítunk a tehetséggondozó, képesség-kibontakoztató tevékenységre.

1. Informatika

Képzési programunkban az informatika kiemelt helyet foglal el. Informatikai szaktantermeink felszerelése minden diák számára biztosítja az egy diák – egy számítógép hozzáférést, óraszámaink pedig reálissá teszik, hogy nem csupán a legalapvetőbb informatikai tudnivalókat sajátítsák el diákjaink, hanem az érdeklődők elmélyülten foglalkozzanak az informatika különböző területeivel. Az informatika felhasználásnak gyakorlását segíti, hogy a tantárgy keretében megszerzett ismereteket, készségeket más tantárgyak követelményeinek teljesítésében is megjelenjenek, mint a teljesítés eszközjellegű háttere. A számítógépes grafika iránt érdeklődők számára fakultációs órákat is szervezünk. Iskolánk minősített ECDL vizsgaközpont, és mivel a tananyag lefedi az ECDL vizsga moduljainak anyagát, lehetőség van iskolánkban ingyenes ECDL vizsga letételére.

2. Közgazdaságtan

Az elméleti és gyakorlati közgazdasági, vállalkozási ismeretek közvetítése kezdettől szerepelt a szakmai programunkban, a gyakorlati képzés kiegészül egy diákvállalkozói programmal, amelyben szintén minden diákunk részt vesz egy éven át. Iskolánk diákjai sikeres szereplői a középiskolai közgazdasági versenyeknek, ahol több éven át értek el kiemelkedő helyezést.

3. Diákszínjátszás

Nagy hagyománya van a diákszínjátszásnak. Az iskola színháztermét sok éven át kitaró fejlesztéssel, apró lépésekben hoztuk létre, és mára a viszonylag kedvezőtlen adottságok ellenére egy korszerű világítással és hangtechnikával felszerelt, adományokból kialakított jelmeztárral ellátott magas színvonalú színházteremmel rendelkezünk. A színházi műhely kialakítása ugyancsak apró lépésekben, sok éven át tartó munkával történt. Az iskolai színjátszó csoport minden évben egyetlen darabra készül, ezt a felkészülést a színpadi beszéd, mozgás, viselkedés szakszerű oktatása alapozza meg. A bemutatóra az év utolsó harmadában kerül sor, általában több – olykor 6-7 előadás – keretében. Az iskolai diákszínjátszó csoport mellett létrejött egy másik színjátszó csoport is, amelynek tagjai részben az iskola jelenlegi vagy korábbi tanárai, az iskolánkban korábban érettségizett diákok és néhány kívülről csatlakozó érdeklődő. Az utóbbi években pedig létrejött egy második generációs diák-színjátszó csoport is, ahol a vezetést már a korábbi (de még iskolánkba járó) diákszínjátszók vették át. az egyéb művészeti foglalkozásoknak, az újságírásnak, rádiózásnak, az egyéni és főként közösségi sportteljesítményeknek. Évente különböző belső versenyeket rendezünk (pl. szövegmondó verseny, angol nyelvű szépírói verseny, levelező irodalmi verseny). Diákjaink nemzetközi együttműködési programokban vehetnek részt.

4. Média, videóstúdió

Iskolánkban filmklub, iskolarádió és videóstúdió működik. Bár ez három különböző terület, ennek megfelelően három különböző szakköri csoport, a tagok között – az érintkező határterületek miatt – minden éven jelentős átfedés van.

Az iskolarádió működtetői, miután megtanulták az iskolarádió technikai kiszolgálását, rendszeresen üléseznek, beosztják a rendelkezésre álló időt. A szünetekben műsort szolgáltatnak, közreműködnek a közös iskolai megemlékezések megszervezésében és az iskolai közérdekű információáramoltatásban is.

A filmklub hagyományos módon működik: kéthetente filmnézés előre ismert program alapján, majd ezt a filmet elemző beszélgetés követi szakszerű vezetéssel.

Mind az iskolarádió működtetésében szerzett technikai és kommunikációs tapasztalatok, mind a filmklubban szerzett élmények és filmesztétikai, filmkészítési tapasztalatok, ismeretek hozzájárulnak az iskolai videostudio sikeres megalapozásához, működéséhez. A videostudióban diákjaink technikai jellegű ismereteket sajátítanak el (eszközhasználat, vágás, hangtechnika), megismerkednek a filmes hatáskeltés lehetőségeivel, eszközeivel, rendszeresen dokumentálják az iskolai közélet eseményeit, és sokan önálló rövidfilmeket is készítenek. Az iskolai híradókat a tanév folyamán több alkalommal, az önálló rövidfilmeket az iskola évente megrendezésre kerülő művészeti fesztiválján mutatják be. Mára az iskola falain belül többszáz rövidfilm született. Diákjaink rövidfilmjeikkel iskolán kívüli versenyeken, fesztiválokon is elindulnak, többször nyertek el különböző díjakat, egyes filmeket a televízió is vetített, és ma a politechnikumi filmes műhely az iskolán kívüli tágabb filmes közéletben is ismertté vált.

5. Szakirányú tehetséggondozás

A szakirányú tehetséggondozás színtere az emelt szintű és a fakultációs képzés, mely a kisérettségi (záróvizsga) után, a 11-12. (illetve a nyelvi előkészítő évvel is kibővített osztályokban a 12-13.) évfolyamon általános, minden tanulót érint. Az itt biztosított időkeret és tantárgyi kínálat az emelt szintű érettségi lehetőségét is megadja. Diákjaink a megadott időkeretben kötelezően, de a kínálatból érdeklődésüknek megfelelően választhatnak.

Gyermek- és ifjúságvédelem

Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi munka célja a segítségnyújtás a hátrányos helyzetben lévő és veszélyeztetett tanulók számára, tágabb értelemben pedig olyan iskolai környezet biztosítása, amely segít megelőzni a szélsőséges helyzetek kialakulását, ill. amelyben az ilyen helyzetek feltárására és a segítségnyújtásra valódi esély kínálkozik.

Meggyőződésünk, hogy az iskola nem háríthatja el magától ezeket a problémákat, hiszen társadalmi megbízásból társadalmi feladatot lát el. Iskolánk alapértékei közé tartozik a személyközpontúság és a felelősségteljes cselekvés, ami az iskolára, mint a tanulók nevelésében közreműködő intézményre is kötelezettségeket ró. A gyermek- és ifjúságvédelmi munkában egyaránt feladatunknak tekintjük a problémafeltárást, a személyes segítségnyújtást, az érintettek érdekeinek és személyiségi jogainak védelmét, az új esélyek teremtését és az iskolai közösség védelmét.

Az iskola alapvető értékei (felelősség, személyközpontúság, esélyegyenlőség, tolerancia) alapozzák meg azt a bizalomteli iskolai kapcsolatrendszert, amely a problémák kezelésére alkalmas emberi környezet kialakítását segíti elő. Az iskola a nehézségek és konfliktusok vállalására ösztönöz, és ezek kezeléséhez különféle színtereket, segítő kapcsolatokat biztosít.

A gyermek és ifjúságvédelmi munka területei

- megelőzés
- problémafeltárás
- segítségnyújtás, problémakezelés

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka erőforrásai

- pedagógiai koordinátor
- pszichopedagógus, egyben gyermekvédelmi felelős
- iskolapszichológus
- iskolaorvos
- gyógytestnevelő
- osztályfőnökök (osztályonként 2 fő)
- Szociális Bizottság
- 2 fő külső tanácsadó (drogkonzulensek)

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka színterei és tevékenységformái

- osztályfőnöki munka:
gyerekkövetés, kapcsolattartás a szülőkkel, konzultáció a szaktanárokkal az osztálykonferenciákon (évente legalább két alkalommal), és egyéb formában szükség szerint, kapcsolattartás a Szociális Bizottsággal, a mentálhigiénés teammel és az Iskolabírószággal,
- prevenciós programok és eljárások:
az egészséges és felelősségteljes életmódra nevelés tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében, évente ismétlődő drogprevenciós foglalkozások külső szakemberek bevonásával osztálykeretben szervezve, önkéntes szülői tanácskozások szervezése kamaszkori problémákról, a szabadidő konstruktív eltöltését ígérő szabadidős programok szervezése a tanulók számára,
- támogatás nyújtása a szociálisan nehéz helyzetben lévőknek:

a Szociális Bizottság döntése alapján (ahol a döntések normatív kritériumrendszeren alapulnak, de az egyéni helyzetek mérlegelése alapján szükség esetén lehetőség van egyedi döntések meghozatalára is) – a támogatás formái: költségtérítés -kedvezmény, tankönyvtámogatás ill. tartós tankönyv kölcsönzése, ruhasegély, segítségnyújtás kollégiumi elhelyezésben,

- konfliktuskezelés:
konzultáció, mediáció, iskolabíróági esetmegbeszélés ill. tárgyalás,
- egyéni támogatás nyújtása:
egyéni szerződések, mentorálás, tanácsadás, információnyújtás, pályázati lehetőségek kihasználása,
- egyéb tevékenységek:
iskolai hiányzások rendszeres követése és kapcsolattartás a szülőkkel (ennek részletes szabályait a házirend tartalmazza), krízishelyzethez vezető körülmények feltárása, óralátogatás, családlátogatás, családgondozás, biztonságos és körültekintő segítségnyújtás baleset vagy rosszullet esetén, kapcsolattartás az iskolán kívüli gyermekvédelmi intézményekkel 11 órát meghaladó igazolatlan hiányzás esetén és egyéb esetekben, rendszeres esetmegbeszélések a mentálhigiénés munkacsoportban.

A tanulási kudarcnak kitett diákok felzárkóztatását segítő program

A kudarcok okai

A tanulási kudarcok lehetséges okai: tanulási részképesség zavar, magatartási-beilleszkedési nehézségek, az iskola normáitól jelentősen eltérő normákat közvetítő szociokulturális háttér, korábbi iskolai kudarcok, egyéb átmeneti családi, személyes problémák.

A nehézségek feltárása, intézkedési terv készítése

A nehézségek feltárására alkalmat nyújt

- a tanév eleji szűrővizsgálatok sora a belépő (7. és 9.) évfolyamokon,
- egyéb esetben tantárgyi felmérések,
- a szülőkkel folytatott beszélgetéseken gyűjtött információk,
- az esetleges korábbi szakértői igazolások diagnózisa,
- a diákot tanító tanárok jelzései, konzultációi.

Ezek alapján azonosíthatók a diákok speciális problémái, lemaradásai, nehézségei.

A nehézségek ismeretében az érintett munkatársak (osztályfőnökök, pszichopedagógus, fejlesztő pedagógus) kialakítják azokat a formákat, amelyek a legjobban szolgálják az esetleges tanulási kudarcok megelőzését.

Problémakezelés

A probléma kezelésében nagy szerepe van a személyközpontú pedagógiának, a kiemelt személyes figyelemnek, tanuló követésnek. Ezentúl a konkrét probléma ismeretében konkrét tennivalókat határozzunk meg. Ezek lehetnek:

A kisebb diákok esetében

- részvétel kötelező felzárkóztató foglalkozások,
- részvétel kötelező korrepetáláson,
- szükség esetén részvétel kiscsoportos fejlesztő foglalkozáson,
- tanórán differenciált feladatadás,
- tanórán a szaktanár átlagos gyakoribb visszajelzése,
- napló vezetése a házi feladatok elkészítéséről, felszerelés meglétéről,

A nagyobb diákok esetében:

- részvétel kötelező korrepetáláson,
- differenciált feladatadás órán,
- személyre szabott otthoni feladatok adása és fejlesztő jellegű értékelése.

Az érintett diákok családjával rendszeres, az átlagos szorosabb kapcsolattartás.

A sajátos nevelési igényű diákok nevelése, oktatása

Fontosnak tartjuk, hogy szakmai felkészültségünknek és fizikai feltételeinknek megfelelően integráljuk a testi, érzékszervi, beszéd fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének - organikus okra visszavezethető vagy vissza nem vezethető - tartós és súlyos rendellenességével küzdő, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókat, amennyiben azt a közösség összetétele és állapota lehetővé teszi. A fejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a rájuk vonatkozó szakmai program tartalmazza.

Ezeknek a diákoknak lehetőséget biztosítunk a többiekétől eltérő ütemű teljesítésre, az ezzel kapcsolatos követelményeket helyi tantervünk tartalmazza. Fejlesztésükhöz igénybe vesszük külső és belső szakemberek munkáját, egyéni és csoportos fejlesztő foglalkozásokat, tantárgyi felzárkóztatást tartunk. Esetükben egyéni fejlesztési és gondozási terv alapján folyik az oktató-nevelő munka, amelyhez részletes szakmai programot készítettünk.

A szakmai program alapjául a Közoktatási törvény és a 2/2005 MKM rendelet szolgál.

A szakmai program tartalmazza, hogy

- konkrétan milyen típusú problémákkal tud az iskola sajátos nevelési igényű diákokat fogadni, gondozásukat, nevelésüket, oktatásukat biztosítani,
- milyen eljárásokat alkalmaz ezeknek a tanulóknak a gondozásában, oktatásában, nevelésében,
- milyen személyi és eszköz jellegű erőforrásai vannak az iskolának a sajátos nevelési igényű tanulók gondozásának, nevelésének, oktatásának megvalósítására.

A sajátos nevelési igényű tanulók gondozásának, nevelésének, oktatásának szakmai programja a Közgazdasági Politechnikum Gimnázium és Szakközépiskola Pedagógiai Programjának 2. kötetében szerepel.

A szociális hátrányok enyhítése, esélyegyenlőség

A Közgazdasági Politechnikum egyik alapértéke a társadalmi szolidaritás, a szociális elkötelezettség. Célunk a társadalmi esélyegyenlőség biztosítása az iskolai körülmények között. Célunk megvalósítására mindenfajta személyes nehézséggel küzdő diáknak igyekszünk a számára legmegfelelőbb segítséget megadni (ld. a beilleszkedési zavarokról és a tanulási nehézségekről szóló fejezetet).

A szociális hátrány megnyilvánulási formái lehetnek a nehéz családi helyzet (sokgyerekes család, egyszülős család, szülők alacsony iskolai végzettsége, átmeneti családi krízisek, pl. munkanélküliség) és a nehéz anyagi helyzet.

A különböző nehéz helyzetekben a helyzethez alkalmazkodó segítséget igyekszünk nyújtani (fejlesztés, felzárkóztatás, személyes figyelem), illetve a rászorulóknak szociális támogatásban is részesülhetnek.

Az iskolában Szociális Bizottság működik, amelynek tagjai az iskola pszichopedagógusa valamint az iskola pedagógus testülete által megválasztott tanárok. A Bizottság az iskola éves költségvetésében rendelkezésre bocsátott összeg felhasználásáról dönthet. Minden évben pályázhatnak a családok szociális támogatásra, a pályázat során biztosítjuk a családok számára a teljes titoktartást. A Szociális Bizottság előre rögzített szempontok alapján, de minden egyes eset egyedi elbírálásával, szükség esetén előzetes környezettanulmányt is végezve dönt a szociális támogatás összegéről. A támogatás mindig a következő tanévre szól. Kivételes esetben – ha a család helyzete a tanév közben változik meg – a tanév közben is lehet a Bizottsághoz fordulni.

A bizottság feladata, hogy a költségvetésben rögzített kereteken belül döntsön a diákok szociális ügyeiben. A négyfős testület titkárát és tagjait a Huhogás – a pedagógusközösség testülete - választja titkos szavazással egy évre, megbízatása júniustól júniusig tart. A bizottságnak a pszichopedagógus tanácskozási jogkörrel állandó tagja. Az adott évben felhasználható keretről a Koordinációs Bizottmány - a Szociális Bizottsággal egyeztetett - javaslata alapján a Huhogás dönt.

A bizottság munkájáról évente beszámol az Iskolatanácsnak és a Huhogásnak, a tudomására jutott adatokat bizalmasan kezeli.

A diákok támogatást kérhetnek a tanulás közvetlen költségeire (tankönyvek stb.), az étkezés, az iskola által szervezett programok (táborok, külföldi utak) és egyéb, a tanulmányokhoz kapcsolódó kiadások (tanfolyami ill. nyelvvizsga-díjak) fedezésére.

A támogatás formája lehet a költségek teljes vagy részleges átvállalása, kölcsön, illetve részletfizetési kedvezmény. A támogatás mértékéről és módjáról a bizottság a rendelkezésére álló keret, a kérvényezők száma és a kérvényező anyagi helyzete alapján dönt, egységes szempontrendszer alapján mérlegelve az egyéni körülményeket. Az anyagi helyzet felmérésekor az egy főre eső jövedelmen túl egyéb módosító szempontokat is figyelembe vesz (családtagok száma, életkora, keresők száma, lakóhely).

Az anyagi támogatás egyéb támogatási formákkal egészül ki. A törvényes lehetőségek mellett (tankönyvtámogatás, étkezési támogatás) ruhaadományt is biztosítunk, szükség esetén kollégiumi férőhelyről gondoskodunk. Kihasználjuk a hátrányos helyzetű diákok számára rendelkezésre álló különböző pályázati lehetőségeket is az iskola pályázati felelőseinek közreműködésével.

A szociális hátrányokból számos olyan további hátrány fakadhat, ami nehezíti a tanulók iskolai beilleszkedését, sikeres iskola pályafutását. Ezen próbálunk segíteni a tehetséggondozással, felzárkóztató programjainkkal, a sokoldalú kompetencia-, készségfejlesztéssel. Az esélyegyenlőség megteremtését célozza képzési rendszerünknek az a sajátossága, hogy a középiskolai képzés első éveiben nem hozunk létre speciális tantervű, tagozatos osztályokat, hanem heterogén közösségekben az egységes alapokra épülő differenciálás révén biztosítjuk mindenki számára a megfelelő ütemű haladást, és csak a képzés utolsó szakaszában, a továbbtanulásra való felkészülés idején van lehetőség a specializációra.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke a Pedagógiai Program 4. kötetében, a mellékletek között olvasható.

Az oktató-nevelő munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségbiztosítási rendszere

A tanári teljesítményértékelési rendszer bevezetésének elsődleges célja – a törvényi kötelezettség mellett – a tanári munka színvonalának emelése, különös tekintettel a tanórai tevékenységre. A tanári teljesítményértékelés során a vezetés informálása is megtörténik az iskola működtetésével kapcsolatos problémákról.

A bevezetendő rendszer jellegét tekintve nem minősítő, hanem fejlesztő jellegű. Ez annyit jelent, hogy a tanári tevékenység minőségének emelésére koncentrál. Ennek alapfeltétele az őszinte, bizalmi légkör, így nem célszerű a bérezési rendszerrel történő összekapcsolása. (Kivétel ez alól az új tanárok esete, ahol a folyamat végén munkajogi döntés születik.)

A bevezetendő rendszer óralátogatásokra, a diákok értékelésére, önértékelésre és véleménykérésre épül, amit egy dokumentumokra épülő beszélgetés követ. (Az új tanároknál ezen dokumentumok közé tartozik a „bérlet” – az iskolai élet színtereinek végiglátogatását igazoló kis könyv- is.)

A tanárok értékelésére háromévente kerül sor. Egy adott tanár óráit a munkacsoport-vezetője, egy koordinátor és egy véletlenül kiválasztott, másik munkacsoport-hoz tartozó munkatárs látogatja. A teljesítményértékelésben való részvétel kötelező. Az óra értékelése a Huhogás – a pedagógusközösség plenáris értekezlete - által elfogadott szempontrendszer alapján történik. Az óralátogatást rövid idő elteltével – még az értékelő beszélgetést megelőzően - követi annak megbeszélése.

A munkacsoport-vezető három, a koordinátor és a véletlenül kiválasztott munkatárs két-két órát látogat. Egy tanárnál minimum öt órát látogatnak, két órán ketten vesznek részt. Az értékelt tanáron kívül ők vesznek részt az értékelő beszélgetésen is. A munkacsoport-vezető óráit egy, a munkacsoport által választott tanár értékeli, aki az adott munkacsoport tagja.

Azt, hogy egy adott évben kit és kik látogatnak, (intézményi szinten) a pedagógiai koordinátor tervezi meg. A konkrét óralátogatásokat viszont (egy adott tanárnál mikor és ki látogat) - hogy azok megfeleljenek a minimum öt óra; két órán ketten vesznek részt előírásoknak - egy adott szaktanárnál a munkacsoport-vezető koordinálja, ütemezi.

A diákok a tanárok értékelését előre megadott szempontrendszer alapján végzik. Ez évente kétszer történik meg. A diák értékelések nyilvánossága korlátozott: a tanárok saját értékelésüket, a munkacsoport vezetői saját és a velük egy munkacsoportban dolgozó kollégák, az osztályfőnökök az osztályukban tanító tanárok, a koordinátorok minden kolléga értékelését láthatják.

Az értékelő megbeszélés előtt a tanár számítógépen kitölti az önértékelésre vonatkozó kérdőíveket.

Az értékelő megbeszélésen megtörténik az erősségek megállapítása, valamint a fejlesztendő területek kijelölése.

Az adatlapok kitöltése számítógépen történik. Az értékelő megbeszélésig az anyagok azok számára férhetőek hozzá, akik az adott szaktanár értékelésében részt vettek. Az értékelő megbeszélés után a dokumentáció az értékelt munkatárs, valamint a munkacsoport-vezető és az iskolavezetés számára elérhető (kivéve a diákok tanári értékelése, amelyre a már említett hozzáférés vonatkozik). Az értékelés folyamata során keletkezett információk bizalmasak, ennek megfelelően a résztvevőknek gondot kell fordítani etikus kezelésükre.

Minden tanév végén az iskolavezetés beszámolót készít a teljesítményértékelés tapasztalatairól, amelyet a Szakmai Bizottság megtárgyal.

A szülők, diákok, tanárok együttműködésének formái, a továbbfejlesztés lehetőségei

Programunkban gyerekkövetést ígérünk, s ebben törekvéseink szerint legfőbb társunk a család. Mindehhez intenzív kapcsolattartásra van szükség.

A beérkező évfolyamokon az őszy folyamán az osztályfőnökök párok leülnek a családokkal, így ismerkednek meg a kisdíákok körülményeivel, az ő és a család céljaival, elvárásaival. Ez az alkalom, ahol a szülőkkel a tanév eleji szűrővizsgálatok eredményeiről és a szükséges teendőkről beszélünk. Ilyen beszélgetésekre még többször is sor kerülhet a 4 (5) vagy 6 (7) év során, így pl. szintén minden családdal személyesen beszélgetünk az utolsó tanév elején a gyermek továbbtanulási szándékairól, s az átlagosnál gyakrabban hívunk össze szülői fórumokat (pl. drogprevenció, nyelvi előkészítő évről szóló tájékoztatás, érettségi-felvételi rendszerről szóló tájékoztatás céljából), szervezünk közös rendezvényeket, hívjuk, értesítjük a szülőket telefonon. Így tudjuk egymást kölcsönösen tájékoztatni.

A szülői értekezletek – évente háromszor – nem csupán az iskolai élettel kapcsolatos aktuális információk közlését szolgálja. A szülői találkozók programján mindig szerepel a kötetlenebb beszélgetés az osztály ügyeiről, a korosztályt érintő sajátos problémákról, a szülők és az iskola együttműködésének lehetőségeiről.

A központi fogadóórákra - amikor valamennyi szaktanár elérhető egyszerre - évente kétszer kerül sor. A kapcsolattartás és a nyilvánosság eszközei még az évente megjelenő évfolyamokra és tantárgyakra bontott követelményfüzetek, a Polikalendárium és az iskola honlapja (www.poli.hu), az egyes családokkal pedig e-mail útján tartunk szükség esetén akár napi kapcsolatot is.

A 2007/2008-as tanévtől kezdve a szülőknek arra is lehetőséget biztosítottunk, hogy az iskola elektronikus naplójában naprakészen követhessék gyermekeik tanulmányi eredményeinek alakulását.

A szülők megválasztott képviselői részt vesznek a kuratórium, az Iskolatanács, az Iskolabírószág ülésein, tárgyalásain, és szavazati joguk van a döntések meghozatalakor.

Iskolatanács

Az Iskolatanács a diákok, szülők és tanárok legfőbb képviselői és döntéshozó szerve, amely mindhárom oldal: a diákok, a szülők és a tanárok elképzeléseinek, véleményeinek, érdekeinek arányosan képviselője alapján működik. Valamennyi osztály (7-13. évfolyam + az érettségi utáni szakmai képzésben résztvevő évfolyamok) egy-egy tanulót és egy-egy szülőt delegál a tanácsba, az érettségi utáni szakképzés osztályai egy-egy diákot; a tanárok szintén arányosan delegálnak képviselőket maguk közül.

Az IT-tagokat egy tanévre választják a delegáló csoportok. A döntésekhez – ha az IT másképp nem rendelkezik - a szavazatok 50%-a +1 szavazat szükséges.

A minden iskolapolgárt szívesen fogadó ülésekre havonta egyszer kerül sor; a beszélgetések, viták levezető elnökét, jegyzőkönyv-készítőt rotációs rendszerben hol a szülők, hol a diákok, hol a tanárok adják. A napirendi pontokat, az eszmecsere témáit többnyire az előző összejövetelen határozzák meg, de adott esetben kitérnek az előre nem tudható, ugyanakkor döntést igénylő, aktuális kérdésekre is. A témákat bármelyik oldal javasolhatja. A probléma megvitatását írásos előterjesztéssel, valamint az érintett felek meghívásával készítik elő.

Az IT működésének bemutatásához elengedhetetlenül hozzátartozik az információk eljuttatása valamennyi iskolapolgárhoz. Sokféle forrással próbálkozunk: az iskola havonta megjelenő lapjában, a Poligráfban - amit minden politechnikumi család alanyi jogon megkap - mindig megjelenik a jegyzőkönyv; a folyosói faliújságra kikerülnek a legfontosabb hírek, előterjesztések; a képviselők lehetőséget kapnak az osztályidőn a többiek tájékoztatására; az iskolai elektronikus médiumok alkalmanként reagálnak az IT elé kerülő felvetésekre, és a szülői értekezleteken a szülők IT képviselői számolnak be.

Az Iskolatanácsnak az évek során meglehetősen szerteágazó iskolai kérdésekben kellett állást foglalnia. Ezek közül kerüljön ide néhány a teljesség igénye nélkül:

- két fordulóban is megvitattuk, mikor kezdődjön a tanítás a Politechnikumban, és hány percesek legyenek a tanórák közti szünetek;
- kerestük az iskolai vizsga-és értékelési rendszer leghatékonyabb formáit, értékeltük a Huhogás által jóváhagyott reform tanulmányi, hangulati, lélektani következményeit;
- foglalkoztunk az iskolai dohányszálalással. Az egyértelmű tiltástól a korlátlan engedélyezésig mindenféle szélsőség és más mérsékelt vélemények is elhangzottak a problémával kapcsolatban; megszólaltak az érintettek, a törvény képviselői, a higiénia mellett kardoskodók, az emberi szabadságjogok szószólói stb.
- ugyancsak többször került már napirendre az iskolai rendezvények értékelése, szabályozása. A legnagyobb vihart kavaró kérdés a bentalvások programok átgondolhatóvá, átláthatóvá tétele. IT-döntésre meg is született az ún. rendezvénykódex, amely szabályozza az éjszakai bulik, nagy tömegeket megmozgató rendezvények előkészítési és lebonyolítási részleteit, formáit;
- többször is téma volt a diákok jogainak érvényesülése, a tanárok és diákok közötti konfliktusok, a diákok érdekképviseletének kérdése és a tantárgyfelelősi rendszer,
- évről évre ismétlődő feladatunk a tanév végi jutalmak, díjak (az Év Diákja, az Év Legjobb Közössége, Fehér Holló, Politzer stb.) nyerteseinek kiválasztása,
- a minőségbiztosítás keretében a szülők véleményének kikéréséhez is segítséget ad ez a fórum.

Iskolabíróság

A Közgazdasági Politechnikum pedagógiai programjának lényeges eleme, hogy az iskolai együttélés normáinak, a tanulás feltételeinek biztosítása tanárok és diákok közös ügye. Az iskolai konfliktusok rendezése ezért egy választott testület, az Iskolabíróság előtt zajlik. A rendezés azt jelenti, hogy az ügyet az érintettek bevonásával megbeszéljük, majd a bíróság döntést hoz.

Az iskolabíróság ad hoc módon, szükség szerint ülészik, mindig háromtagú: a diákok, a tanárok és a szülők egy-egy választott, szabad mandátummal rendelkező képviselőjéből áll, mindhárom tagnak egy szavazata van. Ez biztosítja, hogy döntéseiben az iskolai (tanárok által képviselt) szempontokon túl a diákok és a szülők sajátos szempontjai is érvényre jussanak. Iskolai konfliktusnak tekintünk minden olyan helyzetet, ahol az iskolai normákat megsértik, ill. ahol az iskola polgárai egymással összeütközésbe kerülnek. A bíróság illetékességi köre ezek szerint kiterjed a „hagyományos” iskolai fegyelmi ügyektől a diákjogok megsértéséig minden olyan ügyre, amely más úton már nem rendezhető.

Az iskolabírósági tárgyalás fontos pedagógiai színtér: diákjaink gyakorolhatják a felelősségvállalást - a tárgyalás során szembesülnek önmagukkal, meg kell ítélniük társaik tetteit a lehetséges szempontok mérlegelése után -, továbbá a tárgyaláson gyakorolhatják a fellépést a demokratikus közéletben: a tárgyalások nyilvánosak, a diákok megjelenhetnek ott és elmondhatják véleményüket, érvelhetnek akár tanáraikkal szemben is, „védői” szerepet vállalhatnak egy-egy ügyben.

Az Iskolabíróságnak saját szervezeti működési szabályzata van, amelyet az Iskolatanács hagy jóvá. A szervezeti-működési szabályzat szabályozza az Iskolabíróság összetételét, a tagok megválasztásának módját, és a bíróság működését, az ülések rendjét, a döntéshozatalt. Fontos alapelv az összeférhetetlenség elve: osztályfőnök pl. nem tárgyalhatja az osztályába járó diák ügyét, osztálytárs sem, egyszerre nem lehet senki az Iskolabíróságnak és az Iskolatanácsnak is tagja. A tárgyalást az Iskolabíróság titkára kezdeményezi a hozzá érkezett (általában írásos) bejelentések alapján. A bejelentéstől számított legkésőbb 30 napon belül össze kell ülnie az Iskolabíróságnak, az ülés előtt legalább három munkanappal értesítenie kell az érintetteket, döntését írásos formában kell rögzítenie és - az érintettek anonimitását tiszteletben tartva - minden iskolapolgár számára hozzáférhető módon (az iskola újságában) közzé kell tennie. Döntései kötelező érvényűek, de nyolc napon belül lehet fellebbezni. A fellebbviteli bíróság az ügyet még nem tárgyaló bíróból áll. A

döntések alapja az az iskolai hagyomány, amelyet a korábban hasonló ügyekben meghozott döntések (precedensek) alakítanak. A tárgyalásokra vonatkozó írásos dokumentumokat meg kell őrizni.

Az iskola minden egyéb önkéntes szülői részvételt is szívesen, örömmel fogad. A szülőkkel való kapcsolattartás ezen a területen ígéri a legtöbb továbbfejlesztési lehetőséget.

A Közgazdasági Politechnikum Gimnázium és Szakközépiskola Egészségnevelési Programja

Iskolánk kiemelt alapelve az iskolapolgárok fizikai, szociális és mentális egészségének védelme, fejlesztése. Ennek értelmében céljainkat úgy határozzuk meg, hogy azok hozzájáruljanak az egyén személyiségének tudatos alakításához, egészségi állapotának harmonizálásához.

Az egészségneveléssel kapcsolatos munkát főállású pszichopedagógus koordinálja.

Az egészségnevelésben közreműködő szakemberek: az iskolaorvos, a védőnő, az iskolapszichológus, a fejlesztő pedagógus, a logopédus, a gyermekvédelmi felelős, a drogügyi koordinátor, a pedagógiai vezető, a pedagógiai koordinátor, a természetismeret tanárok és a testkultúra tanárok.

Az egészségfejlesztési stratégiát évente a nevelőtestület hagyja jóvá.

Az egészségnevelés szinterei:

- Szaktárgyi ismeretek az egészséges életmódról;
- Testkultúra oktatás, mindennapos testnevelés;
- Szűrővizsgálatok az egészségi állapot felmérésére, a problémák feltárására;
- Képességvizsgálatok a 7., 9. és 11. évfolyamokon;
- Felzárkóztatás tanórán és tanórán kívül;
- Tanácsadás tanároknak, szülőknek, diákoknak;
- Szükséges esetben szakirányú kivizsgálások;
- Adott esetben külső intézmények igénybevétele;
- Együttműködés: Nevelési Tanácsadó, Családsegítők, Gyámhatóság, Gyermekjóléti Szolgálat, Kerületi Rendőrség, Krízis Otthon, Kollégium

Az egészségnevelés területén alkalmazott módszerek:

- Prevenációs foglalkozások szakértők vezetésével az osztályidő, egyes szakórák, továbbá egyéni beszélgetések keretében;
- Konfliktuskezelés, esetmegbeszélés a Pedagógiai Műhely, az Iskolabírószék, valamint a családgondozás keretében;
- Kortárs-segítés szervezése;
- Az egészséges táplálkozás kritériumainak érvényesítése az iskolai étkezésben;
- Egészséges és biztonságos iskolai környezet kialakítása, a higiénés viszonyok folyamatos ellenőrzése;
- A mindennapos testnevelés lehetőségének biztosítása, gerinctorna foglalkozások, tömegsport-rendezvények, szabadidős programok, táborok szervezése;
- A veszélyeztetett diákok gondozása az iskolaorvos, az osztályfőnökök és a szülők bevonásával;
- A tanárok felkészítése a drog, alkohol és dohányzással kapcsolatos esetek kezelésére.

Szűrések; bemeneti mérés, egyéni fejlesztés, szaktanácsadás

Minden hozzánk kerülő gyereket a tanév elején több szempontból felmérünk. Orvosi vizsgálat (*szem, hallás, orthopédiai*), logopédiai szűrés (*beszéd, írás-olvasás*) és szaktárgyi, elsősorban matematikai felmérés követik egymást. A két osztályfőnök a pszichopedagógus és a logopédus segítségével, a szülőkkel egyeztetve, elkészíti minden gyerek egyéni fejlesztési tervét. Ebben szerepelhet kötelező felzárkóztatás, további logopédiai vizsgálat, fejlesztendő részképességek; másrészt megjeleníthetők adott esetben a tehetséggondozás távlatai is. Még a

tanév elején egy megbeszélés keretében valamennyi, az osztályban tanító szaktanár értesül az eredményekről, az egyes gyerekek egyéni sajátosságairól.

Egy év elteltével a vizsgálatok egy részét megismételjük, és az eredményeket összevetjük a korábbi állapottal.

A fizikai állapotméréshez szükséges eszközök:

- vérnyomásmérő
- súly- és magasságmérő
- színlátást vizsgáló berendezés
- látásélesség vizsgáló tábla
- hallásvizsgáló készülék
- centiméter
- légzéskapacitás mérő készülék

A tanulási, magatartási, beilleszkedési problémák kezelése

A szűrővizsgálatokon, illetve a szakvélemények alapján a legjellemzőbb problémák:

- Figyelemzavar, hiperaktivitás
- Önismeret hiánya
- Szorongás
- Depressziós tünetek

A problémák kezelésében különösen jelentős szerepet kap az *egy osztályban tanító tanárok együttműködése, következetessége*. Fontos feladat a diák *megnyerése*; az előrelépés, terhelhetőség csak ezután következhet. Az állapotfelmérést, a megismerést követően az *egyéni eljárások* működnek. Az osztályfőnökök adott esetben *egyéni szerződést kötnek*, mely tartalmazza az elérendő célokat, amit közösen tűznek ki a tanulóval.

A pszichopedagógus óralátogatás keretében *megfigyeli*, majd megbeszéli a tanárral a probléma kezelési módját. *Szülői konzultáció és nevelési tanácsadás* nélkül elképzelhetetlen a változás. Jellemzően ez az a gyerekcsoport, akinek számtalan konfliktusa van a szülőkkel, tanárokkal, osztálytársakkal. A szakemberek *konfliktusmegoldó* mintákat mutatnak, *mediációt* alkalmaznak a konfliktusban állók között.

A pszichopedagógussal folytatott heti *konzultáció* garantálja a szerződés betartását és visszajelzést ad a folyamatról. Adott esetben javasoljuk az iskolapszichológus felkeresését. A kompetenciánkat meghaladó ügyekben a külső szakellátó rendszerrel vesszük fel a kapcsolatot. A droggal kapcsolatos ügyekre vonatkozó eljárásrendet jelenleg dolgozzuk ki.

Az egészséges életmódra nevelés és a testkultúra oktatás – mindennapos testmozgás

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos színtere az iskola testkultúra oktatása. Diákjainknak minden évfolyamon heti 3 testkultúra órájuk van, ezek során célunk az állóképesség javítása, a mozgáskoordináció fejlesztése, a különböző sportok alapjainak megismertetése, a mindennapos testmozgás igényének kialakítása. A mindennapos testmozgásra az iskola lehetőséget is biztosít jól felszerelt tornaházában és az udvaron található sportpályán, valamint számos hétfégi, szabadidős programjával. Az iskolában tollaslabda foglalkozás van hetente kétszer két órában, és a diákok rendelkezésére bocsátjuk a tornaház helyiségeit minden nap 17 óráig, amennyiben ezt igénylik: ilyenkor a testkultúra asszisztens adja ki a sportszereket és biztosít felnőtt felügyeletet. Diákjaink délutánonként floorballoznak, pingpongoznak, röplabdáznak, fociznak. Egyszerre többféle foglalkozásra is mód van. A tanév folyamán több házibajnokságot szervezünk, és az egész éven át húzódó pontversennyel értékeliük diákjaink bármilyen típusú sport-aktivitását. Az iskolaudvaron biciklitárolóban lehet elhelyezni a kerékpárokat – sok diákunk jár kerékpárral iskolába.

A testkultúra munkacsoport ezen túlmenően rendszeresen szervez tanórán kívüli sporteseményeket, amelyeknek célja a tömegsportra vonatkozó igények kielégítése, az örömsport, a vidámság, a nem mindennapi kihívás, a magával ragadó hangulat, az egy életre szóló élmény megszerzése.

A tanév elején általános gerincszűrést tartunk. Az eredmények alapján az iskolaorvos, illetve a gyógytestnevelő felveszi a kapcsolatot azokkal a családokkal, ahol a felmérés alapján a diák sajátos fejlesztésre szorul. Ha a diáknak enyhébb a problémája, akkor felajánljuk, ha súlyosabb, akkor kötelezően beutaljuk a gyógytestnevelő által vezetett gerinctorna foglalkozásokra (*hetente kétszer a tanítás után 45-45 percben*). A gerinctornára utalt diákoknak legalább hetente egyszer részt kell venniük a foglalkozáson. Látogatniuk kell az órarendi testkultúra órákat is, de az iskolaorvos, illetve a gyógytestnevelő szakvéleménye alapján bizonyos mozgásformák esetében felmentést kapnak.

A testkultúra tantárgyon belül a 7. évfolyamon az első félévben képességfejlesztéssel, szintre hozással (*minél több játékos feladattal és gyakorlattal*) foglalkozunk. Az alapképességeken túl komoly hangsúlyt fektetünk az egyensúly és koordinációs képességek (*talajon és szereken*), a térérzék, mozgásritmus-mozgásütem és mozgásérzék fejlesztésére.

A 8. és 9. évfolyamon az életmód tananyag keretein belül az alábbi témákat csoportbontásban dolgozzuk fel.

- A nemi érés folyamata
- A napi higiéné
- A fogamzásgátlás
- A megtermékenyítés
- A terhesség, a szülés
- A drog, a dohányzás, az alkohol veszélyeinek tudatosítása, e veszélyek megelőzésének formái
- A nőgyógyászati és urológiai vizsgálat fontossága
- A helyes testtartás, a megfelelő légzés megismerése, tudatosítása
- Az egészséges táplálkozási szokások kialakítása
- A stressz oldásának lehetséges formáinak megismerése, gyakorlása, elsajátítása

A 10. (a nyelvi előkészítő évvel kibővített tagozaton: 11. évfolyamon) évfolyamon, a sportági képzésen kívül a diákok sajátos mozgásformákat is kipróbálhatnak (*fitness, jóga, önvédelem, társastánc*).

A 11., 12. és 13. évfolyamon tanuló diákoknak választási lehetőséget biztosítunk. A kiválasztott testgyakorlati ágakat egy negyedéven keresztül (kb. két hónap) gyakorolják, majd újra lehetőség nyílik a változtatásra. A 11. évfolyamon bizonyos kötöttségekkel, a 12. és 13. évfolyamon már szabadon választhatnak a felsorolt sportágak, testgyakorlati ágak, mozgásformák közül, természetesen az adottságaiknak, képességeinek és érdeklődési körüknek megfelelően. (*Atlétika, asztalitenisz, életmód, fitness, floor-ball, jóga, kézilabda, kondi, kosárlabda, népek tánca és társastánc, önvédelem, röplabda, tollaslabda, szertorna.*)

A tanulók fizikai állapotfelmérése

A Nat 2007 szerint „A tanulók életkorából, alkatából és személyiségéből adódó különbségek szükségessé teszik a rendszeres differenciálást, valamint a tanórai teljesítmények megítélésében az önmagukhoz mért fejlődés szerinti értékelést.”

A fizikai állapotmérést évente kétszer végezzük el, ősszel, a tanév megkezdésekor, és tavasszal, a tanév vége felé.

- Az állóképesség felmérése futással (Cooper-teszt)
- Atlétikai teljesítménymérés (távolugrás, magasugrás, súlypontemelkedés)

- Az állóképesség mérése úszással (iramra törekvéssel)
- Fakultatív mérések (pontozásos házibajnokságok – egyéni pontgyűjtés; hétvégi sportprogramokon, pl. biciklitúrákon teljesítménymérés)
- A fizikai állapotmérés része a gerincszűrés (ld. éves ütemterv)

Az éves egészségnevelési program általános ütemterve:

Szeptember:

Az egészségstratégia elfogadása, a team megválasztása
Állapotfelmérés a 7. évfolyamon és a beérkező 9. évfolyamon
A gerincszűrés alapján a gyógytestnevelés/gerinctorna beosztás elkészítése
A délutáni sportszakkörök beindítása
A logopédiai szűrés alapján fejlesztő csoport kialakítása

Október:

Egyéni beszélgetések *(az induló és a végzős osztályokban az osztályfőnökök és a családok részvételével)*
Orvosi vizsgálat, szűrés a 8. évfolyamon
Órai hospitálások és a tapasztalatok megbeszélése
Őszi túrák szervezése

November:

Orvosi vizsgálat, szűrés a 9. évfolyamon
Egyéni beszélgetések a veszélyeztetett diákokkal
Esetmegbeszélő Pedagógiai Műhely

December:

Egészséges étkezési szokásokról szóló délután főzéssel, kóstolóval
Orvosi vizsgálat, szűrés a 10. évfolyamon
Szakmai tréning tanároknak
Az órai hospitálások tapasztalatainak megbeszélése
Osztálykonferenciák

Január:

Drogprevenációs órák a 7. és 8. évfolyamon
Orvosi vizsgálat, szűrés a 11. évfolyamon
Tolerancia nap

Február:

Drogprevenáció a 9. és a 10. évfolyamon
Orvosi vizsgálat, szűrés a 12. évfolyamon
Szülői értekezletek

Március:

Drogprevenáció a 11. és 12. évfolyamon
Orvosi vizsgálat, szűrés a 13. évfolyamon
Szakmai tréning tanároknak

Április:

Esetmegbeszélő Pedagógiai Műhely
Osztálykonferenciák

Május:

Erdei iskola/tábor a tizenegyedik évfolyamon
Értékelés
Tervek a következő tanévre

A Közgazdasági Politechnikum Gimnázium és Szakközépiskola Környezeti Nevelési Programja

A környezeti nevelés alapelvei

Az egész emberiséget érintő, súlyosbodó környezeti válság (víz-, talaj-, levegőszennyezés) elhárítására nemzetközi egyezmények és hazai törvények születtek, de a törvények nem elegendők a problémák orvoslására. Szükség van olyan képzett, környezetükért felelősséget érző és tenni tudó, illetve akaró emberek összefogására, akik megalapozott tudásukkal, szemléletükkel képesek a környezeti problémák kezelésére, esetleges csökkentésükre.

A környezetvédelem a mindennapi életünk, egészségünk szempontjából meghatározó jelentőségű, ezért óvnunk kell környezetünket, Földünket. Az elmúlt évtizedek alatt a környezetvédelem ügye háttérbe volt szorítva, amely az óriási mértékű környezetszennyezés miatt környezeti válsághoz vezetett. A világméretű problémák elhárítása, a környezetszennyezés csökkentése mindenkinek a személyes érdeke, ennek megvalósítása a példamutató, környezettudatos személet kialakításával kezdődik, amelynek egyik fontos színterei (a szülői példamutatás mellett) az iskolák. Az iskolák feladat felkelteni az érdeklődést környezetünk megóvása iránt. A célok elérése érdekében a környezeti nevelésnek különösen a következő irányelveket kell figyelembe vennie:

- a környezet az emberiség közös öröksége,
- a környezet minőségének megőrzése, fenntartása és javítása közös és egyéni kötelesség,
- az általános emberi egészségvédelem és az ökológiai egyensúly fenntartásának része;
- a természeti erőforrásokat előrelátóan és ésszerűen szabad csak felhasználni; és minden egyes ember képes hozzájárulni a környezet védelméhez.

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelt fontosságunk tekintjük. Ezek fogalmát, tartalmát, módjait diákjaink számára értelmezhetővé és gyakorlatban alkalmazhatóvá kell tennünk:

- a fenntartható fejlődés,
- a kölcsönös függőség (ok-okozati kapcsolatok),
- helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései,
- az alapvető emberi szükségletek,
- az emberi jogok,
- az elővigyázatosság,
- a demokrácia,
- a biológiai sokféleség (biodiverzitás) és megóvásának jelentősége.

A környezeti nevelés célja, feladatai

A nemzetközi és hazai elvárásoknak, közöttük az Alkotmánynak, az aláírt egyezményeknek és a hatályos jogszabályoknak (pl.: a Nemzeti Alaptanterv (Nat), a Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP), stb. lásd III. fejezet) megfelelően a környezeti nevelés célja a környezetükért felelős, hitelesen tájékoztatott, tájékozódni és cselekedni képes, tudatos állampolgárok nevelése.

A környezeti nevelés eredeti megfogalmazásban olyan értékek felismerésének és fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint a biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében.

A környezeti nevelés célja, hogy erősítse a társadalmi tudatosságot, főleg a döntési helyzetekben, s alapot teremtsen az egyének számára egy felvilágosult és aktív részvételen alapuló magatartás kialakítására a környezetvédelemben és a természeti erőforrások ésszerű és előrelátó felhasználásában.

A környezeti nevelésnek az életkori sajátosságoknak megfelelő módon az oktatás minden szintjén, valamennyi műveltségterületben meg kell jelennie. A Nat-ban "A műveltségterületek oktatásának közös követelményei" vonatkozó fejezetének címe: „Környezeti nevelés, a szélesebb és tágabb jelentéssel rendelkező fogalom: „a fenntarthatóság pedagógiája”. Ennek központi gondolata a "környezeti polgárrá" nevelés, azaz a természeti, az épített, a társas-társadalmi környezet fenntarthatósága (és ezen belül a fenntartható fejlődés, a fenntartható fogyasztás) érdekében szükséges ismeretek, magatartásminták, értékek és életviteli szokások megtanítása.

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében ki kell alakítani bennük:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt,
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt,
- a természetes és mesterséges környezet értékei iránt felelős magatartást és megőrzés igényét,
- a környezet szeretetét, védelmét,
- a biológiai sokféleség megőrzését,
- tudományosan megalapozni a globális összefüggéseket,
- az egészséges életmód igényét, alkalmazásának módszereit.

A környezeti nevelés céljainak eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése környezetnevelési programunk kiemelkedően fontos feladata, amelyek között a következők különösen kiemelten szerepelnek:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás,
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód,
- kreativitás,
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítőkészség,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás, kommunikáció,
- konfliktuskezelés és cselekvés fejlesztése.

A környezeti nevelés erőforrásai

A környezetnevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen, hogy az iskolai élet résztvevői (vagyis az iskolapolgárok) egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezetnevelési munkánk erőforrása is.

Az iskolán belüli (iskolapolgárok közti) együttműködés

Tanárok: Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. A sikeres környezeti nevelés elérése érdekében a munkaközösségek közötti kapcsolatok erősítése elengedhetetlen. A környezeti nevelés munkájának áttekintése iskolánkban szakmai koordinátori feladat, a koordinátori szerepet az iskola kémia-biológia szakos természetismeret szaktanára látja el.

Diákok: Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra.

Tanárok és diákok: A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében (lásd később) sajátítják el. A diákok és a tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében.

Iskola és a szülők: Az iskolai környezetnevelés területén alapvető jelentőségű a szülőkkel történő együttműködés. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván.

A nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak: Az iskola adminisztratív és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei a környezeti nevelésnek. Az iskolai adminisztráció területén

fontos feladatunk, hogy csökkentjük a felesleges papírfelhasználást (hiszen a papír élelciklusa az élő fánál kezdődik!). Ennek a lehetőségei a féloldalas papírok használata, kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás, stb. Példamutató, ha a diákok látják, hogy az iskolaépület takarítása során használt tisztítószerke környezetbarát, egészséget nem veszélyeztető termékek. Az iskolai szárazelemgyűjtést kiemelt feladatunknak tekintjük, továbbá elkezdtük a szelektív hulladékgyűjtést is.

Iskolán kívüli együttműködés

Az iskolán kívüli együttműködés a fenntartóval, környezeti neveléssel is foglalkozó intézményekkel (múzeumok, állatkert), civil szervezetekkel, illetve hivatalos szervekkel történő együttműködés keretében valósul meg.

A környezeti nevelés szinterei iskolánkban

IX. kerületi középiskola lévén kiemelten fontos feladatunknak tartjuk, hogy diákjaink szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk, valamint a környezetvédelem fontosságát, igényét elmélyítsük. Munkánk az iskolai élet több területére terjed ki. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgy oktatásában és lehetőleg minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. A környezeti nevelés fontosságát mind a Nat, mind a Kerettanterv kiemelt helyen kezeli, de sajnos önálló tantárgyként való oktatása a hagyományos középiskolai képzés keretében egyelőre elképzelhetetlen, így elsősorban a természetismeret és a földrajz tantárgyakba ágyazva nyílik lehetőség a tanórai foglalkozások megtartására. A nyelvi előkészítő év intenzív kompetenciafejlesztő programjának keretében a környezeti nevelés heti 1 órában önálló tantárgyként is szerepel.

Tanórai foglalkozások

A hagyományos tanórai keretek között hozzárendelhetjük az adott témához a megfelelő környezet- és természetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege és a korosztály határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekkel diákjaink a mindennapjaikban találkozhatnak. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerep jut az önálló ismeretszerzésre is. A szemléltetés során hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeket is felhasználunk. Fontosnak tartjuk, hogy a diákok megfelelő elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan tenni bármit is a környezet megóvásáért.

A következőkben a természetismeret tantárgyra lebontva megtalálhatók a legfontosabb környezet- és természetvédelmi kapcsolódási pontok és rövid jellemzésük.

Fizika és energetikai blokk:

- Energiaforrások csoportosítása, jelentőségük, környezeti hatásai.
- A fosszilis energiahordozók és az alternatív energiaforrások szerepe, jelentőségei, környezeti hatásai.
- Az energetikaipar környezeti hatásai, következményei, a megelőzés lehetőségei.
- A radioaktivitás jelentősége, energetikai és orvosi alkalmazásai.
- A nukleáris fűtőanyag ciklus környezeti hatásai.
- A radioaktív hulladékok problémái.
- A radioaktivitás téveszméinek feloldása (valós félelem-e?).
- A nukleáris balesetek okai, következményei, megelőzés módjai.
- A természetes és a mesterséges sugárterhelés viszonya.

- Szennyezések terjedésének fizikai alapjai és a megelőzések módjai.
- Hang és rezgések hatásai, zajvédelem környezetvédelmi, környezet-egészségügyi kapcsolatai.

Kémia blokk:

- *Atomszerkezet:* radioaktivitás, sugárforrások, az atomenergia felhasználása és környezeti hatásai (veszélyes hulladékok, orvosi alkalmazások).
- *Oldatok:* szennyező anyagok oldódása vízben, fontosabb szennyező anyagok hatásai, egészségügyi határértékek.
- *Redoxireakciók:* korrózió, korrózióvédelem, galvánelemek (akkumulátorok, szárazelemek szelektív gyűjtése és veszélyes hulladékként való kezelése), elektrolízis környezeti hatásai.
- *Sav-bázis reakciók:* természetes indikátorok, savas esők, a kémhatás az élőlényekre.
- *Szénhidrogének:* energiaforrások és hatásaik, üvegházhatás, ólommentes benzin.
- *Oxigéntartalmú szénvegyületek:* hidroxivegyületek (alkoholok ipari és élvezeti felhasználása, az alkoholizmus), éterek (dioxinok) hatásai, karbonsavak jelentősége, észterek (zsírok, olajok szerepe, élettani hatásai, környezetvédelmi problémái), szénhidrátok (élettani jelentőségük, a papír életciklusa).
- *Halogénezett szénhidrogének:* az ózonréteg elvékonyodásának kémiai folyamata
- *Nitrogéntartalmú szénvegyületek:* aminosavak, fehérjék élettani szerepük és kicsapódásukat okozó kémiai anyagok, nukleinsavak jelentősége, környezetszennyező anyagok hatása a nukleinsavakra.
- *Műanyagok:* használata, újrahasználat, újrahasznosítása, környezeti hatásai (égetés), szelektív hulladékgyűjtés fontossága.
- *Projektek:* levegőszennyezés, vízszennyezés, talajszennyezés, energiatermelés tanegységének beépítése a tantórába, egyéb iskolai foglalkozásokba.

Biológia blokk:

A biológia blokk oktatása során a környezet- és egészségvédelem szoros kapcsolatát valósítjuk meg. Az egészségvédelem feladatait részletesen az egészségnevelési program tartalmazza. Az alábbi felsorolás a legfontosabb kapcsolódási pontokat mutatja a környezet- és egészségvédelem tárgykörében:

- *Vírusok, baktériumok, gombák:* jelentősége, hatásai és környezet-egészségügyi kockázataik.
- *Az életközösségek általános jellemzői* tanegység minden fejezetében kapcsolódik az egészségvédelem, környezetvédelem, környezet-egészségtan témaköréhez, pl.: víz-, talaj-, levegővédelem, biogeokémiai ciklusok.
- *A környezetszennyezés egészségügyi vonatkozása:* a talaj-, a levegő- és vízszennyezés, az egészséges környezet igényének kialakítása, amely az általános egészségügyi ismeretek témakörben került.
- *Globális környezeti problémák:* okai, következményei (üvegházhatás, globális felmelegedés, biodiverzitás csökkenése, megőrzése).
- *A kórokozók és a szervezet harca,* a betegségek kialakulásának lehetőségei, megelőzésük, a védekezés lehetőségei. A személyes higiénia fontossága.
- *A káros szenvedélyek* (drog, alkohol, dohányzás) biológiai hatásai, függőségük kialakulása. A megelőzés, a felvilágosítás és az általuk okozott betegségek okai, következményei és társadalmi hatásai.

Földrajz blokk:

Iskolánkban a 8. és a 10-11. évfolyamon van földrajzoktatás. Az általános természet- és társadalomföldrajz tág teret nyújt a környezeti nevelésnek. Az egyes geoszféra végén külön leckék foglalkoznak a környezeti problémákkal, a társadalom-földrajzi részben pedig szó esik a környezeti

szempontok érvényesítése és a fogyasztói társadalom működése közötti ellentétéről, a népességrobbanás következményeiről, a gazdag és szegény országok közötti szakadékról, a fenntartható fejlődésről és ellentmondásairól.

A környezeti nevelés a nyelvi előkészítő éven

A heti egyórás tantárgyat az év harmadrészában modulként tanítjuk heti három órában.

A környezeti nevelés célrendszere számos ponton kapcsolódik az életvitel, illetve a demokráciára nevelés modulokhoz.

A tantárgy keretében elsősorban a társadalmi-gazdasági modernizáció környezeti következményeivel foglalkozunk, célunk diákjaink szembesítése azzal, hogy a környezet károsodása jelentős mértékben a fogyasztói és jóléti társadalom mindennapjaiból, életvezetési szokásaiból adódik, s a jövő szempontjából az egyik legfontosabb feladat az, hogy – maguk is fogyasztóként – legyenek képesek olyan alternatívákat megfogalmazni, amelyeket már saját korosztályuk is érvényesíthet.

Témakörök:

1. Vágyak, szükségletek, lehetőségek
2. A fogyasztói társadalom – környezeti következmények
3. „Ökológiai lábnyom”
4. A család; az egyén szerepe a fenntarthatóság biztosításában
5. Környezetvédő csoportok; a civil szerveződések szerepe a fenntarthatóság biztosításában

Osztályidők:

Az osztályidők során mindenképpen szerepet kell kapnia a környezet- és egészségvédelem kérdéseinek. Ezek minden évfolyamon kötetlen beszélgetések, vitafórumok, játékok, előadások stb. formájában szerepelnek.

Tanórán kívüli programok

Iskolánk a tanórákon kívüli programok keretében is minden lehetséges eszközzel igyekszik a környezetnevelést megvalósítani, illetve a diákok környezettudatos szemléletét tovább alakítani, formálni.

Kiemelendő jelentőségű foglalkozásaink a következők:

- Erdei iskola szervezése a 11. évfolyamon
- A Tolerancia-nap megrendezése
- Szelektív hulladékgyűjtés az iskolában
- Hulladéklerakó, illetve hulladékégető meglátogatása
- Szennyvíztelep meglátogatása
- Városi iskola szervezése a 8. évfolyamon
- Falukutatás (társadalomismeret kutatási feladat a 11. évfolyamos tanulmányi kiránduláson)
- Témahét

A környezeti nevelés módszerei, eszközei

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választani, amelyek alkalmazásával a környezeti nevelési céljainkat sikeresen képesek leszünk megvalósítani. A környezeti nevelésben az alábbi módszereket tartjuk iskolánkban megvalósíthatónak, amelyekkel színesebb, tartalmasabb órák tarthatók, illetve

diákjaink érdeklődését felkelthetjük és elgondolkodtathatjuk a környezetvédelem, az egészségvédelem kérdésköréről:

- Játékos módszerek, csoportos játékok alkalmazása.
- Igényes házi dolgozatok készítése (minden évfolyamon kötelező adott témából választani).
- Tanulói kiselőadások a környezetvédelem, az egészségvédelem témájában.
- Terepgyakorlati módszerek alkalmazása: egyszerű, célzott megfigyelések végrehajtása, illetve terepen végzett feladatok a tanulmányi kirándulások során.
- A terepgyakorlati módszerekkel fejleszthető a közösség és diákjaink kreativitása, amellyel a közösségépítés módszerei is bekerülnek a környezeti nevelés módszertani készletébe.
- Modellkészítés, környezetvédelmi hatásvizsgálatok, kísérletek.
- Riportok készítése, szoros kapcsolatban az iskolaújsággal.
- Művészeti kifejezés környezetvédelmi témában: vizuális művészet, fotóművészet, vagy az önkifejezést segítő egyéb művészeti ágak.
- Multimédiás módszerek beemelése a környezeti nevelésben.
- Projekt munkák
- Digitális tananyagok használata

Iskolánk konkrét környezeti nevelési feladatai

Hagyományaink ápolása:

- erdei iskola megszervezése, sikeres lebonyolítása,
- természetjáró kirándulások, „túlélő túrák” sikeres lebonyolítása,
- év végi tanulmányi kirándulások környezeti neveléssel, kulturális értékekkel való megtöltése,
- a Tolerancia-nap,
- drog-prevenációs és egészségvédő programjaink folytatása,
- osztályfőnöki órákon történő környezet- és egészségvédelmi oktatás,
- a szárazelemgyűjtés és a szelektív hulladékgyűjtés folytatása

Új tervek:

- a tantestület tagjainak megnyerése a környezetvédelem és a környezeti nevelési munkához,
- a környezetvédelem témáinak további beépítése minden műveltségi területbe,
- a „Jeles Napok”-ról történő megemlékezés,
- környezetvédelmi pályázatokon való sikeres részvétel,
- a szelektív hulladékgyűjtés kibővítése, népszerűsítése

Célok:

- a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre (pl. ember és környezete, kapcsolatok, a természet állapotának mérési módszerei)
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon
- a kétszintű érettségi környezeti vonatkozásaira való felkészítés (környezetvédelmi kérdések, problémák és megoldási lehetőségeik)
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok)
- multimédiás módszerek, számítógép alkalmazása szakórákon is
- felkészítés különböző versenyekre

A környezeti nevelés taneszközei és kommunikációja

Taneszközök

Az iskola rendelkezik az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasznált vegyszereket, eszközöket, valamint lépést kell tartani a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök, felszerelések jegyzékébe bekerüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye is.

Kommunikáció

A környezeti nevelésben szükséges a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ugyanakkor legalább olyan fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott, látott média-irodalomban kritikusan mérlegelve tudjanak eligazodni. Képesek legyenek az értékes információkat megkülönböztetni az értéktelentől, ehhez kitűnő gyakorlati lehetőség a kiselőadások tartása. Megtanulhatják a szereplés, az előadások módszertanát. Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban, szóban egyaránt, ezen képességek napjainkban nélkülözhetetlenek.

Az iskolán belüli kommunikáció formái:

- Kiselőadások tartása megfelelő szemléltetéssel,
- Igényes házi dolgozatok készítése,
- Poszterek készítése, bemutatása,
- Iskolarádió, iskolaújság felhasználása híradásra,
- Faliújságon közölt információk készítése.

Az iskolán kívüli kommunikáció formái:

- Környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból, szakfolyóiratokból, szakkönyvekből,
- Együttműködés környezetvédelmi szervezetekkel, hatóságokkal,
- A közvetlen környezet problémáinak felismerése, értékelése, együttműködés az illetékes önkormányzattal.

Összegzés

Iskolánk környezetnevelési programjával igyekszik annak a felelősségteljes kihívásnak megfelelni, amellyel hozzájárulhat a környezetükért felelősséget érző, környezettudatos polgárok neveléséhez, szemléletük fejlesztéséhez. Hiszen a Földet érintő globális problémák ismerete, megoldási lehetőségei és a fenntartható fejlődés lehetőségei a modern természettudományos műveltségen kívül, az általános műveltség szerves része, mindannyiunk közös érdeke.

HELYI TANTERV

A Közgazdasági Politechnikumban folyó képzés rendje, a megszerezhető végzettség

Képzési idő és képzési szakaszok

A képzés legkorábban a 7. évfolyamon kezdődik és a tanuló, valamint a szülők szándékaitól, a választott egyéni programtól függően 4-6, ill. a nyelvi előkészítő évvel kibővített képzés keretében 5-7 évig tart. A középiskolai tanulmányokat érettségi vizsga zárja, ezután az arra jelentkezők 1 ill. 2 éven át tartó szakképzésben vehetnek részt.

A képzési szakaszok a 4 ill. 6 évfolyamos tagozatokon

A 7-10./9-10. évfolyam – az alsó középfokú szakasz (fejlesztő és általános műveltséget megszilárdító szakasz)

A szakasz az általános képzés ideje. Az iskola az alpműveltséghez, a Nat-ban szereplő alapvizsgáláshoz szükséges ismereteket kötelező időben, a törvényben meghatározott óraszámában - a 7-8. évfolyamon heti 25 órában, a 9-10. évfolyamon heti 30-33 órában - oktatja.

A kötelező órákhoz kapcsolódnak a tehetséggondozást, felzárkóztatást és kiegészítő ismeretek átadását szolgáló, általában egy-egy évfolyamhoz kötődő foglalkozások. Különböző szakkörök - kézművesség, mesterségek, film/video, színház - is gazdagítják a kínálatot.

Tanulóink az időszak végén alpműveltségi záróvizsgát tesznek, melynek sikeressége feltétele a továbbhaladásnak.

A 11-12. évfolyam – felső középfokú szakasz (általános műveltséget elmélyítő, pályaválasztási szakasz)

E szakasz lezárja a középiskolai képzési szakaszt és gimnáziumi érettségivel zárul.

Az érettségi előkészítés, illetve a pályaeorientáció mellett az általános műveltség részeként iskolánk közgazdasági ismereteket is közvetít.

Az általános gimnáziumi képzés során a Közgazdasági Politechnikum elsősorban a gazdasági, társadalom- és bölcsészettudományi továbbtanulásra készíti fel tanulóit; egyénileg kialakított és vállalt programokkal azonban lehetőséget biztosítunk a természettudományos és műszaki pályák eléréséhez szükséges képzésre is.

A 11-12. évfolyamon megnő az egyénileg választható programok szerepe. A tanulóknak legalább négy, a továbbtanulást, a szakképzést (pl.: szoftver-üzemeltető), a nyelvtanulást-nyelvvizsgát, ill. az egyéni érdeklődést szolgáló órát kötelező választaniuk. Az iskola differenciált kínálatot biztosít. A középszintű érettségi vizsgán választható tantárgyaknak is minél nagyobb kínálatát igyekszünk biztosítani.

A képzési szakaszok a nyelvi előkészítő évvel kibővített 5 ill. 7 évfolyamos tagozatokon

A 7-11./9-11. évfolyam – az alsó középfokú szakasz (fejlesztő és általános műveltséget megszilárdító szakasz)

A szakasz az általános képzés ideje, amelynek során a 9. évfolyamon diákjaink nyelvi előkészítő év keretében intenzív kompetenciafejlesztő képzésben vesznek részt. A képzés elsődleges célja ezen az évfolyamon az angol nyelvi kompetencia fejlesztése, de nagy súlyt helyezünk az informatikai képzésre, és helyet kap többek között a matematikai kompetencia, a tanulási képességek és más készségek fejlesztése is. A nyelvi előkészítő év nem ismételt, sikeres teljesítése a továbbhaladás feltétele. Az iskola az alsó középfokú szakasz során az alpműveltséghez, a Nat-ban szereplő alapvizsgálóhoz szükséges ismereteket a kötelező időben, a törvényben meghatározott óraszámban - a 7-8. évfolyamon heti 25 órában, a 9-11. évfolyamon heti 30-33 órában - oktatja.

A kötelező órákhoz kapcsolódnak a tehetséggondozást, felzárkóztatást és kiegészítő ismeretek átadását szolgáló, általában egy-egy évfolyamhoz kötődő foglalkozások. Különböző szakkörök - kézművesség, mesterségek, film/video, színház - is gazdagítják a kínálatot.

Tanulóink az időszak végén alpműveltségi záróvizsgát tesznek, melynek sikeressége feltétele a továbbhaladásnak.

A 12-13. évfolyam – felső középfokú szakasz (általános műveltséget elmélyítő, pályaválasztási szakasz)

E szakasz lezárja a középiskolai képzési szakaszt és gimnáziumi érettséggel zárul.

Az érettségi előkészítés, illetve a pályaaorientáció mellett az általános műveltség részeként iskolánk közgazdasági ismereteket is közvetít.

Az általános gimnáziumi képzés során a Közgazdasági Politechnikum elsősorban a gazdasági, társadalom- és bölcsészettudományi továbbtanulásra készíti fel tanulóit; egyénileg kialakított és vállalt programokkal azonban lehetőséget biztosítunk a természettudományos és műszaki pályák eléréséhez szükséges képzésre is.

A 12-13. évfolyamon megnő az egyénileg választható programok szerepe. A tanulóknak legalább négy, a továbbtanulást, ill. az egyéni érdeklődést szolgáló órát kötelező választaniuk. Az iskola differenciált kínálatot biztosít. A középszintű érettségi vizsgán választható tantárgyaknak is minél nagyobb kínálatát igyekszünk biztosítani.

Az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célok alapján kidolgozott órakeretek – az egyes tantárgyak óraszámai évfolyamonként

A négyévfolyamos modell (9-12. évfolyam) nyelvi előkészítő év nélkül

Tantárgyak	9.	10.	11.	12.
Művészetismeret	3	3	3	3
Kommunikáció	2	2	1	1
Társadalomismeret	3	3	3	4
Idegen nyelv	5	5	4	4
Második idegen nyelv			4	4
Matematika	4	4	3	3
Természetismeret	4	3+1*	2	2
Földrajz	2	2	-	-
Informatika	4	4	-	-
Közgazdaságtan	-	-	2	2
Vállalkozási ismeretek/diákvállalkozási p.	-	2	3	2
Testkultúra	3	3	3	3
Tagozat/fakultáció <i>(választható)</i>	-	-	4	4
Osztályidő	2	1	1	1
Összesen	32	32	33	33
A törvény által meghatározott maximum	31,5	31,5	34	34

*Az „Erdei Iskola-projekt” 5 tanítási napja (37 óra)

A hatévolyamos modell a nyelvi előkészítő év nélkül (7-12. évfolyam)

Tantárgyak	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Művészetismeret	2	2	3	3	3	3
Dráma	1	1	-	-	-	-
Ének-zene	1	1	-	-	-	-
Vizuális kultúra (rajz)	1		-	-	-	-
Alkotás	2	1	-	-	-	-
Kommunikáció	2	2	2	2	1	1
Társadalomismeret	3	3	3	3	3	4
Idegen nyelv	4	4	5	5	4	4
Második idegen nyelv	-	-	-	-	4	4
Matematika	3	3	4	4	3	3
Természetismeret	4	4	4	3+1*	2	2
Földrajz	-	2	2	2	-	-
Informatika	2	2	3	3	-	-
Közgazdaságtan	-	-	-	-	2	2
Vállalkozási ismeretek/diákvállalkozási p.	-	-	-	2	3	2
Testkultúra	3	3	3	3	3	3
Tagozat/fakultáció (választható)	-	-	-	-	4	4
Osztályidő	2	2	1	1	1	1
Összesen	30	30	30	31	33	33
A törvény által meghatározott maximum	29	29	31,5	31,5	34	34

*Az „Erdei Iskola-projekt” 5 tanítási napja (37 óra)

Az öt- és hétévfolyamos modell (felmenő rendszerben a 2006-2007-es tanévtől - 7-13. évfolyam)

Tantárgyak	Évfolyamok						
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13
Alkotás	2	1	1	-	-	-	-
Ének	1	1	-	-	-	-	-
Rajz	1	-	-	-	-	-	-
Informatika	2	2	5	3	-	-	-
Angol	4	4	12	5	4	4	4
Második idegen nyelv	-	-	-	-	4	4	4
Beszédművelés	-	-	1	-	-	-	-
Kommunikáció/Tanulásmódszertan	2	2	2	2	1	1	1
Művészetismeret/Dráma	3	3	-	4	3	3	3
Matematika	3	3	2	3	4	4	3
Gazdasági ismeretek	-	-	-	-	3	3	3
Diák vállalkozási program	-	-	-	2	-	-	-
Társadalomismeret/Demokráciára nevelés	3	3	1	3	3	3	4
Természetismeret/Környezeti nevelés	4	4	1	3	3	3	3
Földrajz	-	2	-	2	2	-	-
Testkultúra	3	3	3	3	3	3	3
Életvitel	-	-	1	-	-	-	-
Tagozat/Fakultáció (választható)	-	-	-	-	-	4	4
Osztályidő	2	2	2	1	1	1	1
Összesen	30	30	31	31	31	33	33

A gazdasági ismeretek és a természetismeret tantárgy óraszámai a 2006/2007-es tanévtől kezdve felmenő rendszerben lépnek be. A „kimenő” évfolyamok órafelosztásában még a korábbi táblázatban megadott óraszámok érvényesek.

Tagozatos és fakultációs kínálat (választható tantárgyak) a felső középfokú képzési szakaszban

A 11. évfolyamon (a nyelvi előkészítő évvel kibővített képzés esetében a 12. évfolyamon) a tagozatos/fakultációs (választható) tárgyakra két órarendi sávban két-két órát, tehát összesen négy órát biztosítunk. A meghirdetett tagozatok (*művészetismeret, társadalomismeret, matematika és közgazdaságtan - a magyar, történelem, matematika és gazdasági ismeretek érettségi tárgyakból*) az emelt szintű érettségi vizsgára készítik fel a jelentkezőket. A tagozatos képzés az évfolyamról jelentkezők számára külön csoportban, heti két órával magasabb óraszámban folyik, mint az alapképzés. A fakultációs programok egy részét (*például a mozgóképkultúra és médiaismeret, illetve a művészettörténet, multikultúrát, utazás-turizmust stb.*) két évre hirdetjük meg, s a jelentkezők - ha a 12. (ill. a 13.) évfolyamon is folytatják tanulmányaikat - az adott tantárgyat (*középszinten*) érettségi vizsgatárgyként is megjelölhetik. Vannak egy éves fakultációs programjaink is, ilyenek például a *számítógépes grafika* vagy a *műelemzés* fakultáció.

A tagozatos/fakultációs választás a nyelvi előkészítő évvel kibővített, 7 évfolyamos tagozaton a 11. évfolyamon a tanév utolsó hónapjaiban, két körben zajlik. Első körben a diákok a meghirdetett programok közül rangsorban kijelölik azokat, amelyeket a legszívesebben választanának. A két órarendi sávot a diákok első körös választásainak függvényében alakítjuk ki úgy, hogy azok az igényeket a lehető legteljesebb mértékben lefedjék. A második körben a diákok már a sávokban meghirdetett programok közül választhatnak egy-egy (*összesen két*) foglalkozást.

A nyelvi előkészítő év nélküli képzési formában a második idegen nyelv tanulása nem kötelező, a tantárgy választható a 11. évfolyamtól a heti maximum 8 választott óra keretének téhére.

A nyelvi előkészítő évvel kibővített tagozatokon második idegen nyelvet diákjaink három éven át tanulhatnak, számukra a második idegen nyelv választása kötelező. Tantervi célunk az A1/B2 szint elérése, vagyis a felkészítés a középszintű érettségire a második idegen nyelvből. A második idegen nyelvi csoportokat annak alapján szervezzük meg, hogy a diákok mely nyelveket részesítenek előnyben. Ezért az évfolyamok között eltérések alakulhatnak ki abban, hogy konkrétan mely idegen nyelveket tanulják második idegen nyelvként. Az ezzel kapcsolatos igények felmérése szintén két körben történik a 10. évfolyam végén.

A tagozatos/fakultációs tárgyak, illetve a 12. évfolyamtól az angol nyelv választása önmagában nem kötelező, viszont az ezekre felkínált órakeretből - az összességében nyolc tanórából - mindenkinek legalább négyet fel kell vennie.

Egy tagozatos-fakultációs, illetve idegen nyelvi csoportot akkor indítunk el, ha a jelentkezők száma legalább tíz fő. A nyelvi csoportok maximális létszáma nem lehet több, mint tizenöt fő: ha többen jelentkeznek, akkor két párhuzamos csoportot indítunk.

(Az emelt szintű érettségire felkészítő csoportok esetében még soha nem fordult elő, hogy ne tudtuk volna a meghirdetett képzéseket beindítani, így nem kényszerültünk rá, hogy a jelentkező diákok felkészítését más módon - például más intézménnyel való együttműködésben - oldjuk meg.)

Miután iskolánk a természettudományos tárgyakat integráltan, a természetismeret tantárgy keretében oktatja, diákjaink a hagyományosan oktató intézményekben tanuló társaikhoz képest nehezebb feltételek között tudnak felkészülni, ha konkrétan biológiából, fizikából vagy kémiából óhajtanak továbbtanulni. Ezért itt kevesebb számú jelentkező (*4-6 fő*) esetében is indítunk csoportot, illetve felkészítésüket, ha az az órarendi keretekbe nem illeszthető, akkor délutáni konzultációkkal, egyéni fejlesztéssel igyekszünk megoldani.

Ennek alapján a diákok órarendje között a 11-12. évfolyamon (a nyelvi előkészítő évvel kibővített képzés keretében a 12-13. évfolyamon) - elsősorban az érettségivel, illetve továbbtanulással kapcsolatos tervek alapján - az összességében heti nyolc tanóra viszonylatában - meglehetősen jelentős eltérések, különbségek alakulnak ki.

A 12. (13.) évfolyamon a tagozatos/fakultációs képzés a 11. (12.) évfolyam esetében vázolt rendszerrel megegyezik. A 12. (13.) évfolyam tagozatos/fakultációs programjaira ill. angol nyelvre

történő jelentkezés módja szintén azonos. A kétévesre meghirdetett kurzusok esetében *(ilyen például valamennyi tagozat és érettségi felkészítő fakultáció)* minden diák eldöntheti, hogy megerősíti választását és folytatja tanulmányait, vagy elhagyja a csoportot. A kétéves kurzusokra olyanok is jelentkezhetnek, akik a 11. (12.) évfolyamon nem jártak az adott tagozatra vagy fakultációra, ill. angol órára, de ahhoz, hogy csatlakozhassanak a csoporthoz, még a tanév kezdete előtt *(augusztus végén)* osztályozó *(tagozatok esetében pedig különözet)* vizsgát kell tenniük.

A 11. (12.) évfolyamon működő érettségire felkészítő tagozatos-fakultációs csoportok minden esetben folytatódnak a 12. (13.) évfolyamon; még abban az esetben is, ha a távozók miatt a létszám tíz fő alá csökken.

A 12. (13.) évfolyamra is érvényes, hogy a tagozatos/fakultációs, illetve angol nyelvre vonatkozó órakeretből - összességében nyolc óra - négyet minden diáknak fel kell vennie.

Az érettségi vizsgát követő szakképző szakasz

A jelentkezés feltétele valamennyi szakon az érettségi vizsga.

Az érettségi utáni szakmai képzésekre a jelentkezés májustól augusztusig folyamatosan zajlik.

A Közgazdasági Politechnikum biztosítja tanulói számára, hogy az érettségit követően közgazdasági végzettséget szerezzenek, de ebben a szakmai specializáló szakaszban is kerülni próbálja a szakmai beszűkülést. A képzés iskolarendszerű, tehát tanulói jogviszony mellett folyik. Az ajánlott szakok mindegyike az Országos Képzési Jegyzékben megnevezett szakma. A gyakorlati képzés megszervezésére együttműködési megállapodást kötöttünk a Központi Szakképzési Intézet Zrt.-vel (székhelye: 1096 Budapest, Vendel utca 3. adószám: 14229705-1-43, képviselő: Horn György, igazgatóság elnöke). A képzés állami szakmai vizsgával zárul, melynek sikeres letételét állami szakmai bizonyítvánnyal igazoljuk.

Ezeket az egy- illetve kétéves, nappali tagozatos képzéseket az itt érettségizettek mellett más középiskolában érettségizettek is igénybe vehetik. A tanulók a fiatalabbakkal azonos módon a hét valamennyi munkanapján, teljes tanítási időben járnak iskolába és teljes jogú iskolapolgárai a Politechnikumnak. Mindegyik szakon tanítunk egy idegen nyelvet, és minden szakon szerepel a tantárgyak között a testkultúra is.

Az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célok alapján kidolgozott órakeretek – az egyes tantárgyak óraszámai szakkézésenként

MARKETING - ÉS REKLÁMÜGYINTÉZŐ KÉPZÉS

OKJ száma: 52 342 01 0000 00 00

Tananyagegységek (kötelező) 1. félév (18 hét)						
Sorsz.	Azonosítója	Megnevezése	Heti óraszám			
			Elméleti	Elmélet-igényes gyakorlati	Gyakorlati	Összes
1	320/1.0/0061-06	Üzleti adminisztráció	1	1	1	3
2	320/2.0/0061-06	Alkalmazott számítástechnika	1	2	0	3
3	320/3.0/0061-06	Viselkedéskultúra és üzleti kommunikáció	3	0	0	3
4	320/4.0/0061-06	Szakmai kommunikáció idegen nyelven	4	2	0	6
5	320/1.0/0062-06	Marketing- és PR-alapismeretek	7,5	1,5	0	9
6	320/3.0/0063-06	Vállalati promóció eszközei	2,5	1	0	3,5
1. félév heti kötelező óra összesen:			19	7,5	1	27,5
1. félév összes kötelező óra:			342	135	18	495

Tananyagegységek (kötelező) 2. félév (14 hét)						
Sorsz.	Azonosítója	Megnevezése	Heti óraszám			
			Elméleti	Elmélet- igényes gyakorlati	Gyakorlati	Összes
7	320/1.0/0063-06	Sajtókapcsolatok	1	0	1	2
8	320/2.0/0063-06	Rendezvény- szervezés	4	0	2	6
9	320/1.0/0066-06	Marketing- környezeti elemzés	1	0	1	2
10	320/2.0/0066-06	Marketing- kommunikáció alapelemei	1	0	0	1
11	320/3.0/0066-06	Marketing- kommunikáció a gyakorlatban	3	0	1	4
12	320/4.0/0066-06	Marketing- kommunikációs eszközök I. (POS)	2	0	1	3
13	320/5.0/0066-06	Marketing- kommunikációs eszközök II. (Promóció)	3	0	1	4
14	320/6.0/0066-06	Marketing- kommunikációs eszközök III. (kereskedői program)	2	0	0,5	2,5
15	320/7.0/0066-06	Marketing- kommunikációs eszközök IV. (DM akciók)	2	0	1	3
2. félév heti kötelező órák összesen.			19	0	8,5	27,5
2. félév összes kötelező óra:			266	0	119	385
Kötelező óra mindösszesen:			608	135	137	880

Szabadsáv tananyagegységei						
Sorsz.	Félév	Megnevezése	Heti óraszama			
			Elméleti	Elmélet- igényes gyakorlati	Gyakorlati	Összes
16	1. félév	Gazdálkodási ismeretek	2	0	0	2
17	1. félév	Statisztika	1	0	0	1
18	1. félév	Osztályidő	1	0	0	1
19	2. félév	Osztályidő	1	0	0	1
19	2. félév	Idegen nyelv	1	0	3	4
Szabadsáv heti órái összesen:			6	0	3	9
Szabadsáv órái mindösszesen:			100	0	42	142
Képzés összes óraszama:			708	135	179	1022

A képzés Központ Programjában meghatározott elmélet, gyakorlat aránya: 70/30%

FITNESS WELLNESS ASSZISZTENS KÉPZÉS

OKJ száma: 52 813 01 0010 52 01

Tananyagegységek (kötelező) 1. félév (18 hét)						
Sorsz.	Azonosítója	Megnevezése	Heti óraszám			
			elméleti	Elmélet- igényes gyakorlati	Gyakorlati	Összes
1	031/1.0/0078-06	Sportegészségügy	2	0	0,5	2,5
2	031/2.0/0078-06	Edzéstani alapok	1	0	1	2
3	031/3.0/0078-06	Rekreáció elmélet	1	0	0	1
4	031/4.0/0078-06	Kommunikáció	1	0	1	2
5	031/1.0/0079-06	Pedagógia	2	0	0	2
6	031/2.0/0079-06	Pszichológia	2	0	0	2
7	031/3.0/0079-06	Nevelés a gyakorlatban	0	0	1,5	1,5
8	031/1.0/0080-06	Prevenció	1,5	0		1,5
9	031/2.0/0080-06	Sportegészségügy	0,5	0	1,5	2
10	031/1.0/0081-06	Szervezés és vezetés	1,5	0	0,5	2
11	031/2.0/0081-06	Fitness-wellness ismeretek	0	0	1	1
12	031/3.0/0081-06	Irodai ügyvitel	0	0	1	1
13	031/1.0/0082-06	Szervezés	1,5	0	0	1,5
14	031/2.0/0082-06	Rekreáció elmélet és módszertan	1	0	1	2
15	031/3.0/0082-06	Munkahelyi kultúra		0	2	2
16	031/1.0/0085-06	Fitnessstan	1	0	0	1
17	031/2.0/0085-06	Wellnesstan	1	0	0	1
1. félév heti óra összesen:			17	0	11	28
1. félév összes kötelező óra:			306	0	198	504

Tananyagegységek (kötelező) 2. félév (14 hét)						
Sorsz.	Azonosítója	Megnevezése	Heti óraszama			
			Elméleti	Elmélet-igényes gyakorlati	Gyakorlati	Összes
18	031/3.0/0085-06	Fitness és wellness gyakorlat	0	0	4	4
19	031/4.0/0085-06	Ügyvitel	1	0	2	3
20	031/1.0/0086-06	Létesítmény-üzemeltetés	4	0	5	9
21	031/1.0/0087-06	Termék és szolgáltatásismeret	2	0	2,5	4,5
22	031/2.0/0087-06	Vendéglátás	2	0	2,5	4,5
23	031/1.0/0088-06	A létesítmény menedzselése	1	0	0	1
24	031/2.0/0088-06	Környezeti kultúra	1	0	0	1
25	031/3.0/0088-06	Fitness-wellness menedzsment	0	0	1	1
2. félév heti kötelező órák összesen:			11	0	17	28
2. félév összes kötelező óra:			154	0	238	392
Kötelező óra mindösszesen:			460	0	436	896

Szabadsáv Tananyagegységek						
Sorsz.	Félév	Megnevezése	Heti óraszama			
			Elméleti	Elmélet-igényes gyakorlati	Gyakorlati	Összes
26	1. félév	Idegen nyelv	2	0	2	4
27	2. félév	Idegen nyelv	2	0	2	4
28	1. félév	Osztályidő	1	0	0	1
29	2. félév	Osztályidő	1	0	0	1
30	1. félév	Számítástechnika	0	0	2	2
31	2. félév	Számítástechnika	0	0	2	2
Szabadsáv heti órái összesen:			6	0	8	14
Szabadsáv órái mindösszesen:			96	0	128	224
Képzés összes óraszama:			556	0	564	1120
Képzés elmélet, gyakorlat aránya:			0,496	0,000	0,504	

SPORTSZERVEZŐ, - MENEDZSER

OKJ száma: 52 813 02 0000 00 00

Tananyagegységek 1. félév (18 hét)						
sorszám	azonosítója	megnevezése	Heti óraszám			
			elméleti	elmélet- igényes gyakorlati	gyakorlati	összes
1	032/1.0/0081-06	Szervezés és vezetés	1,5	0	1	2,5
4	032/1.0/1269-06	Pedagógia, sportpedagógia	1	0	0	1
5	032/2.0/1269-06	Lélektan	2	0	1	3
6	032/3.0/1269-06	Szervezés és vezetéselmélet	1	0	2	3
7	032/4.0/1269-06	Jogi ismeretek	2	0	1	3
8	032/1.0/1270-06	A közgazdaságtan alapjai	2	0	0	2
12	032/1.0/1271-06	Marketing	2	0	1	3
14	032/3.0/1271-06	Kommunikáció	2	0	2	4
15	032/1.0/1272-06	Egészségügy, egészségnevelés	1	0	2	3
16	032/2.0/1272-06	Sportági ismeretek	1	0	2,5	3,5
1. félév összes kötelező óra:			15,5	0	12,5	28

Tananyagegységek 2. félév (14 hét)						
sorszám	azonosítója	megnevezése	óraszám			
			elméleti	elmélet- igényes gyakorlati	gyakorlati	összes
2	032/2.0/0081-06	Fitness-wellness ismeretek	0	0	2,5	2,5
3	032/3.0/0081-06	Irodai ügyvitel	2	0	1	3
9	032/2.0/1270-06	Sport és gazdaság	2	0	0	2
10	032/3.0/1270-06	Pénzügyi és számviteli ismeretek	1,5	0	0	1,5
11	032/4.0/1270-06	Gazdálkodási gyakorlat	0	0	2	2
13	032/2.0/1271-06	Sportmarketing	2	0	2	4
17	032/3.0/1272-06	Kommunikáció	2	0	2	4
18	032/1.0/1273-06	Szervezési és vezetéselméleti ismeretek	1	0	2,5	3,5
19	032/2.0/1273-06	Lélektan, vezetéslelektan	1	0	2,5	3,5
2. félév kötelező óra összesen:			11,5	0	14,5	26

Szabadsáv tananyagegységei						
Sorsz.	Félév	Megnevezése	Heti óraszám			
			Elméleti	Elmélet- igényes gyakorlati	Gyakorlati	Összes
26	1. félév	Idegen nyelv	2	0	2	4
27	2. félév	Idegen nyelv	2	0	2	4
28	1. félév	Osztályidő	1	0	0	1
29	2. félév	Osztályidő	1	0	0	1
30	1. félév	Alkalmazott Számítástechnika	0	0	2	2
31	2. félév	Alkalmazott Számítástechnika	0	0	2	2
Szabadsáv heti órái összesen:			6	0	8	14
Szabadsáv órái mindösszesen:			96	0	128	224
Képzés összes óraszám:			536	0	556	1092
Képzés elmélet, gyakorlat aránya:			0,491	0,000	0,509	

FÉNYKÉPÉSZ ÉS FOTOTERMÉK KERESKEDŐ KÉPZÉS
ESEMÉNYRÖGZÍTŐ ELÁGAZÁS
 OKJ 51 213 01 0010 51 01

13. évfolyam kötelező Tananyagegységek									
Azonosítója	Megnevezése	Heti óraszám 1. félév (18 hét)			Heti óraszám 2. félév (18 hét)			Összesen	
		Elmélet	Elmélet igényes gyakorlati	Gyakorlati	Elmélet	Elmélet igényes gyakorlati	Gyakorlati		
310/1.0/0001-06	Vállalkozási ismeretek	1	0	0	0	1	0	2	
310/1.0/0002-06	Marketing ismeretek	2	0	0	0	1	0	3	
310/6.0/0004-06	Kommunikáció idegen nyelven	0	0	0	0	1	0	1	
310/1.0/0003-06	Áruforgalom tervezése	1	0	0	1	0	0	2	
310/2.0/0003-06	Az áruforgalmi tevékenység eredményessége	0	0	0	1	0	0	1	
310/3.0/0003-06	Forgalom- és eredményelemzés	0	0	0	0	1,5	0	1,5	
310/1.0/0009-06	Finommechanikai és fotokémiai cikkek ismerete	0	0	0	1	1	0	2	
310/1.0/0010-06	Fotótechnika I.	2	0	0	2		0	4	
310/3.0/0010-06	Fotólabor és kidolgozástechnika	2	0	0	2	0	0	4	
310/5.0/0010-06	Etika, fotójog	1	0	0	0	0	0	1	
310/6.0/0010-06	Fotótörténet	2	0	0	2	0	0	4	
310/7.0/0010-06	Lakossági fotószolgáltatás és kidolgozás 10 hét	0	0	16	0	0	0	16	
310/8.0/0010-06	Épület-, táj- és városfényképezés 8 hét	0	0		0	0	0		0
310/9.0/0010-06	Személyfényképezés I. 11hét	0	0	0	0	0	15	0	
310/11.0/0010-06	Reklámfotózás 6 hét	0	0	0	0	0		15	15
310/16.0/0010-06	Gyermekfényképezés 1hét	0	0	0	0	0		0	0
Elméleti, gyakorlati heti óraszám félévente összesen:		11	0	16	9	5,5	15	56,5	
Elméleti, gyakorlati óraszám félévente összesen:		198	0	288	162	99	270	1017	

14. évfolyam kötelező Tananyagegységek								
Azonosítója	Megnevezése	Heti óraszám 1. félév (18 hét)			Heti óraszám 2. félév (18 hét)			Össze- sen
		Elmélet	Elmélet igényes gyakorlati	Gyakorlati	Elmélet	Elmélet igényes gyakorlati	Gyakorlati	
310/2.0/0001-06	Vállalkozások gazdálkodása	1	0	0	0	1	0	2
310/4.0/0003-06	Vezetési ismeretek	1	1	0	0	0	0	2
310/1.0/0004-06	Általános áruismeret		0	0		0	0	0
310/2.0/0004-06	Áruforgalmi ismeretek I.	1	0	0	1	0	0	2
310/3.0/0004-06	Áruforgalmi ismeretek II.		0	0		0	0	0
310/4.0/0004-06	Áruforgalmi gyakorlat I.	0	0	0	0	1	0	1
310/5.0/0004-06	Áruforgalmi gyakorlat II.	0	0	0	0		0	0
310/2.0/0005-06	Jogszabályok alkalmazása I.	0	0	0	1,5	0,5	0	2
310/3.0/0005-06	Jogszabályok alkalmazása II.	0	0	0	0	0,5	0	0,5
310/1.0/0005-06	Üzleti levelezés	0	0	0	0		0	0
310/4.0/0005-06	Pénzforgalmi és nyilvántartási rendszerek	0	1	0	0	0	0	1
310/2.0/0010-06	Fotótechnika II.	2	0	0	2	0	0	4
310/4.0/0010-06	Fényképezési szakrajz	2	0	0	2	0	0	4
310/10.0/0010-06	Személyfényképezés II 4hét	0	0		0	0	0	0
310/12.0/0010-06	Repro-, makro- és dokumentum felvételek készítése 8 hét	0	0		0	0	0	0
310/13.0/0010-06	Tárgy- és csendélet fényképezés 4hét	0	0	12	0	0	0	12
310/14.0/0010-06	Tárgy- és csendélet fényképezés 2 hét	0	0		0	0	0	0
310/15.0/0010-06	A riportfényképezés alapjai	0	0	0	0	0	16	16
310/1.0/0011-06	Az eseményrögzítés elméleti alapjai	1	0	0	0	0	0	1
310/2.0/0011-06	A sajtófotó és az eseményrögzítés etikája, a fotójog	0,5	0	0	0	0		0,5
310/3.0/0011-06	A riportfotózás gyakorlata	0	0	4	0	0	0	4
310/4.0/0011-06	A videofelvétel gyakorlata	0			0	0	0	0
Elméleti, gyakorlati heti óraszám félévente összesen:		8,5	2	16	6,5	3	16	52
Elméleti, gyakorlati óraszám félévente összesen:		153	36	288	117	54	288	936

Szabadsáv Tananyagegységek										
Sorsz.	Félév	Megnevezése	13. évf. Heti óraszám				14. évf. Heti óraszám			
			Elmélet	Elmélet- igényes gyakor- lati	Gyakorlati	Összes	Elméleti	Elmélet- igényes gyakor- lati	Gyakorlati	Összes
26	1. félév	Idegen nyelv	1	3	0	4	0	0	0	0
27	2. félév	Idegen nyelv	0	3		3	0	0	0	0
28	1. félév	Osztályidő	1	0	0	1	1	0	0	1
29	2. félév	Osztályidő	1	0	0	1	1	0	0	1
30	1. félév	Alkalmazott Számítástechnika		3		3	0	0	0	0
31	2. félév	Alkalmazott Számítástechnika		3		3	0	0	0	0
Szabadsáv heti órái összesen:			3	12	0	15	2	0	0	2
Szabadsáv órái mindösszesen:			54	216	0	270	36	0	0	36

Képzés összes elméleti óraszám:	720
Képzés összes gyakorlati óraszám:	1 629
Képzés összes óraszám:	2 349

Képzés elmélet és gyakorlat aránya:	
Képzés elmélet aránya:	0,307
Képzés gyakorlat aránya:	0,693

FÉNYKÉPÉSZ ÉS FOTOTERMÉK KERESKEDŐ KÉPZÉS
FILMLABORÁNS ELÁGAZÁS
 OKJ 51 213 01 0010 51 02

13. évfolyam kötelező Tananyagegységek									
Azonosítója	Megnevezése	Heti óraszám 1. félév (18 hét)			Heti óraszám 2. félév (18 hét)			Összesen	
		Elmélet	Elmélet igényes gyakorlati	Gyakorlati	Elmélet	Elmélet igényes gyakorlati	Gyakorlati		
310/1.0/0001-06	Vállalkozási ismeretek	1	0	0	0	1	0	2	
310/1.0/0002-06	Marketing ismeretek	2	0	0	0	1	0	3	
310/6.0/0004-06	Kommunikáció idegen nyelven	0	0	0	0	1	0	1	
310/1.0/0003-06	Áruforgalom tervezése	1	0	0	1	0	0	2	
310/2.0/0003-06	Az áruforgalmi tevékenység eredményessége	0	0	0	1	0	0	1	
310/3.0/0003-06	Forgalom- és eredményelemzés	0	0	0	0	1,5	0	1,5	
310/1.0/0009-06	Finommechanikai és fotokémiai cikkek ismerete	0	0	0	1	1	0	2	
310/1.0/0010-06	Fotótechnika I.	2	0	0	2		0	4	
310/3.0/0010-06	Fotólabor és kidolgozástechnika	2	0	0	2	0	0	4	
310/5.0/0010-06	Etika, fotójog	1	0	0	0	0	0	1	
310/6.0/0010-06	Fotótörténet	2	0	0	2	0	0	4	
310/7.0/0010-06	Lakossági fotószolgáltatás és kidolgozás 10 hét	0	0	16	0	0	0	16	
310/8.0/0010-06	Épület-, táj- és városfényképezés 8 hét	0	0		0	0	0		0
310/9.0/0010-06	Személyfényképezés I. 11hét	0	0	0	0	0	15	0	
310/11.0/0010-06	Reklámfotózás 6 hét	0	0	0	0	0		15	15
310/16.0/0010-06	Gyermekfényképezés 1hét	0	0	0	0	0		0	0
Elméleti, gyakorlati heti óraszám félévente összesen:		11	0	16	9	5,5	15	56,5	
Elméleti, gyakorlati óraszám félévente összesen:		198	0	288	162	99	270	1017	

14. évfolyam kötelező Tananyagegységek								
Azonosítója	Megnevezése	Heti óraszám 1. félév (18 hét)			Heti óraszám 2. félév (18 hét)			
		Elmélet	Elmélet igényes gyakorlati	Gyakorlati	Elmélet	Elmélet igényes gyakorlati	Gyakorlati	Összesen
310/2.0/0001-06	Vállalkozások gazdálkodása	1	0	0	0	1	0	2
310/4.0/0003-06	Vezetési ismeretek	1	1	0	0	0	0	2
310/1.0/0004-06	Általános áruismeret		0	0		0	0	0
310/2.0/0004-06	Áruforgalmi ismeretek I.	1	0	0	1	0	0	2
310/3.0/0004-06	Áruforgalmi ismeretek II.		0	0		0	0	0
310/4.0/0004-06	Áruforgalmi gyakorlat I.	0	0	0	0	1	0	1
310/5.0/0004-06	Áruforgalmi gyakorlat II.	0	0	0	0		0	0
310/2.0/0005-06	Jogszabályok alkalmazása I.	0	0	0	1,5	0,5	0	2
310/3.0/0005-06	Jogszabályok alkalmazása II.	0	0	0	0	0,5	0	0,5
310/1.0/0005-06	Üzleti levelezés	0	0	0	0		0	0
310/4.0/0005-06	Pénzforgalmi és nyilvántartási rendszerek	0	1	0	0	0	0	1
310/2.0/0010-06	Fotótechnika II.	2	0	0	2	0	0	4
310/4.0/0010-06	Fényképezési szakrajz	2	0	0	2	0	0	4
310/10.0/0010-06	Személyfényképezés II 4hét	0	0		0	0	0	0
310/12.0/0010-06	Repro-, makro- és dokumentum-felvételek készítése 8 hét	0	0		0	0	0	0
310/13.0/0010-06	Tárgy- és csendélet fényképezés 4hét	0	0	12	0	0	0	12
310/14.0/0010-06	Tárgy- és csendélet fényképezés 2 hét	0	0		0	0	0	0
310/15.0/0010-06	A riportfényképezés alapjai	0	0	0	0	0	16	16
310/1.1/0012-06	A filmhívás elmélet	1,5	0	0	0	0	0	1,5
310/3.0/0011-06	A gépi filmhívás gyakorlata	0	0	4	0	0	0	4
310/4.0/0011-06	A kézi filmhívás gyakorlata	0			0	0	0	0
Elméleti, gyakorlati heti óraszám félévente összesen:		8,5	2	16	6,5	3	16	52
Elméleti, gyakorlati óraszám félévente összesen:		153	36	288	117	54	288	936

Szabadsáv Tananyagegységek										
Sorsz.	Félév	Megnevezése	13. évf. Heti óraszám				14. évf. Heti óraszám			
			Elméleti	Elmélet-igényes gyakorlati	Gyakorlati	Összes	Elméleti	Elmélet-igényes gyakorlati	Gyakorlati	Összes
26	1. félév	Idegen nyelv	1	3	0	4	0	0	0	0
27	2. félév	Idegen nyelv	0	3		3	0	0	0	0
28	1. félév	Osztályidő	1	0	0	1	1	0	0	1
29	2. félév	Osztályidő	1	0	0	1	1	0	0	1
30	1. félév	Alkalmazott Számítástechnika		3		3	0	0	0	0
31	2. félév	Alkalmazott Számítástechnika		3		3	0	0	0	0
Szabadsáv heti órái összesen:			3	12	0	15	2	0	0	2
Szabadsáv órái mindösszesen:			54	216	0	270	36	0	0	36

Képzés összes elméleti óraszám:	720
Képzés összes gyakorlati óraszám:	1 629
Képzés összes óraszám:	2 349

Képzés elmélet és gyakorlat aránya:

Képzés elmélet aránya:	0,307
Képzés gyakorlat aránya:	0,693

Képzés összes gyakorlati óraszám: 1539 évközi gyakorlati óra + 90 óra nyári szakmai gyakorlat = 1629 óra.

PÉNZÜGYI - SZÁMVITELI ÜGYINTÉZŐ KÉPZÉS

OKJ száma: 52 3432 04

T a n t á r g y 13. évf.		Heti óraszám 1. félév (18hét)		Heti óraszám 2. félév (19hét)	
S.sz	Megnevezés	Elmélet	Elméletigényes gyakorlat	Elmélet	Elméletigényes gyakorlat
	Osztályfőnöki óra	1	0	1	0
1.	Irodai ügyviteli alapok	0	2	0	2
2.	Statisztikai alapok	1	0	1	1
3.	Közgazdaságtan	3	0	3	0
4.	Marketing	1	0	1	0
5.	Gazdasági jog	2	0	1	0
6.	Könyvvezetés és beszámoló készítés	3,5	1,5	3,5	1,5
7.	Pénzügyi és vállalkozásfinanszírozási ismeretek	3,5	1,5	3,5	1,5
8.	Vállalkozásgazdálkodási ismeretek	1,5	0	1,5	1
9.	Számítástechnikai és adatfeldolgozási ismeretek	0	2	0	2
10.	Munkaerő gazdálkodási és tb. ism.	2,5	0	2,5	0
11.	Európai Unió ismeretek	2	0	2	0
Kötelező heti elméleti és gyakorlati órák félévente összesen:		21	7	20	9
Szabadon választható kötelező szakmai tantárgyak					
12.	Üzleti terv készítési ism.	1,5	0	1,5	1
13.	Üzleti idegen nyelv	3	0	3	0
14.	Testkultúra	0	2	0	2
Szabadon választható kötelező heti elméleti és gyakorlati órák összesen:		4,5	2	4,5	3
Heti elméleti és gyakorlati órák félévente összesen:		25,5	9	24,5	12
Elméleti és gyakorlati órák összesen:		459	162	465,5	228
13. évf. összes óraszám:		1314,5			

T a n t á r g y 14. évf.		Heti óraszám 1. félév (18hét)	
S.sz	Megnevezés	Elmélet	Elméletigényes gyakorlat
1	Osztályfőnöki óra	1	0
2	Könyvvezetés és beszámoló készítés	4	1
3	Pénzügyi és vállalkozásfinanszírozási ismeretek	4	1
4	Vállalkozásgazdálkodási ism.	3	1
5	Számítástechnikai és adatfeldolgozási ism.	0	4
6	Pénzforgalmi nyilvántartási ism.	1,5	0,5
Kötelező heti elméleti és gyakorlati órák összesen:		13,5	7,5
Szabadon választható kötelező szakmai tantárgyak			
7	Irodai ügyviteli és technikai ism.	1,5	0,5
8	Üzleti idegen nyelv	3	0
9	Testkultúra	0	1
Szabadon választható kötelező heti elméleti és gyakorlati órák összesen:		4,5	1,5
Heti elméleti és gyakorlati órák összesen:		18	9
Elméleti és Gyakorlati órák összesen:		324	162
Képzés összes elméleti és gyakorlati óraszám:		1248,5	552
Elméleti és gyakorlati órák aránya:		0,693	0,307
Képzés összes óraszám:		1800,5	

VÁLLALKOZÁSI ÜGYINTÉZŐ KÉPZÉS

OKJ száma: 52 3432 03

T a n t á r g y 13. évf.		Heti óraszám 1. félév (18hét)		Heti óraszám 2. félév (19hét)	
S.sz	Megnevezés	Elmélet	Elméletigényes gyakorlat	Elmélet	Elméletigényes gyakorlat
	Osztályfőnöki óra	1	0	1	0
1.	Irodai ügyviteli alapok	0	2	0	2
2.	Statisztikai alapok	1	0	1	1
3.	Közgazdaságtan	3	0	3	0
4.	Marketing	1	0	1	0
5.	Gazdasági jog	2	0	1	0
6.	Könyvvezetés és beszámoló készítés	2	2	2	1
7.	Pénzügyi és vállalkozásfinanszírozási ismeretek	2	1,5	2	1
8.	Vállalkozásgazdálkodási ism	3	0	2	1
9.	Számítástechnikai és adatfeldolgozási ismeretek	0	2	0	2
10.	Munkaerő-gazdálkodási és tb. ism.	2	0	2	0
13.	Üzleti terv készítési ismeretek	2	1	2	1
Kötelező összesen:		19	8,5	17	9
	Számítástechnikai és adatfeld.	0	1	0	1
	Üzleti idegen nyelv	2	0	2	0
	Környezetgazdaságtani alapism.	2	0	2	0
Összes heti óraszám félévenként		23	9,5	21	10
Összes óraszám félévenként		414	171	399	190
Összes elméleti óra		813			
Összes gyakorlati óra		361			
Mindösszesen:		1174			

T a n t á r g y 14. évf.		Heti óraszám 1. félév (18 hét)	
S.sz	Megnevezés	Elmélet	Elméletigényes gyakorlat
	Osztályfőnöki óra	1	0
6.	Könyvvezetés és beszámoló készítés	3	1
7.	Pénzügyi és vállalkozásfinanszírozási ismeretek	3	1
8.	Vállalkozásgazdálkodási ismeretek	3	0
9.	Számítástechnikai és adatfeldolg. ism.	0	3
10.	Munkaerő-gazdálkodási és tb. ism.	4	0
11.	Irodaügyviteli és -technikai ismeretek	1,5	1
12.	Statisztikai elemzési ismeretek	1	1
13.	Üzleti-tervkészítési ismeretek	2	1
14.	Pénzforgalmi nyilvántartási ismeretek	2	1
15.	Üzleti kommunikáció	2	1
Kötelező összesen:		22,5	10
16.	Szabadon választható kötelező szakmai tantárgyak		
	Számítástechnikai és adatfeld. ism.	0	1
	Üzleti idegen nyelv	2	0
Összes heti elméleti és gyakorlati óraszám		24,5	11
Összes elméleti és gyakorlati óraszám		441	198
Mindösszesen:		639	

Képzés összes elméleti óraszám:	1254	0,692
Képzés összes gyakorlati óraszám:	559	0,308
Képzés összes óraszám:	1813	

VENDÉGLÁTÓ ÉS IDEGENFORGALMI SZAKMENEDEZSER KÉPZÉS

IDEGENFORGALMI SZAKMENEDEZSER ELÁGAZÁS

OKJ55 812 01 0010 55 01

SZABADIDŐ PROGRAMSZERVEZŐ SPECIALIZÁCIÓ

A modul KM és VISZM közös modulok		1. félév				2. félév				3. félév (7 hét)				4. félév				Előtanulmányi rend
SZVK Kód	Modul megnevezés és tantárgyak	ea	gy	kr	köv	ea	gy	kr	köv	ea	gy	kr	köv	ea	gy	kr	köv	
2655	Ügyviteli, munkaerőpiaci ismeretek, álláskeresési technikák																	
	1. Ügyviteli, munkaerőpiaci ismeretek	2	2	4	k													
	2. Gazdasági- és munkajogi alapismeretek					2	0	3	k									
2656	Szakmai kommunikációs tevékenység																	
	1. Üzleti etika és protokoll alapjai	1	1	3	k													
	2. Kommunikációs gyakorlat					0	2	3	gy									
	3. Tárgyalási és értékesítési technika											1	2	3	gy			
	4. Üzleti kommunikáció											0	2	3	gy			
	5. Üzleti lélektan					0	2	3	gy									
2657	Informatikai és gazdasági szakmai idegennyelv																	
	1. Vállalkozások információs és kommunikációs rendszere					1	2	3	gy									
	2. Szakmai idegennyelv	0	6	4	gy	0	4	4	gy					0	6*	4	gy	
2658	Vállalkozások menedzselése																	
	1. Gazdálkodási ismeretek	2	0	3	k													
	2. Marketing alapismeretek	2	0	3	k													
	3. Üzleti statisztika	0	2	3	gy													
	4. A vállalkozások ellenőrzési rendszerei, módszerei	2	0	3	k													
A modul összesen:		9	11	23		3	10	16						1	10	10		
B modul Idegenforgalmi közös modulok																		
2356	Az idegenforgalom rendszerének vizsgálata																	
	1. Bevezetés az idegenforgalomba	2	0	3	k													
	2. Sajátos turisztikai erőforrások					2	0	2	k									2356-1., 3/1., 4/1.
	3. Idegenforgalmi földrajz	2	0	3	k	1	1	3	gy									
	4. Művelődéstörténet	2	0	3	k	2	0	3	k									2356-4/1
2357	Kialakítja és hasznosítja az ifo vállalkozások termékeit																	
	1. Vendéglátó ismeretek	2	2	3	k,gy													
	2. Szálláshely ismeretek					1	0	2	k									2356-1.
	3. Utazásszervezés					1	2	3	gy									2356-3/1., 4/1.
	4. Program és rendezvényszervezés					0	1	2	gy									2357-1., 2356-3/1., 4/1.
2358	Együttműködés a térségi turizmusban																	
	1. Település és régiófejlesztés									3	0	2	k					2356-1., 2356-2.
	2. Egészségturizmus									3	0	2	k					
	3. Falusi-városi turizmus									3	0	2	k					
	4. Desztinációs marketing									2	0	1	k					2658-2.
2359	Az idegenforgalmi vállalkozások hatékony működtetése modul + specializáció																	
	1. Kisvállalkozások és non profit szervezetek gazdaságtana													0	2	2	gy	2658-1., 4.
	2. Szabadidő elmélet és intézményrendszer									3	0	3	k					2356-1., 2357-4.
	3. Szabadidő szociológia									2	0	2	k					2356-1., 2357-4.
	4. Programszervezés													0	2	2	gy	2357-4., 2359-2.3.
	5. Animáció					2	2	4	gy									
	6. Szabadidős termékmarketing													0	1	1	gy	2658-2, 2356-1, 2357-4
	7. Szabadidős menedzsmet és gazdálkodás													1	2	3	k,gy	2658-1.3.4.
	8. Testkultúra	0	2	0	a	0	2	0	a									
A + B modul összesen:		17	15	35		12	16	35		16	6	12	0	2	17	18		
D modul																		
	3 hónapos gyakorlat (20 kredit)****																20	Kritérium követelmény
	Zárávizsgadolgozat készítés																	Kritérium követelmény
	Komplex modulzárás													0	6**	0	a	Kritérium követelmény
D modul összesen:																	20	
Teljes képzés összesen		120 kredit																
* 0 + 2 órarend szerint; 14 óra koncentrált felkészítő a nyelvizsga előtt.																		
** 14. heti modulzáró hét																		
***A specializációt igazoló betétlap feltétele egy szakmaival bővített "C" típusú középfokú nyelvizsga																		
****Elfogadott gyakorlati beszámoló szükséges																		

IDEGENFORGALMI SZAKMENEDEZSER

OKJ 55 7872 01

SZABADIDŐ PROGRAMSZERVEZŐ SPECIALIZÁCIÓ

T a n t á r g y 14. évf.		Heti óraszám 1. félév (15 hét)		Heti óraszám 2. félév (15 hét)	
S.sz	Megnevezés	Elmélet	Gyakorlat	Elmélet	Gyakorlat
1	Utazásszervezés, értékesítés I. 14	3	2	0	0
2	Rendezvényszervezési alapismeretek	1	0	0	0
3	Pénzügyi és adózási ismeretek	2	0	0	0
4	Angol nyelv	0	6	0	0
5	Német nyelv	0	6	0	0
6	Szabadidő elmélet és intézményrendszer	2	0	0	0
7	Szabadidő szociológia	2		0	0
8	Animáció	2	2	0	0
9	Sportgyakorlat	0	2	0	0
10	Lélektan II.	0	2	0	0
11	Üzleti kommunikáció	0	2	0	0
12	Életvitel, etika	0	0	2	0
13	Számvitel I.	0	0	2	2
14	Szabadidős programszervezés	0	0	0	2
15	Szabadidős vállalkozások gazdasági, könyvviteli ismeretei	0	0	3	2
16	Angol nyelv	0	0	0	6
17	Német nyelv	0	0	0	6
18	Szabadidős vállalkozás marketingje	0	0	0	2
19	Szabadidős vállalkozás menedzsmentje	0	0	2	
20	Animáció	0	0		2
21	Szakedolgozati szeminárium	0	0	2	0
Heti elméleti és gyakorlati órák félévente összesen:		12	22	11	22

Tananyag, követelmények, a tankönyvek/taneszközök kiválasztásának elvei

A tananyag és a követelmények

Az előírt tananyagot és a követelményeket teljes részletességében a részletes helyi tanterv tartalmazza.

A tananyag a Nat 2007 és a Kerettanterv, valamint az érettségi vizsga követelményeinek figyelembevételével készült. A tananyag összeállítói az alábbi szempontok alapján dolgoztak:

- a 7. évfolyamon az iskolánkba érkező diákok ismeretei és készségei nagyon különbözhetnek aszerint, hogy előző iskolájukban milyen pedagógiai program szerint tanultak. Ezért a 7. és 8. évfolyamon a tanulás fontos célja az ismeretek és kompetenciák felmérése, fejlesztése, az eltérő szintek közelítése, a tanulásban is elvárt együttműködéssel és felelősségvállalással kapcsolatos kultúra kialakítása. Ez a program összhangban áll a Nat 2007-ben megfogalmazott elvárásokkal, amelyet ennek a szakasznak az elnevezése is tükröz (fejlesztő szakasz).
- a hat- (hét-)évfolyamos gimnázium nem jelentheti a gimnáziumi tananyag egyszerű áthelyezését a korábbi évfolyamokra. A tananyagnak a diákjaink életkori sajátosságaihoz, a Nat-ban megfogalmazott követelményekhez kell alkalmazkodnia.
- a 9. évfolyam fő célja az angol nyelvi kompetencia fejlesztése, és más kompetenciák fejlesztése ill. megerősítése. Ezért a tananyagnak ezeket a célokat kell szolgálnia. Különös hangsúlyt kapnak ezen az évfolyamon a Nat kulcskompetenciái és kiemelt fejlesztési feladatai, amelyek fejlesztését a 9. évfolyam részletes helyi tantervében/szakmai programjában rögzített, a Nat alapján iskolánkban kidolgozott tantárgyak keretében valósítjuk meg.
- a 10-11. évfolyam tananyagának kialakításakor a legfontosabb támpont az, hogy ez az általános műveltséget megszilárdító szakasz, amelynek a végén diákjaink kisérettségi vizsgát tesznek. A kisérettségi vizsga eredeti elképzeléseink szerint egy olyan vizsga, ahol a diákok elsősorban a meglévő készségeik, képességeik segítségével oldanak meg olyan feladatokat, amelyekhez mozgósítják eddig megszerzett ismereteiket és számos információt, eszközt az iskola is a rendelkezésükre bocsát. A kétszintű érettségi bevezetése óta a kisérettségi vizsgát – ez eredeti elvek megtartása mellett – átalakítottuk úgy, hogy azok tematikája, követelményei közelítsenek az érettségi vizsga tematikájához, követelményeihez (természetesen csak abban a mértékben, amennyire ezt lehetővé teszi az eddigi iskolai képzés).
- A 12-13. évfolyamon a cél az általános műveltség elmélyítése és a pályaválasztás megalapozása, előkészítése. Ezért ennek a két évfolyamnak a tananyagában ez a rendező elv. Jellemző itt a korábbi évek egységes tananyagával szemben, hogy a kötelező tantárgyak mellett fakultációs tárgyak közül választanak diákjaink, illetve egyes tárgyakból a felkészítés az emelt szintű érettségire, emelt óraszámban.

A tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek, taneszközök kiválasztása az egyes szakmai munkacsoportok feladata. A választás az alábbi elvek szerint történik:

- összhang a tantervben megfogalmazott célok és követelmények és a tankönyv tartalma között
- korszerűség, kompetenciafejlesztés követelményei
- összhang a kimeneti követelménnyel
- módszertani sokféleség
- differenciálás lehetőségei
- megfelelés a tanulók életkori sajátosságainak
- szerepeljen a tankönyvvé nyilvánított könyvek között

A tankönyvek kiválasztásáról évről évre a szakmai munkaközösségek döntenek, előzetes tájékozódás és szakmai véleménycsere után, a választást a szakmai koordinátor felügyeli.

Egyes tantárgyak, tananyagok oktatásához (társadalomismeret, természetismeret, gazdasági ismeretek) saját fejlesztésű tananyagokat használunk.

A rászoruló diákok számára jogszabályi előírásoknak megfelelően az iskola ingyenes tankönyvet biztosít. Az iskola könyvtárában további tartós tankönyvek állnak rendelkezésre, amelyeket igény esetén ki lehet kölcsönözni. Ingyenesen állnak rendelkezésre az iskolai munkát segítő olyan segédletek, mint például a kötelező olvasmányok, a tanulásmódszertani tankönyvek, az idegen nyelvi szótárak, a nyelvtanulást segítő hanganyagok, matematikai példatárak, függvénytáblázatok.

Az iskolai munkát számos egyéb taneszköz, felszerelés segíti, mint például falitérképek, kézikönyvek, lexikonok, a természetismereti kísérletek eszközei, oktató filmtár, informatikai eszközök. Ezek kiválasztásában, alkalmazásában irányelv, hogy támogassák tantervi céljainkat, a vizualitást, a módszertani sokféleséget, az önálló –egyéni és csoportos - tanulói tevékenységet, a differenciált oktatást.

A tanulók tanórán kívüli (otthoni) terhelése az alsó és felső középfokú szakaszban

Az otthon végzett munka célja

- az élethosszig tartó tanulás kompetenciáinak és motivációs hátterének erősítése,
- kulcskompetenciák alkalmazása ill. fejlesztése,
- tudásszerző kompetenciák alkalmazása és fejlesztése,
- problémamegoldás, gondolkodásfejlesztés
- az önkifejezés és az íráskészség fejlesztése,
- önálló munkavégzéshez szükséges személyes és társas készségek fejlesztése,
- az órai tevékenységek és információk felidézése, mélyebb megértése, rögzítése,
- gyakorlás, ismeretek alkalmazása,
- felkészülés szóbeli beszámolóra.

Az otthon végzett munka formái

- feladatmegoldás feladatlapon, munkafüzetben, tankönyvi kérdés- vagy feladatsor alapján,
- különféle segédletek használatának gyakorlása (atlaszok, lexikonok, Internet stb.),
- önálló megfigyelés, gyűjtés, kutatómunka,
- önálló témafeldolgozás,
- esszéírás,
- olvasás,
- tanulói együttműködést is igénylő projektorientált tevékenység.

Az otthoni feladatok rendszeressége

A tanulók tanórán kívüli terhelése a képzés két szakaszában eltérő módon valósul meg. A 7-8. évfolyamon jellemző a rendszeres és gyakori (óráról órára történő) feladatadás, de ezek a feladatok csak kisebb terjedelműek, kevésbé időigényesek, és elvégzésük a tanulói kompetenciák kisebb körét és alacsonyabb fejlettségi szintjét igényli. A kiszámítható és rendszeres feladat-adás (és feladat-ellenőrzés) ebben az életkorban azért is különösen fontos, mivel ekkor alakulnak ki ill. rögzülnek azok a tanulási szokások, amelyeket a tanulók a későbbi években már csak kevésbé változtatnak meg. A nyelvi előkészítő év folyamán a rendszeresség még ugyanolyan fontos, de itt már megjelennek a hosszabb idő alatt elvégzendő, nagyobb önállóságot igénylő feladatok is, és ez folytatódik a 10-11. évfolyamon is. Ezek megoldása több kompetenciaterület együttes működését igényli.

A felső középszintű szakaszban az otthoni feladatvégzést az iskola a korábbiaknál már kisebb mértékben irányítja. Egyes tantárgyakból ugyan – a tantárgy jellege miatt – továbbra is jellemzőek az óráról órára feladott, állandó gyakorlást, készségfejlesztést és rögzítést célzó feladatok, de számos tantárgy esetében előtérbe kerülnek a nagyobb lélegzetű, önálló és komplex tevékenységet és/vagy tanulói együttműködést igénylő feladatok, amelyek heti, havi vagy negeyedévi rendszerességgel jelennek meg.

Tanórán kívüli feladatok és a differenciálás

A differenciálás a tanórán kívüli feladatok esetében általában öndifferenciálással vagy – pl. projektorientált, együttműködést igénylő feladatok esetében – a csoporton belüli szereposztás, eltérő jellegű és nehézségű feladatok választása révén valósul meg. Erre a választható feladatok széles köre, ill. a felsőbb évfolyamokon a különböző projektfeladatok széles kínálata ad lehetőséget. A választást tanári ajánlás is segítheti, ha a tanulók ezt igénylik. A választható feladatok között egyaránt előfordulnak kötelezően és szabadon választott feladatok, az előbbiek esetében valamilyen feladat választása mindenki számára kötelező, az utóbbi esetben a feladatválasztás fakultatív.

A tanórán kívüli (otthoni) feladatok gyakorisága és átlagos időigénye az egyes képzési szakaszokban tantárgyanként

Alsó középfokú szakasz

Tantárgyak	otthoni feladat gyakorisága	otthoni feladat időigénye
Alkotás	nincs	0
Ének	nincs	0
Rajz	nincs	0
Informatika	nincs	0
Angol	óráról órára	2-3 óra/hét
Angol a nyelvi előkészítő évfolyamon	napról napra	8-10 óra/hét
Második idegen nyelv	óráról órára	1-2 óra/hét
Beszédművelés	nincs	0
Kommunikáció/Tanulásmódszertan	óráról órára	0,5 óra/hét
Művészetismeret/Dráma	óráról órára	2-4 óra/hét*
Matematika	óráról órára	0,5-1 óra
Diákvállalkozási program	hetente	0,5 óra/hét
Társadalomismeret/Demokráciára nevelés	óráról órára	1-2 óra/hét
Természetismeret/Környezeti nevelés	óráról órára, + megállapodás szerint kb. negyedévente	0,5-3 óra/hét-
Földrajz	óráról órára	0,5-1 óra/hét
Életvitel	havonta	1,5 óra/hónap

*kötelező olvasmányokkal együtt

Felső középfokú szakasz

Tantárgyak	otthoni feladat gyakorisága	otthoni feladat időigénye
Angol	óráról órára	1-1,5 óra/hét
Második idegen nyelv	óráról órára	2-2,5 óra/hét
Kommunikáció	óráról órára	0,5 óra/hét
Művészetismeret	óráról órára	2-3 óra/hét
Művészetismeret tagozat	óráról órára+havonta	3-5 óra/hét+ 10 óra/hónap
Matematika	óráról órára	0,5-1,5 óra
Matematika tagozat	óráról órára	2-5 óra/hét
Közgazdaságtan	óráról órára	0,5-1 óra/hét
Közgazdaságtan tagozat	óráról órára	2-4 óra
Vállalkozási ismeretek	évente	30-40 óra/tanév (projekt munka)
Társadalomismeret	hetente	2-2,5 óra/hét
Társadalomismeret tagozat	hetente +havonta	3-5 óra/hét+10 óra/hónap
Természetismeret	havonta vagy negyedévente	4-8 óra/hónap
Fakultáció	változó	0-5 óra/hét

Az értékelési rendszer

A Közgazdasági Politechnikum értékelési rendszere kiszámítható és átlátható, de személyre szabott és részletes.

Alapelvek, kapcsolódásuk az iskolai célokhoz; pedagógiai funkciók

1. „Az ellenőrzés célja megbízható információk szerzése a pedagógiai folyamatról. Az értékelés során ezeket az információkat elemezzük, viszonyítjuk a célokhoz, a követelményekhez. Az ellenőrzés az értékelés nyersanyaga, de értékelés nélkül az ellenőrzés öncélú.” (A Soros Alapítvány Önfejlesztő iskolák programjának ajánlása a Pedagógiai program elkészítéséhez)
2. Alapelv a személyesség, folyamatosság, kiszámíthatóság, valamint az átjárhatóság biztosítása.
  - a) Törekszünk arra, hogy a gyerekekről minél többet tudjunk, ami nevelésüket, oktatásukat segíti. Ez természetesen nem jelenhet tolakodást, személyes és családi szférájukba való illetlen és illetéktelen behatolást. „Gyermekkövető” pedagógiai stratégiánk (és taktikánk) szolgálatot jelent meggyőződésünk szerint. A gyerekek érdekeit szem előtt tartó pedagógiai munkát. Törekvünk, hogy lássuk a személyiséget, s tekintettel is legyünk rá. Az egyéniség tiszteletben tartásával, a másságok megőrzésével kívánjuk a közösségi és egyéni nevelődést szolgálni.
  - b) Ahogyan a nevelői-oktatói munka folyamatos, ugyanúgy törekednünk kell arra, hogy az értékelés is az legyen. Jó, ha a diák teljesítményének értékével tisztában van. Fontos a diagnosztizálás, annak érdekében is, hogy a kiemelt mérőpontokon a diákok munkája eredményes legyen. A folyamatos értékelés motivációs erejében is bízunk. Saját eddigi teljesítményük meghaladása lehet a diákok számára az egyik legfontosabb kihívás és dicsőség.
  - c) A Politechnikumban nincs meglepetésszerű dolgozat, felettetés. A diákok tisztában vannak azzal, hogy a napi munkamenet részeként mikor s milyen módon kell számot adniuk képességeik, készségeik s tudásuk fejlődéséről. Felkészülésüket tudják tervezni, életük jobban beoszthatóvá válik.
  - d) Az iskola oktatási rendje lehetővé teszi, hogy azok a diákok, akik tanulmányaik közben arra az elhatározásra jutnak, hogy nem a Politechnikumban kívánják azokat folytatni, iskolát válthassanak. Év végén, kivételes esetben év közben is - ha valamely osztályunkban van szabad hely- lehetséges a hozzánk történő átjelentkezés is. Ilyenkor a felvételi bizottságunk által lebonyolítandó külön felvételi eljárásom kell megfelelni. Természetesen azzal számolni kell, hogy az iskola sajátosságai megkívánhatnak különbözőzeti vizsgákat. Ez ugyanígy előfordulhat a tőlünk távozókval is.
3. A pedagógiai folyamat időt ad a gyerekeknek az alapos felkészülésre, a tanároknak pedig lehetőséget a differenciált értékelési formák (eszközök) megteremtésére és alkalmazására. Értjük ezalatt az írásbeli és szóbeli értékelést, a szöveges és/vagy számszerű visszajelzést, a számonkérési lehetőségek változatosságát a hagyományos formáktól (dolgozat, röpdolgozat, házi dolgozat, felelés, kiselőadás) a némiképp rendhagyóig (csoportos vetélkedő, kutatólap feldolgozása, osztályszínpadi bemutató, könyvtár/galériabeli kiállítás stb.). A tananyagszervezésben, s így az értékelés során is szerepet kap a projekt-módszer. Az egyes beszámoltatási, értékelési formák alkalmazásának tantárgyankénti gyakoriságáról, az értékelésben betöltött súlyáról az egyes szakmai munkaközösségek önállóan döntenek. Az elvárt követelmény csupán annyi, hogy ezek a formák változatosak legyenek, kerüljék az írásbeli beszámoltatás egyoldalú túlsúlyát, összhangban álljanak az iskolai fejlesztés céljaival, és a fejlesztés minden ten mérjék a pedagógiai folyamat eredményességét.

Az értékelés szempontjai

1. A készségek, képességek fejlesztése fokozott igény, ezek közül is kiemelkedően:
  - a felelősségvállalás és –viselés
  - a kreativitás
  - az együttműködési képesség
  - a tudatos eszközhasználati jártasság ügyében.

Mindezek meglétének, minőségének megítélése kevésbé vagy egyáltalán nem jelenik meg a számszerű értékelésben, sokkal inkább a szövegesben. Sajátos, a gyerekek személyiségéhez igazított szempontokat is figyelembe vehetnek az osztályfőnökök szöveges értékelésük megfogalmazásakor.

2. A NAT, a helyi tanterv, továbbá a kétszintű érettségi vizsga előírásainak való megfelelés. Magától értetődően a törvényi formák tiszteletben tartása, a központi előírások figyelembevétele alapkövetelmény.
3. A Politechnikumban a magatartás és a szorgalmat jeggyel nem értékeljük. Amennyiben a szaktanárnak vagy osztályfőnöknek ez ügyben közölnivalója van, azt elmondhatja a szülőnek telefonon, értesítheti levélben, vagy megjegyzéseit tartalmazhatja az Évkönyv (7-8-0.) illetve az Értékelő (9-12). A negatív magatartást - ha valamely iskolapolgár panasszal él - az Iskolabíróság ítéli meg. Egyebekben a magatartás és szorgalom értékelése olyan kategóriákban jelenik meg, mint órai munka, részvétel a közös beszélgetésben, vitában, feladatmegoldásban, együttműködés a társakkal, figyelem, fegyelem, önfegyelem, a koncentráció képessége, a felszerelés, házi feladat megléte, színvonala, fakultatív feladatok elvégzése, a diák önmagához mért fejlődése ezeken a területeken – ezek a lehetséges szempontok a szaktanári és osztályfőnöki szöveges értékelésekhez.
4. A testkultúra, alkotás és rajz tantárgyak esetében a diákok szakmai munkáját és képességeik fejlődését kizárólag szövegesen értékeljük.
5. A diákok szakmai munkája (tanulmányi előrehaladása) nyilvános. Iskolaújságunk rendszeresen közli a legjobb tanulók névsorát, év végén munkájukat ajándékkönyvekkel ismerjük el. Az Iskolatanács az éves munka értékelésekor egyéni és csoportos díjakat oszt ki, pl. a legjobb újságíró, az évfolyam legjobbja, az iskola legjobbja stb. Ezeknek a díjaknak a kiadásakor egyformán fontos a közösségi és a tanulmányi munka. A legaktívabb sportolók is jutalmakat kapnak évről évre.

Az értékelés szereplői, az értékelés formái (a helyi eszközrendszer), rendszeressége

Az egymáshoz közel álló, mégis némiképpen különböző értékelési módok arra szolgálnak, hogy figyelembe vegyünk az életkori sajátosságokat, a gyerekek érettségét, döntésképességét, valamint a fokozatosság elvét.

Az értékelés fő felelőssége a szaktanaré.

Az értékelési rendszer a 7-8-9. évfolyamon

A számonkérés a tanév elején tisztázott feltételek alapján történik. A szaktárgyi sajátosságokat a követelményfüzet vonatkozó részei rögzítik, továbbá a szaktanárok ismertetik.

A dolgozatok időpontját legalább egy héttel előre be kell jelenteni, illetve az erre szolgáló faliújságra ki kell írni. Az időpontokat megváltoztatni csak a tantárgyfelelős egyetértésével lehet. Az eltérést mind a szaktanár, mind a tantárgyfelelős kezdeményezheti. Egy nap legfeljebb két tantárgyból lehet a faliújságon dokumentált "nagy" számonkérés. Aki hosszabb betegség következtében igazoltan hiányzik, az dolgozatát egy szaktanárával egyeztetett tanításon kívüli időpontban pótolhatja.

A kisebb dolgozatok (röpdolgozatok) időpontját is legalább egy tanórával korábban közölni kell.

A dolgozatokat maximum két hét (tíz munkanap) alatt kell kijavítani és kiosztani. Amennyiben a tanár a határidőt túllépi, a diákoknak - akár egyénileg, akár közösen - nem kötelező elfogadni az aktuális érdemjegyet.

A szaktanárok havonta valamilyen formában (osztályzat, százalék, szöveges értékelés stb.) értékelik tanítványaikat az Évkönyvben.

A félévi értékelés két részből áll: egy helyzetjelző osztályzataból és alapos, szempontok szerinti szöveges értékelésből.

Az év végi érdemjegyet a tíz hónap összeredménye határozza meg. Az év végi értékelés is osztályzataból és szöveges értékelésből áll.

Félévkor és év végén az osztályfőnökök szöveges összegző értékelést adnak a diák munkájáról, magatartásáról, szorgalmáról stb.

Az évkönyvbe a diákok is feljegyezhetik véleményed, élhetnek az önértékelés lehetőségével.

Nagy segítsége lehet a szaktanári munkának, ha a szülők is rögzítik véleményüket, észrevételeiket.

A megfelelő rovat a félévi és év végi szöveges értékelés után található.

Az Évkönyvet a szülőkkel havonta láttamoztatni kell.

Az osztályban tanító tanárok évente legalább egyszer összeülnek, és elemzik az adott osztály munkáját.

Természetesen bármelyik iskolapolgári oldal (diák, szülő, tanár) kezdeményezheti egy adott csoportban a kialakult helyzet elemzését. Erre rendkívüli helyzetben sürgősséggel, normál esetben a következő osztálytanári megbeszélésen nyílik mód.

Az osztálytanári konferenciák döntési helyzetben vannak. Szerződési kötelezettséget róhatnak tanárra, diákra egyaránt, megvonhatják a diákokot illető jogosítványokat. Utóbbi esetben az érintett tantárgyfelelősnek véleményezési joga van. Ha a diák nem kíván szerződést kötni, és a konferencia nem látja biztosítottak a tanév sikeres befejezését, akkor a lehetséges következményekről értesíteni kell a szülőket. Tanulmányi szerződés nemcsak a „végveszélyről” szólhat; az előrelépés feltételei is rögzíthetők ebben a formában. A tanulmányi szerződések tartalmát egyeztetni kell a szülőkkel, akik a végleges dokumentumon aláírásukkal igazolják egyetértésüket.

Az értékelési rendszer a 10-13. évfolyamon

A számonkérés a tanév elején tisztázott feltételek alapján történik. A szaktárgyi sajátosságokat a követelményfüzet vonatkozó részei rögzítik, továbbá a szaktanárok ismertetik.

A tanév negyedévekre tagolódik. A negyedévben esedékes, egész tanórát kitöltő írásbeli számonkéréseken (*témazáró dolgozat, összefoglaló dolgozat, nagydolgozat*) kötelező részt venni. A tanóráról nem lehet korábban távozni még azoknak sem, akik a dolgozatukat befejezettnek nyilvánítják. A dolgozatok időpontját legalább egy héttel előre be kell jelenteni, illetve az erre szolgáló faliújságra ki kell írni. Az időpontokat megváltoztatni csak a tantárgyfelelős egyetértésével lehet. Az eltérést mind a szaktanár, mind a tantárgyfelelős kezdeményezheti. Egy nap legfeljebb két tantárgyból lehet a faliújságon dokumentált "nagy" számonkérés. Aki hosszabb betegség következtében igazoltan hiányzik, az dolgozatát egy szaktanárával egyeztetett tanításon kívüli időpontban pótolhatja.

A kisebb dolgozatok (röpdolgozatok) időpontját is legalább egy tanórával korábban közölni kell.

A dolgozatokat maximum két hét (tíz munkanap) alatt kell kijavítani és kiosztani. Amennyiben a tanár a határidőt túllépi, a diákoknak - akár egyénileg, akár közösen - nem kötelező elfogadni az aktuális érdemjegyet.

A választott fakultációs tárgyak kivételével a tanév rendjében meghatározott javítási időszakokban újra lehet írni a negyedév folyamán írt dolgozatokat. A munkacsoportok a szaktárgyi követelményekben rögzítik, hogy az egész órás nagydolgozatokon túl a kisebb dolgozatok (röpdolgozatok) javítását is lehetővé teszik vagy nem. A javító dolgozatra kapott érdemjegy felülírja a negyedévben írt dolgozatok eredményét, s ennek megfelelő súlyban kell figyelembe venni a féléves, illetve tanév végi osztályzat kialakításában.

A javító dolgozat időtartamát a munkacsoportok állapítják meg, s ezt a szaktárgyi követelmények tartalmazzák.

A negyedévben szerzett többi osztályzat nem javítható. A szaktárgyi követelmények tartalmazzák, hogy egy adott tárgy esetében a dolgozatokon kívül milyen egyéb tevékenységek, feladatok, értékelési formák (*órai munka, házi feladat, projekt, kiselőadás stb.*) jelennek meg. Ugyanígy a munkacsoportok döntenek arról, hogy a felszerelés hiányát milyen módon és milyen arányban érvényesítik az értékelésben.

Egyes tárgyakból - évente legalább egy alkalommal és előre rögzített módon - szóbeli számonkérésre is sor kerül. Ennek idejét és a lebonyolítás módját a munkacsoportok szabályozzák. Az előzetesen egyeztetett, de délutánra ütemezett szóbeli számonkérésen kötelező a részvétel. A szóbeli feleletre adott jegy az összefoglaló dolgozatokra szerzett jeggyel egyenértékű nagy jegynek minősül.

Egy-egy javítási időszak után a családokat írásban tájékoztatjuk a diákok negyedévben szerzett valamennyi jegyéről.

Ezen túl félévkor ún. állapotjelző osztályzattal és szövegesen értékeljük a diákok munkáját, teljesítményét.

Az év végi osztályzatot a tanév összeredménye határozza meg. Az év végi értékelés is osztályzattól és szöveges értékelésből áll.

Az osztályban tanító tanárok évente legalább egyszer összeülnek, és elemzik az adott osztály munkáját.

Természetesen bármelyik iskolapolgári oldal (diák, szülő, tanár) kezdeményezheti egy adott csoportban a kialakult helyzet elemzését. Erre rendkívüli helyzetben sürgősséggel, normál esetben a következő osztálytanítói megbeszélésen nyílik mód.

Az osztálytanári konferenciák döntési helyzetben vannak. Szerződési kötelezettséget róhatnak tanárra, diákra egyaránt, megvonhatják a diákot illető jogosítványokat. Utóbbi esetben az érintett tantárgyfelelősnek véleményezési joga van. Ha a diák nem kíván szerződést kötni, és a konferencia nem látja biztosítottnak a tanév sikeres befejezését, akkor a lehetséges következményekről értesíteni kell a szülőket. Tanulmányi szerződés nemcsak a végveszélyről szólhat; az előrelépés feltételei is rögzíthetők ebben a formában. A tanulmányi szerződések tartalmát egyeztetni kell a szülőkkal, akik a végleges dokumentumon aláírásukkal igazolják egyetértésüket.

A nyilvánosság – szülők és diákok tájékoztatása a követelményekről, az órákon folyó munkáról és a tanulók előrehaladásáról

1. Az egyes évfolyamokra vonatkozó követelményeket minden tanév elején közzé tesszük az iskola honlapján (www.poli.hu). E kiadványt a belépő évfolyamok diákjai (*a hat/hétosztályos képzésben a 7., a négy/ötosztályos képzésben a 9., továbbá a szakképzésben a belépő évfolyam*) füzet formájában is megkapják. A kiadvány tartalma egyrészt az általános követelményekből, másrészt a tantárgyblokkok tartalmából, tanítandó témáinak

felsorolásából és beosztásából, valamint követelményeinek, értékelési rendszerének speciális részeiből áll.

2. A Politechnikum tanóráit az iskola iránt érdeklődők a szaktanárral történő előzetes egyeztetés után szabadon látogathatják.
3. A szülő, gondozó a diák előrehaladásáról értesül az Évkönyvből (7-8-9. évfolyam), illetve az Értékelőből (10-11-12-13. évfolyam), valamint a bizonyítványból. Telefonon bármikor felvilágosítást adnak az osztályfőnökök és a szaktanárok. A 2007/2008-as tanév óta a szülőknek és a diákoknak lehetőségük van arra, hogy az iskola elektronikus naplójában napról napra is kövessék az előrehaladást.

Félévente az egyik tanítási napon 16:30-19:00 óra között általános fogadónapot tartunk, ahol valamennyi szaktanárral lehetőség nyílik a személyes konzultációra.

Az értékelési rendszer esetleges változásairól a tanulókat tájékoztatni kell legkésőbb a bevezetést megelőző tanév lezárásáig.

Az iskolai továbbhaladás feltételei, a tanév teljesítése, belső mérési pontok, a tanulmányok zárása

1. A diák a következő évfolyamba léphet, ha az év végi tantárgyi érdemjegyek egyike sem elégtelen. Kivétel a nyelvi előkészítő év, ahol a továbblépés elégtelen esetén is lehetséges abban az esetben, ha az elégtelent a tanuló angol nyelvből kapta, és angol nyelvi tanulmányait az adott évben, kezdő csoportban kezdte meg.

2. Ha a diáknak elégtelen érdemjegye van

a) maximum két tárgyból, akkor augusztus végén javítóvizsgát tehet,

b) ha három vagy több tárgyból, akkor a tantestületi konferencia dönt a javítóvizsgára bocsátás lehetőségéről vagy az évisméltésről.

3. A tizedik (nyelvi előkészítő évvel bővített tagozaton 11.) évfolyam végén ún. kísérettségi vizsgát tesznek a diákok. A kísérettségi a szaktárgyi alaptudás mellett a továbbhaladáshoz szükséges készségeket méri. Ezért javítási lehetőségre nincs mód. Sikertelen kísérettségi esetén a pedagógusközösség dönt arról, hogy a diák tanulmányi szerződéssel folytathatja-e tanulmányait a Közgazdasági Politechnikumban.

4. A 12. évfolyam végén a tanulmányok lezárása érettségi vizsgával történik. Ez feltétele a 13-14. évfolyamos szakirányú továbbhaladásnak is.

5. Az évi 250 órát meghaladó hiányzás, ill. egy tantárgyból az éves óraszám 30 százalékát meghaladó hiányzás esetén a továbbhaladás feltétele, hogy a tanuló osztályozható legyen. Ilyenkor az érintett tanuló ügyét konferencia tárgyalja.

6. A moduláris oktatásban (9.évf. angol modulok) az egyes modulok értékelése ugyanúgy zajlik, mint a nem-moduláris órák esetén. A továbbhaladás feltétele minden modul sikeres (elégtelentől különböző osztályzattal értékelt) teljesítése, ezeket az osztályzatokat megfelelő súllyal vesszük számításba az év végi osztályzatok kialakításakor. Az értékelés további szabályait a 9. évfolyam részletes helyi tanterve (szakmai programja) tartalmazza.

Sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása

Iskolánkban sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása is folyik. Célunk beilleszkedésük támogatása mellett a többi tanulóval való együttthaladásuk segítése, ennek érdekében a tantervi célokat úgy kell számukra kijelölni, hogy azok illeszkedjenek az ő, adott esetben átlagostól eltérő sajátosságaikhoz.

Tanáraink az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal (empátiával, elfogadással, nyitottsággal) rendelkező pedagógusok, akik

- A tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik a tantárgyi tartalmak sajátos nevelési igényű tanulók sajátosságaihoz igazodó módosulásait,
- Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítenek, egyéni haladási ütemet biztosítanak differenciált feladatadási módszerekkel,
- Együttműködnek a sajátos nevelési igényű tanulók gondozásában jártas szakemberekkel.

- A sajátos nevelési igényű tanulók számára lehetővé tesszük, hogy
- Az információszerzéshez, információadáshoz (teljesítménymérés esetén is) informatikai, elektronikus eszközöket használjanak a tanórán,
- Az ismeretszerzésnél – a sajátos problémához illeszkedő módon - auditív módon vagy vizuális információhordozó segítségével tanulhassanak, és/vagy
- Az ismerettartalmak és cselekvések összekapcsolása révén tanulhassanak, amit a tanulói tevékenységet központba helyező, változatos tanulásszervezési eljárásokon alapuló óravezetés tesz lehetővé,
- Az egyes feladatokra szükség esetén a többiekénél több idő álljon rendelkezésükre, illetve ugyanannyi idő alatt differenciáltan kijelölt, megszerkesztett, vagy kevesebb feladatot kelljen megoldaniuk,
- Egyénre szabott feladatokat kapjanak, amelyeket a szaktanár a logopédus, a fejlesztő pedagógus, más segítő szakértő útmutatásai alapján állít össze,
- Egyéni fejlesztési terv alapján összeállított feladatok segítségével tanuljanak egyéni program, egyéni haladási ütem szerint,
- Mozgásfejlődésük, mozgáskoordinációjuk a sérülésüknek, problémájuknak legjobban megfelelő módon fejlődhessen, ehhez a testkultúra órákon, a drámaórákon, beszédművelés órákon számukra a fejlesztőkkel egyeztetett programot nyújtunk,
- A tanulásukat segítő speciális fejlesztésben a tanórákon is részesülhessenek, amennyiben a sérülésüknek, problémájuknak megfelelő speciális fejlesztést célzó, egyben a konkrét, aktuális tantervi célokhoz kapcsolódó feladatokat rendszeresen beépítjük a tanórák programjába.

Középszintű érettségi témakörök

1. Idegen nyelv

- Személyes vonatkozások, család
- Ember és társadalom
- Környezetünk
- Az iskola
- A munka világa
- Életmód
- Szabadidő, művelődés, szórakozás
- Utazás, turizmus
- Tudomány és technika

2. Biológia

Bevezetés a biológiába

- A biológia tudománya
- Az élet jellemzői
- Fizikai, kémiai alapismeretek

Egyed alatti szerveződési szint

- Szervetlen és szerves alkotóelemek
- Az anyagcsere folyamatai
- Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

Az egyed szerveződési szintje

- Nem sejtes rendszerek
- Önálló sejtek
- Többsejtűség
- Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

Az emberi szervezet

- Homeosztázis
- Kültakaró
- A mozgás
- A táplálkozás
- A légzés
- Az anyagszállítás
- A kiválasztás
- A szabályozás
- Szaporodás és egyedfejlődés

Egyed feletti szerveződési szintek

- Populáció
- Életközösségek (élőhelytípusok)
- Bioszféra
- Ökoszisztéma
- környezet- és természetvédelem

Öröklődés, változékonyság, evolúció

- Molekuláris genetika
- Mendeli genetika
- Populációgenetika és evolúciós folyamatok
- A bioszféra evolúciója

3. Fizika:

1. A gyorsulás
2. A dinamika alaptörvényei
3. A körmozgás
4. Periodikus mozgások
5. Munka, energia, teljesítmény
6. Gáztörvények
7. Halmazállapot-változások
8. Hőerőgépek
9. Geometriai optika
10. A gravitáció
11. A Naprendszer
12. Az atomreaktor
13. Radioaktivitás
14. Az atom szerkezete
15. Elektromágneses hullámok
16. A mozgási indukció
17. Magnetostatika
18. Elektrosztatika
19. Energiaátalakulási folyamatok
20. Sorosan és párhuzamosan kapcsolt áramkörü elemek

4. Földrajz:

1. Térképi ismeretek

- A földrajzi környezet ábrázolásának lehetőségei, módjai.
- A különböző tartalmú és fajtájú térképeken közölt információk leolvasása, az egyszerű összefüggések feltárása és alkalmazása.
- Helymeghatározás a térképen, távolságmérés és -számítás.
- Az úrtérképezés gyakorlati jelentősége.
- Földrajzi és környezeti elemek azonosítása úrfelvételeken.

2. Kozmikus környezetünk

- A Naprendszer felépítése és annak földi következményei. A Nap.
- A Föld mozgásai és azok következményei.
- A helyi és a zónaidő számításával kapcsolatos gyakorlati feladatok megoldása.
- Az űrkutatás eredményeinek gyakorlati vonatkozásai.

3. A geoszférák földrajza

A kőzetburok

- Tájékozódás a földtörténeti időegységekben, főbb eseményekben.
- Égitestünk gömbhéjas szerkezete.
- A kőzetlemezek és mozgásuk következményei.
- A Föld nagyszerkezeti egységei.
- A belső és külső erők felszínformáló szerepe, a felszínformák.
- A leggyakoribb ásványok és kőzetek felismerése, gazdasági hasznosíthatóságuk.

A levegőburok

- A légkör szerkezete, anyagi felépítése.
- A légkörben lejárló folyamatok és törvényszerűségeik, az éghajlati elemek közötti kölcsönhatások.
- Az időjárási elemek szerepe a felszínformálódásban.
- Az időjárási elemekkel kapcsolatos számítási feladatok megoldása.
- Az időjárás-jelentések értelmezése, a változások okainak magyarázata.
- A légkör szennyeződésének okai és a szennyezettség következményei.

A vízburok

- A vízburok tagolódása és a víz körforgása.
- Az óceánok és a tengerek földrajzi jellemzői, gazdasági jelentőségük.
- A felszíni és felszín alatti víztípusok, hasznosíthatóságuk lehetőségei.
- A vízgazdálkodás főbb tevékenységei.
- A vízellátás és a vízszennyezés helyi, ill. az egész bolygóra kiható problémái, megoldási lehetőségek.
- A víz és a jég felszínformáló tevékenysége.

A talaj

- A talaj természeti és gazdasági jelentősége, a talajpusztulás és következményei.

4. A földrajzi övezetesség

- A szoláris és a valós éghajlati övezetek.
- A földrajzi övezetek, övek, területek/vidék elhelyezkedése, hasonló és eltérő vonásai, a gazdálkodás jellemzői, a környezeti problémák.
- A függőleges és a vízszintes övezetesség kapcsolata.

5. Népeség- és településföldrajz

- A Föld népességnövekedésének időbeli alakulása, okai, környezeti következményei.
- A népesség szerkezete.
- A népesség térbeli eloszlását meghatározó legfontosabb tényezők, a területi megoszlás különbségei.
- Az urbanizáció és a népességmozgások vonásai és következményei.
- Az egyes településtípusok jellemzői, kialakulásuk okai.

6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe

A világgazdaság

- A világgazdaság ágazati felépítése.
- A gazdasági fejlettség mérésére alkalmas legfontosabb mutatók.
- A fejlettség területei különbségei.
- A piacgazdaság működésének elve.
- A jelentősebb nemzetközi gazdasági és pénzügyi tevékenységek és szervezetek.
- A nemzetközi munkamegosztás és a világkereskedelem főbb irányai, résztvevői.
- A globalizáció.
- Az integráció legfontosabb lépései az Európai Unió példáján.

A gazdasági ágazatok

- A legfontosabb gazdasági ágazatok telepítő tényezői, azok változása.
- A gazdasági szerkezetváltás folyamata.
- A mezőgazdaság termelés jellemzői.
- Az energiagazdaság és az ipar jelentősége, átalakulási tendenciái.
- Az infrastruktúra szerepe és kapcsolata az életminőséggel.

7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok

- Földünk országainak csoportosítása társadalmi-gazdasági jellemzőik szerint.
- A világgazdasági központok és a peremterületek, eltérő és változó szerepük a világgazdaságban.
- A különböző egyedi szerepköröket betöltő országcsoportok és országok földrajzi jellemzői.

8. Magyarország földrajza

- Magyarország földrajzi helyzete.
- Hazánk természeti adottságai és erőforrásai, a medencejelleg érvényesülése.
- Népességföldrajzi folyamatok és azok következményei. A népesség nemzetiségi összetételének változásai és következményei a Kárpát-medencében.
- Magyarország gazdaságának jellemző vonásai. A gazdaság fő ágai, ágazatai, területi és szerkezeti átrendeződése, annak okai és társadalmi-gazdasági következményei.
- Nemzetközi gazdasági kapcsolataink. Hazánk idegenforgalma.
- A hazai tájak és régiók eltérő természetföldrajzi és társadalmi-gazdasági képének bemutatása.
- Hazánk környezeti állapota, legfőbb természeti, kulturális és környezeti értékei, gazdasági eredményei.
- A lakóhely és a régió természeti, társadalmi-gazdasági jellemzői.

9. Európa regionális földrajza

- Európa természeti és társadalmi-gazdasági képe.
- Az egyes kontinensrészek és a tipikus tájak földrajzi jellemzői.
- Az európai országok szerepe a kontinens, illetve a világ gazdaságában. Társadalmi-gazdasági adottságaik közös és eltérő vonásai, jellemzői.

- Az Európai Unió kialakulásának társadalmi-gazdasági alapjai, működésének jellemző földrajzi vonásai. Egyes területeinek és országainak hasonlóságai és különbségei.
- A környezeti problémák területi jellemzői, a megoldásukra tett törekvések Európában.

10. Az Európán kívüli földrészek földrajza

- Az egyes kontinensek általános természetföldrajzi és társadalmi-gazdasági jellemzői, tipikus tájaik.
- Az eltérő társadalmi-gazdasági fejlettségű területek, a világgazdaságban kiemelkedő jelentőségű országcsoportok és országok.
- Példák a társadalom természeti környezetbe való beavatkozására az egyes földrészeken.

11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

- A legfőbb globális problémák és azok kialakulásának természeti, társadalmi-gazdasági okai.
- Példák a globális környezeti gondok megoldási lehetőségeire.

5. Gazdasági Ismeretek:

TÉMÁK	KÖZÉPSZINTEN
1.1. Szakmai fogalmak azonosítása, helyes használata	A közlések megfogalmazásakor a megfelelő fogalmak használata, mondatokba foglalása A fogalmak felismerése szövegben A szakmai fogalom leglényegesebb elemeinek kiemelése Az egy témához kapcsolódó fogalmak kiválasztása Az összetartozó fogalmak együttes használata Fogalmakat meghatározás alapján történő felismerése A médiában gyakran használt kifejezések értelmezése a szöveggörnyezet ismerete alapján Új szakmai fogalmak megismerése a gyakorlati tapasztalatok során
1.2. A fogalmak jelentés változatainak ismerete	
1.3. A szakmai fogalmakkal az ismeretanyag bemutatása, jellemzése, értelmezése, meghatározása	A gondolatok tömör, kerek mondatokban kifejtése, úgy hogy a mondatok egységes szöveggé álljanak össze

2. Az ismeretanyag differenciálása

TÉMÁK	KÖZÉPSZINTEN
2.1. Lényegkiemelés	Kérdések megválaszolása Az ismeretanyag legfontosabb elemeinek bemutatása, a terjedelmi (idő) korlátok figyelembe vételével
2.2. Különbségek és azonosságok	Közös és eltérő tulajdonságok felsorolása Kölcsönhatások felismerése és kiemelése Adott témában a problémák árnyalt vizsgálata, különböző álláspontok ismerete illetve felismerése

2.3. A modellalkotás és elvonatkoztatás képessége	<p>A vizsgálat szempontjából fontos összefüggéseket mutató elemek felismerése</p> <p>Általános következtetésre konkrét példák felsorolása</p> <p>Eseménysorok bemutatása</p> <p>Rendszeren belül alrendszereket értelmezése</p> <p>Adatokból táblák és ábrák készítése</p> <p>Ismert adatokból számítások segítségével „új” információ szerzése</p> <p>Az elkészített táblázatban szereplő adatok egyszerű (hétköznapi) értelmezése</p> <p>A tanult modellek felismerése, alkalmazása</p>
---	---

3. Problémaközpontú gondolkodás

TÉMÁK	KÖZÉPSZINTEN
3.1. A probléma felismerése	<p>A feladat helyes értelmezése</p> <p>A tananyagegységben a megoldandó probléma kiemelése</p> <p>Esettanulmányokban és példaesetekben a szakmai probléma felismerése és megfogalmazása</p>
3.2. A probléma megoldás keresése	<p>A megoldás lépésekre bontása</p> <p>A megoldási lépések felsorolása</p> <p>A megoldások információ szükségletének meghatározása</p> <p>A megoldási alternatívák lehetőségének felismerése</p>
3.3. Probléma megoldás értékelése	<p>A várható eredmény becslése</p> <p>Néhány lehetséges alternatíva felvázolása</p>

4. A gyakorlat modellezése

TÉMÁK	KÖZÉPSZINTEN
4.1. Számítások	Egyszerű számítások elvégzése
4.2. A gyakorlat megjelenése	<p>Mikro- és makro szemlélet különbségének értelmezése</p> <p>Annak felismerése, hogy a gyakorlatban felmerülő problémákat hogyan lehet az elméletben tanultak segítségével megoldani</p>

5. Az ismeretek komplex kezelése

TÉMÁK	KÖZÉPSZINTEN
5.1. Egy adathalmazból többféle feladat megoldása	A különböző feladat kidolgozások eredményeinek összevetése
5.2. Szakmaelemek összekapcsolása	Összefüggő tananyagrészek összekapcsolása (különös tekintettel a gazdaságtörténeti események máig érzékelhető hatásaira)

6. Források használata és értékelése

TÉMÁK	KÖZÉPSZINTEN
6.1. Forrásokból információk gyűjtése, következtetések levonása	A forrás tartalmával kapcsolatos egyszerű kérdések megválaszolása A forrásban szereplő adatok, információk felismerése és összekapcsolása a gazdasági modellekkel.(Elméleti és gyakorlati „tapasztalatok” egybevetése)
6.2. Információk összevetése	
6.3. Információk gyűjtése statisztikai forrásokból	Statisztikai táblák, grafikus ábrák tartalmára állítások megfogalmazása, következtetések levonása

6. Irodalom:

1. Petőfi Sándor: Ars poeticák
2. Arany János: Balladák
3. Ady Endre: Léda-versek
4. Babits Mihály: Korai költészete
5. Kosztolányi Dezső: Édes Anna
6. József Attila: Kései versek
7. Berzsenyi Dániel: Elégiák
8. Vörösmarty Mihály: 1849 utáni költészete
9. Móricz Zsigmond: Novellisztika
10. Ottlik Géza: Iskola a határon
11. Örkény István: Tóték
12. Krúdy Gyula novellisztikája
13. Karinthy Frigyes: Így írtok ti
14. Egy kortárs alkotó (író – költő) műközpontú bemutatása
15. Avantgárd irányzatok
16. Kafka: Az átváltozás
17. Madách: Az ember tragédiája
18. Szophoklész: Antigoné
19. A detektívtörténet jellemzői
20. A Duna-motívum a magyar költészetben

7. Kémia:

1. Általános kémia
  - Atomszerkezet
  - Kémiai kötések
  - Molekulák, összetett ionok
  - Az anyagi halmazok
  - Kémiai átalakulások
2. Szervetlen kémia
  - A hidrogén
  - A nemesgázok
  - A halogének és fontosabb vegyületeik
  - Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
  - A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
  - A szénsoport elemei és vegyületeik
  - A fémek

3. Szerves kémia

- A szerves vegyületek általános jellemzői
- A szénhidrogének
- A halogéntartalmú szénhidrogének
- Az oxigéntartalmú szerves vegyületek
- A nitrogéntartalmú szerves vegyületek
- A szénhidrátok
- A fehérjék
- A nukleinsavak
- A fontosabb műanyagok
- Energiagazdálkodás

4. Kémiai számítások

- Az anyagmennyiség
- Gázok
- Oldatok, keverékek, elegyek
- Sztöchiometriai számítások (képletekkel, és reakcióegyenletekkel)
- Termokémia
- Kémiai egyensúly
- Kémhatás
- Elektrokémia

8. Matematika:

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

Halmazelmélet

- Halmazelméleti alapfogalmak.
- Halmazműveletek, műveleti tulajdonságok.
- A halmazfogalom és a halmazműveletek használata a matematika különböző területein (pl. számhalmazok, ponthalmazok).

Logika

Logikai műveletek

- A negáció, konjunkció, diszjunkció, implikáció, ekvivalencia ismerete, alkalmazása.
- A „minden”, „van olyan” logikai kvantorok ismerete, alkalmazása.
- Egyszerű matematikai szövegek értelmezése.
- A tárgyalt definíciók és tételek pontos megfogalmazása.

Fogalmak, tételek, Bizonyítások a matematikában

- Szükséges és elégséges feltételek helyes alkalmazása.

Kombinatorika

- Egyszerű kombinatorikai feladatok megoldása.

Gráfok

- A gráf szemléletes fogalma, egyszerű alkalmazásai.
- Gráfelméleti alapfogalmak.

2. Számelmélet, algebra

Számfogalom

- A valós számkör.
- A valós számok különböző alakjai.

- Alapműveletek, műveleti tulajdonságok ismerete, alkalmazása a valós számkörben.
- Az adatok és az eredmény pontossága.
- Számrendszerek, a helyi értékes írásmód.

Számelmélet

- Az osztó, többszörös, prímszám, összetett szám fogalma.
- A számelmélet alaptétele, számok prímtényezőkre bontása, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös.
- Egyszerű oszthatósági feladatok.

Algebrai kifejezések, műveletek

- Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel.
- Másod- és harmadfokú nevezetes azonosságok alkalmazása.

Hatvány, gyök, logaritmus

- Definíciók, műveletek, azonosságok (egész kitevőjű hatványok, racionális kitevőjű hatványok).
- A logaritmus fogalma, a logaritmus azonosságainak alkalmazása egyszerű esetekben.

Egyenletek, egyenlőtlenségek

- Első- és másodfokú egyenletek és egyenlőtlenségek megoldása.
- Az egyenletmegoldás alkalmazása szöveges feladatokban.
- Egyszerű négyzetgyökös, algebrai törtes, abszolútértékes egyenletek.
- A definíciókra és az azonosságok egyszerű alkalmazására épülő exponenciális, logaritmusos és trigonometrikus egyenletek.
- Két pozitív szám számtani és mértani közepének viszonya.
- Kétismeretlenes lineáris és másodfokú egyenletrendszerek.
- Egyszerű egyenlőtlenség-rendszerek.

3. Függvények, az analízis elemei

Függvények függvények grafikonjai, függvénytranszformációk

- A függvény matematikai fogalma, megadásának módjai.
- Az alapfüggvények (lineáris, másodfokú, harmadfokú és négyzetgyök-függvények, fordított arányosság, exponenciális és logaritmusfüggvény, trigonometrikus függvények, abszolútérték-függvény) és egyszerű transzformáltjaik: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $f(c \cdot x)$

Függvények jellemzése

- Zérushely, növekedés, fogyás, szélsőérték, periodicitás, paritás.

Sorozatok

- Számtani sorozat, mértani sorozat
- Kamatos kamat számítása.

4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

Alapfogalmak, pontthalmazok

- Tételek távolsága, szöge.
- Nevezetes pontthalmazok.

Geometriai transzformációk

- Egybevágósági transzformációk, egybevágó alakzatok.
- Középpontos hasonlóság, hasonlóság.
- Hasonló alakzatok tulajdonságai.
- Az egybevágóságra és a hasonlóságra vonatkozó ismeretek alkalmazása egyszerű feladatokban.

Síkgeometriai alakzatok

Háromszögek

- Tételek az oldalakra, szögekre, nevezetes pontokra, vonalakra - alkalmazásuk bizonyítási és szerkesztési feladatokban.

Négyszögek

- Nevezetes négyszögek (trapézok, deltoidok) és tulajdonságaik.
- Alaptulajdonságok.

Sokszögek

- Szabályos sokszögek.

Kör

- A kör és részei.
- Kör és egyenes kölcsönös helyzete.

Térbeli alakzatok

- Henger, kúp, gúla, hasáb, gömb, csonkagúla, csonkakúp.

Kerület-, terület-, felszín- és

- Egyszerű síkidomok és részeik kerülete, területe.

Térfogatszámítás

- Testek felszínének és térfogatának számítása.
- Hasonló síkidomok és testek különböző mérőszámainak és a hasonlóság- arányának viszonya.

Vektorok

- A vektor fogalma.
- Vektorműveletek (összegvektor, különbségvektor, skalárral való szorzás, skaláris szorzat) és tulajdonságaik.
- Vektor koordinátái.
- Vektorok alkalmazása.

Trigonometria Szögfüggvények fogalma.

- Egyszerű összefüggések a szögfüggvények között.
- Szinusztétel, koszinusztétel.

Koordináta-geometria

- Alakzatok (egyenes, kör) egyenlete és kölcsönös helyzetük.

5. Valószínűségszámítás, statisztika

Leíró statisztika

- Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai (kördiagram, oszlopdiagram).
- Gyakoriság, relatív gyakoriság.
- Átlagok: számtani közép, súlyozott közép, rendezett minta közepe (medián), leggyakoribb érték (módusz).
- Szórás.

Valószínűség-számítás

- Valószínűség fogalma.
- A valószínűség klasszikus kiszámítási módja.
- Visszatevéses mintavétel.

9. Művészettörténet:

Témakörök

Vizuális eszközök fajtáinak felismerése és helyes használata a képelemzések során

Követelmények

A vizuális közlés eszközeinek (pont, vonal, sík, felület, tónus, szín, kompozíció) felismerése és használata az elemzés során.

Térábrázolási módok felismerése.

Művészeti technikák	A vizuális minőségek (tónus/szín; alak/forma; textúra/faktúra /struktúra) ismerete és megkülönböztetése. A látványértelmezésben szerepet játszó tényezők (nézőpont, arányok) ismerete és alkalmazása. A színharmóniák, színkontrasztok (fény- árnyék, hideg-meleg, komplementer, szimultán, magában való, mennyiségi, minőségi) felismerése. A vizuális eszközök jelentését meghatározó összefüggések, a kontextus felismerése és értelmezése az elemzés során. A művészetben használt alkotói technikák felismerése. A művészi kifejezésben betöltött szerepének ismerete.
A tömegkommunikáció és média eszközei	A tömegkommunikáció eszközeinek és formáinak ismerete.
Tárgy és környezetének kapcsolata	A fotó és a mozgókép műtípusainak ismerete. A különböző művészeti korokból és kultúrákból származó tárgyak, objektumok stílusjegyeinek ismerete, ezek alapján történő besorolása, funkció- és formaelemzése.
Művészeti ágak, műfajok	A művészeti ágak (képzőművészet, építészet, iparművészet) legfontosabb jellemzőinek ismerete.
A képzőművészeti műfajok ismerete. Művészettörténeti korszakok, stíluskorszakok és művészetföldrajzi területek	A legfontosabb jellemzők ismerete. A legfontosabb alkotások és alkotók ismerete, felismerése és stílusmeghatározása. A műelemző módszerek (stílustörténeti, forma-funkció, forma-tartalom, összehasonlító ikonográfia) ismerete és használata az elemzés során. A művek tárgyi- és kulturális összefüggéseinek felismerése. A műalkotás létrehozásában szereplő tényezők (kulturális környezet, megrendelői igény, technikai feltételek, alkotói beállítottság) ismerete.
Őskor művészete	Az őskori ember művészete: építészet, szobrászat, barlangfestészet.
Mezopotámia művészete	Az ókori mezopotámia népeinek művészete (sumer, akkád, Babilon, asszír, perzsa).
Egyiptom művészete	Az ókori Egyiptom építésze, szobrászata, festészete.
Görög művészet	Az ókori görögség építésze, szobrászata, iparművészete.
Római művészet	Az ókori Római birodalom építésze, szobrászata, festészete, iparművészete.
Ókeresztény művészet	Pannónia provincia művészetei emlékei. Katakombák művészete, kora keresztény építészet.
Bizánc és az iszlám világ művészete	Bizánc építésze, mozaikfestészet. Az iszlám világ építésze és díszítőművészete.
Népvándorláskor	Népvándorlás-kori népek művészete. Honfoglaló magyarság művészete.
Román kor művészete	Az európai román kor építésze, szobrászata és festészete. Magyar román kor művészetei emlékei. A magyar koronázási jelvények.
Gótika művészete	Az európai gótika építésze, szobrászata, festészete és üvegfestészete.

Reneszánsz	A magyarországi gótika művészeti emlékei. Az itáliai reneszánsz építésze, szobrászata, festésze. A németalföldi és a német reneszánsz festészet és grafika. A reneszánsz Mátyás király udvarában.
Barokk	Az európai barokk építészet, szobrászat és festészet. A magyarországi barokk művészeti emlékei.
Klasszicizmus és romantika	Az európai klasszicizmus és romantika irányzatának építészeti, szobrászati és festészeti emlékei. A klasszicizmus és romantika művészeti emlékei Magyarországon.
Realizmus	A XIX. században jelentkező realista törekvések a festészetben. Realista tendenciák Magyarország festészetében.
Impresszionizmus és posztimpresszionizmus	Az impresszionizmus, a neoimpresszionizmus és a posztimpresszionizmus festészetének törekvései, jelentős képviselőik.
Századforduló művészete: szimbolizmus, szecesszió	Az európai századforduló művészete, a szimbolizmus és a szecesszió festésze, a szecesszió építésze és iparművészete. A magyarországi századforduló művészete; szecesszió, szimbolizmus.
Avantgárd irányzatok a XX. század elején	A fauve, expresszionista, kubista, futurista, dadaista irányzatok törekvései jelentősebb művészeik és műalkotásaik Európában és Magyarországon.
A XX. századi építészet irányzatai	A Bauhaus, De Stijl, funkcionalista, purista és organikus építészet jellemzői.
Művészet a két világháború között	A szürrealista iskola. A geometrikus és a lírai absztrakció irányzatai Európában, jelentős képviselőik és alkotásaik.
Művészet a második világháború után	Neoavantgárd irányzatok: informel (tasizmus, gesztusfestészet, kalligráfia), tudományos, technicista irányzatok (Op-art, kinetika, minimal-art, post-painterly abstraction, konceptuális művészet, land art, earth art, arte povera). A Pop art és egyéb jelenségek (combine painting, assemblage, environment, Nouveau Realisme, hiperrealizmus). Transzavantgarde és posztmodern művészeti irányzatok, kifejezési formák (akcióművészet; happening, performance, fluxus, body art, process art, mail art, magánmitológiák, Spurensicherung).

11. Nyelvtan:

- Ember és nyelv
- A kommunikáció
- A magyar nyelv története
- Nyelv és társadalom
- A nyelvi szintek
- A szöveg
- A retorika alapjai
- Stílus és jelentés

12. Társadalomismeret:

Társadalmi szabályok

1. Szocializáció, norma, deviancia
2. Hagyomány, kultúra és a törvénykezés viszonya

Jogi ismeretek

3. Az emberi jogok kialakulásának története
4. Emberjogi problémák napjainkban

Állampolgári ismeretek

5. A magyar parlamentáris demokrácia
6. Nemzetközi konfliktusok a mai világban
7. Oktatás és esélyegyenlőség

A család és felnőtté válás

8. A család fogalma és funkciói
9. A család helyzete a mai magyar társadalomban

Kultúra és közösség

10. Konformitás
11. Többség-kisebbség; a globalizáció hatása a magyar társadalomra

Társadalmi viszonyok

12. Az előítélet fogalma, kialakulása és főbb okai
13. A fejlődő országok és a globalizált világ
14. Szegénység problémája Magyarországon

13. Történelem:

1. Az athéni demokrácia
2. A magyar őstörténet
3. Az államalapítás
4. A középkori magyar gazdaság a XIV-XV. században
5. A Hunyadiak kora Magyarországon
6. A nagy földrajzi felfedezések
7. A három részre szakadt Magyarország
8. Magyarország a XVIII. században
9. Az USA létrejötte és politikai berendezkedése
10. A francia forradalom
11. Az ipari forradalom
12. A reformkor legjelentősebb gazdasági, társadalmi és politikai kérdései
13. A magyar polgári rendszer megteremtése 1848-ban
14. A dualista állam
15. A dualizmus kori magyar gazdaság
16. Az első világháború
17. A nemzeti szocializmus
18. A második világháború
19. A hidegháború
20. Személyi kultusz Magyarországon
21. A Kádár-korszak mindennapjai

14. Utazás és turizmus:

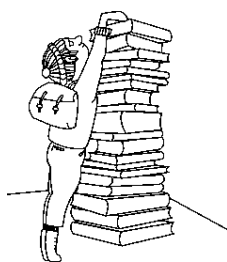
- 1.1. Az idegenforgalom jellemzői, fejlődési tendenciái Az idegenforgalom és a nemzetgazdaság kapcsolata, arányok, fejlődési trendek a világban és Magyarországon. A turizmus hatása a népességmegtartásra és foglalkoztatottságra. Főbb statisztikai adatok.
A statisztikai adatok, trendek értelmezése. Több adatból következtetések levonása, lehetséges hipotézisek megfogalmazása.
- 1.2. Az idegenforgalmat befolyásoló tényezők Szezonális, krízisérzékenység. Ár – érték arány. Sztereotípiák. Az idegenforgalom és a természeti és társadalmi környezet kölcsönhatásai.
Hazai és helyi példák a befolyásoló tényezőkre. Aktuális példák a világturizmust befolyásoló gazdasági, politikai, társadalmi eseményekre.
- 1.3. A szervezett utak típusai Egyéni és csoportos utazás. Utazás szervezők, utazási irodák. Hivatásturizmus, konferencia turizmus. Incentive utazások. Vallási turizmus. Rendezvény turizmus. Ifjúsági, sport és kaland turizmus. Gyógyidegenforgalom. Falusi turizmus.
Utazásszervezők, utazási irodák működésének vázlatos ismerete. Utazási típusok és vevőkörök megfeleltetése.
- 1.4. Szálláshelyek A szálláshelyek besorolásai, szolgáltatásai. Szállodák és szállodaláncok. Kastély és kúriaszállók. Üdülőfalvak. Apartman-házak. Time-share rendszer. Panziók. Fizető vendéglátás. Ifjúsági szállók. Kempingek.
Szolgáltatások és ár-érték arány ismerete a szálláshelyeken.
- 1.5. Közlekedés Légi-, vasúti-, vízi-, közúti közlekedés - előnyök és hátrányok. Városi közlekedés.
Menetrendek, internetes keresési lehetőségek ismerete és használata.
- 1.6. Vendéglátás A vendéglátóhelyek típusai, besorolásai. Éttermek, vendéglők. Gyorséttermek, franchise rendszerek. Kávézók, cukrászdák. Borozók, sörözők. Nemzeti gasztronómiai sajátosságok.
Menüsor összeállításának alapjai. Adott vendéglátóhely értékelése.
- 1.7. Programszervezés Programszervezés, forgatókönyv. Városi programok, idegenvezetés. Bálok, karneválok, kiállítások. Különleges nagyrendezvények (pl. Sziget, Művészetek völgye). Tematikus parkok. Programok a természetben, nemzeti parkok, aktív pihenés.
A célcsoport igényeinek megismerése és a programok hozzáigazítása forgatókönyvben.
- 1.8. Útlevel, vízum, biztosítás, pénz A magyar útlevel formai és tartalmi sajátosságai, igénylése. Vízum kötelezettség és vízumkérelem. Utazási biztosítások fajtái. Valuta és deviza, készpénzkímélő eszközök fajtái és használatuk (utazási csekk, bank- és hitelkártyák, voucher, készpénz küldés).
Bank- és hitelkártyák jellemzői, használatuk. Megfelelő biztosítás kiválasztása. Útlevel és vízumkérelem.

Választható modulok – Környezetvédelem és idegenforgalom

- 2.1. Fenntartható fejlődés   A gazdasági hatékonyság: az erőforrások kímélletes használata. Szélid idegenforgalom, zöld turizmus, ökoturizmus. A növekedés határai.
A turizmus természeti és társadalmi hatásainak esetpéldán, szimuláción való elemzése. Beavatkozási lehetőségek felismerése, döntési pontok azonosítása.

Választható modulok – Vállalkozás és marketing az idegenforgalomban

- 3.1 Vállalkozási formák   Egyéni vállalkozó, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság és részvénytársaság.
Adekvát vállalkozási forma kiválasztása egy tervezett tevékenységhez, figyelembevéve annak természetét, nagyságrendjét.
- 3.2 A turisztikai termék jellemzői   Az ipari termékek és szolgáltatási termékek közötti hasonlóságok és különbségek. A vevői bizalom. Piaci verseny.
Adott vevőcsoport igényeinek felismerése és ajánlat ötlet.
- 3.3 Marketing   SWOT – helyzetelemzés (igény és kínálat). 5P a marketingben. Marketing mix. Kommunikáció a vevőkkel, PR.
Marketing terv készítése és annak indoklása.
- 3.4 Vállalkozás indítása   A sikeres vállalkozás indításának feltételei. Cégalapítás. Ötlet, indulótőke, üzleti terv, hitel lehetőségek. A sikeres vállalkozó személyes tulajdonságai.
A vizsgázó önismeretének demonstrálása. Saját vállalkozási ötlet.

Közgazdasági Politechnikum
Gimnázium és Szakközépiskola

Cím: 1096 Budapest, Vendel u. 3.

Telefon: 215-4900, fax: 215-4906

Internet: www.poli.hu

e-mail: titkar@poli.hu

Tördelés: Majer Tibor

Szerkesztő: Nagy Ilona

Felelős kiadó: Kalina Yvette

2008